

กรมอนามัย
Department of Health

คู่มือวิชาการ

แนวทางการสอบสวนและวินิจฉัยเหตุรำคาญ

คู่มือวิชาการ

แนวทางการสอบสวนและวินิจฉัยเหตุรำคาญ

ISBN 978-616-11-5621-3

จำนวนหน้า 154 หน้า

จัดทำโดย สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

โทรศัพท์ 02-590-4263, 02-590-4397, 02-590-4259

ครั้งที่พิมพ์ 1 ธันวาคม ปี 2568

จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม

พิมพ์ที่ บริษัท มินนี่ กรุ๊ป จำกัด

คำนำ

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ในบทบาทของหน่วยงานราชการที่เป็นองค์กรหลักในการอภิบาลระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ทั้งในเชิงป้องกัน ฝ้าระวัง และการแก้ไขปัญหา รวมถึงสนับสนุนการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดการเหตุรำคาญ จึงได้จัดทำคู่มือวิชาการเรื่อง “แนวทางการสอบสวนและวินิจฉัยเหตุรำคาญ” เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและวินิจฉัยปัญหาเหตุรำคาญ ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนต่อไป

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ศุภมล ศรีสุขวัฒนา ผศ.ดร.ธนาศรี สีหะบุตร และ ผศ.ดร.วิธิตา พัฒนอิสรานุกูล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์รวบรวมเรียบเรียงข้อมูลประกอบการจัดทำคู่มือเล่มนี้ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในฐานะเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบกิจการ และประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวกับการจัดการปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทบัญญัติแห่งกฎหมายการสาธารณสุขในการจัดการเหตุรำคาญ	1
1.1 ความหมายและลักษณะของเหตุรำคาญ	1
1.2 อำนาจในการควบคุมดูแลกรณีเกิดเหตุรำคาญขึ้นตามกฎหมายการสาธารณสุข	3
1.3 อำนาจในการประกาศ”พื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ”	5
1.4 อำนาจในการควบคุมกิจการที่ต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมายการสาธารณสุข	6
1.5 โครงสร้างและกลไกการบังคับใช้กฎหมายสาธารณสุข	9
บทที่ 2 ขั้นตอนการจัดการเหตุรำคาญ	13
2.1 ขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน	14
2.2 ขั้นตอนการตรวจสอบเหตุรำคาญ	15
2.3 ขั้นตอนการไกล่เกลี่ยและออกคำแนะนำ	16
2.4 ขั้นตอนการออกคำสั่งทางปกครอง	18
2.5 ขั้นตอนการดำเนินคดี	19
บทที่ 3 แนวทางการสอบสวนและวินิจฉัยเหตุรำคาญ	23
3.1 เครื่องมือ แนวทางการตรวจประเมินและลักษณะบ่งชี้เหตุรำคาญจากกลิ่น	23
- กรณีศึกษาที่ 3.1 การร้องเรียนเหตุรำคาญกลิ่นจากฟาร์มสุกร	27
- กรณีศึกษาที่ 3.2 การร้องเรียนเหตุรำคาญกลิ่นจากการทำอาหาร	43
3.2 เครื่องมือ แนวทางการตรวจประเมินและลักษณะบ่งชี้เหตุรำคาญจากฝุ่น	56
- กรณีศึกษาที่ 3.3 การร้องเรียนเหตุรำคาญฝุ่นจากการทิ้งเศษวัสดุก่อสร้าง	59
3.3 เครื่องมือ แนวทางการตรวจประเมินและลักษณะบ่งชี้เหตุรำคาญจากเสียง	73
- กรณีศึกษาที่ 3.4 การร้องเรียนเหตุรำคาญเสียงจากปั้มน้ำ	76
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก ก แบบฟอร์มที่ใช้เก็บข้อมูลเหตุรำคาญด้านกลิ่น	90
- แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากกลิ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ก1-สำหรับเจ้าหน้าที่)	91
- แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่น (แบบฟอร์ม ก2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ)	102
- แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากกลิ่น ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ก3-สำหรับเจ้าหน้าที่)	105

สารบัญ

	หน้า
ภาคผนวก ข แบบฟอร์มที่ใช้เก็บข้อมูลเหตุรำคาญด้านฝุ่น	110
- แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากฝุ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ฝ1-สำหรับเจ้าหน้าที่)	111
- แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านฝุ่น (แบบฟอร์ม ฝ2-สำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบ)	121
- แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากฝุ่น ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ฝ3-สำหรับเจ้าหน้าที่)	124
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มที่ใช้เก็บข้อมูลเหตุรำคาญด้านเสียง	130
- แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากเสียง ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ส1-สำหรับเจ้าหน้าที่)	131
- แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านเสียง (แบบฟอร์ม ส2-สำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบ)	136
- แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากเสียง ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ส3-สำหรับเจ้าหน้าที่)	139

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 หลักการเจรจาไกล่เกลี่ยตามทฤษฎีของโรเจอร์ ฟิชเชอร์และวิลเลียม ยูริ	17
2.2 ความแตกต่างระหว่างการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยยึดจุดยืนและการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยยึดจุดสนใจ	18
3.1 แนวทางการตรวจประเมินกลิ่น	24
3.2 ลักษณะบ่งชี้และแนวทางที่ใช้ประเมินเหตุรำคาญด้านกลิ่น	25
3.3 แนวทางการตรวจประเมินฝุ่น	57
3.4 ลักษณะบ่งชี้และแนวทางที่ใช้ประเมินเหตุรำคาญด้านฝุ่น	58
3.5 แนวทางการตรวจประเมินเสียง	74
3.6 ลักษณะบ่งชี้และแนวทางที่ใช้ประเมินเหตุรำคาญด้านเสียง	75

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพ	หน้า
1.1 แผนผังแสดงการควบคุมเหตุรำคาญตาม ม.27 และ ม.28 ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น	5
1.2 มาตรการการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ	7
1.3 การออกคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม ม.45	8
1.4 ความสัมพันธ์ของกลไกระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในการบังคับใช้กฎหมายการสาธารณสุข	10
2.1 ระบบและขั้นตอนการจัดการเหตุรำคาญ	13

บทบัญญัติแห่งกฎหมายการสาธารณสุข ในการจัดการเหตุรำคาญ

ศุภมล ศรีสุขวัฒนา

ในประเทศไทย การประกอบกิจการเชิงธุรกิจเชิงพาณิชย์ เช่น ร้านค้า ภัตตาคาร สถานที่จำหน่ายสินค้า ห้างสรรพสินค้า สถานบันเทิง โรงมหรสพ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์นานาชาติ รวมไปถึงสถานประกอบการ หรือโรงงานอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตสินค้านานาชนิดมากมายมักตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนที่มีประชากรหนาแน่น หากสถานประกอบการเหล่านี้มีการควบคุมกระบวนการผลิตไม่ดี ก็จะส่งผลให้เกิดเขม่า ควัน ฝุ่นละออง ไอสารระเหย คราบน้ำมัน แสง เสียง รังสี ความสั่นสะเทือน รวมทั้งของเสียต่าง ๆ เหลือทิ้ง หรือมลพิษอื่น ๆ กระจายออกมาสู่สิ่งแวดล้อมจนเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนข้างเคียง ในการจัดการปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลเรื่องเหตุรำคาญตามหมวด 5 และการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามหมวด 7 โดยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ได้แก่ นายกเทศมนตรีสำหรับเขตเทศบาล นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสำหรับเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยาสำหรับเขตเมืองพัทยา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับเขตกรุงเทพมหานคร และนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและจัดการเรื่องเหตุรำคาญในท้องถิ่นตามกฎหมายการสาธารณสุขเพื่อคุ้มครองมิให้ประชาชนโดยทั่วไปได้รับผลกระทบจากมลพิษที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรืออีกนัยหนึ่ง กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการรักษาความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของชุมชน มีความเคารพสิทธิและไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน โดยบทบัญญัติดังกล่าวมีสาระที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเหตุรำคาญ ดังนี้

1.1 ความหมายและลักษณะของเหตุรำคาญ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดลักษณะของเหตุรำคาญไว้ ตามบทบัญญัติมาตรา 25 ว่า “ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ต้องประสบกับเหตุนั้น ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ”

1) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ในทำเลที่ไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของ มีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เนื้อหาในบทบัญญัตินี้ หมายถึง กรณีที่ผู้ใดจัดให้มีแหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใด ซึ่งมีลักษณะเป็นที่เก็บสิ่งของที่สกปรกหรือใช้กับกิจกรรมที่น่าจะเกิดสิ่งโสโครก เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม คุระบายน้ำ ร่องเก็บน้ำเสีย ลานฆ่าสัตว์ เป็นต้น ในลักษณะที่ (ก) ตั้งในทำเลที่ไม่เหมาะสม (ข) ปล่อยปละละเลยไม่ดูแลรักษาความสะอาด จนเกิดสภาพที่สกปรก และมีกลิ่นเหม็น (ค) เททิ้งสิ่งใด เช่น น้ำโสโครก

ปัสสาวะ น้ำล้างซากสัตว์ มูลสัตว์ เล้าเขม่า เป็นต้น ในสถานที่นั้นจนทำให้เกิดกลิ่นเหม็น หรือละอองที่เป็นพิษ (ง) รกรุงรังจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์พาหะนำโรค เหล่านี้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ อันเป็นสภาวะที่อาจก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้

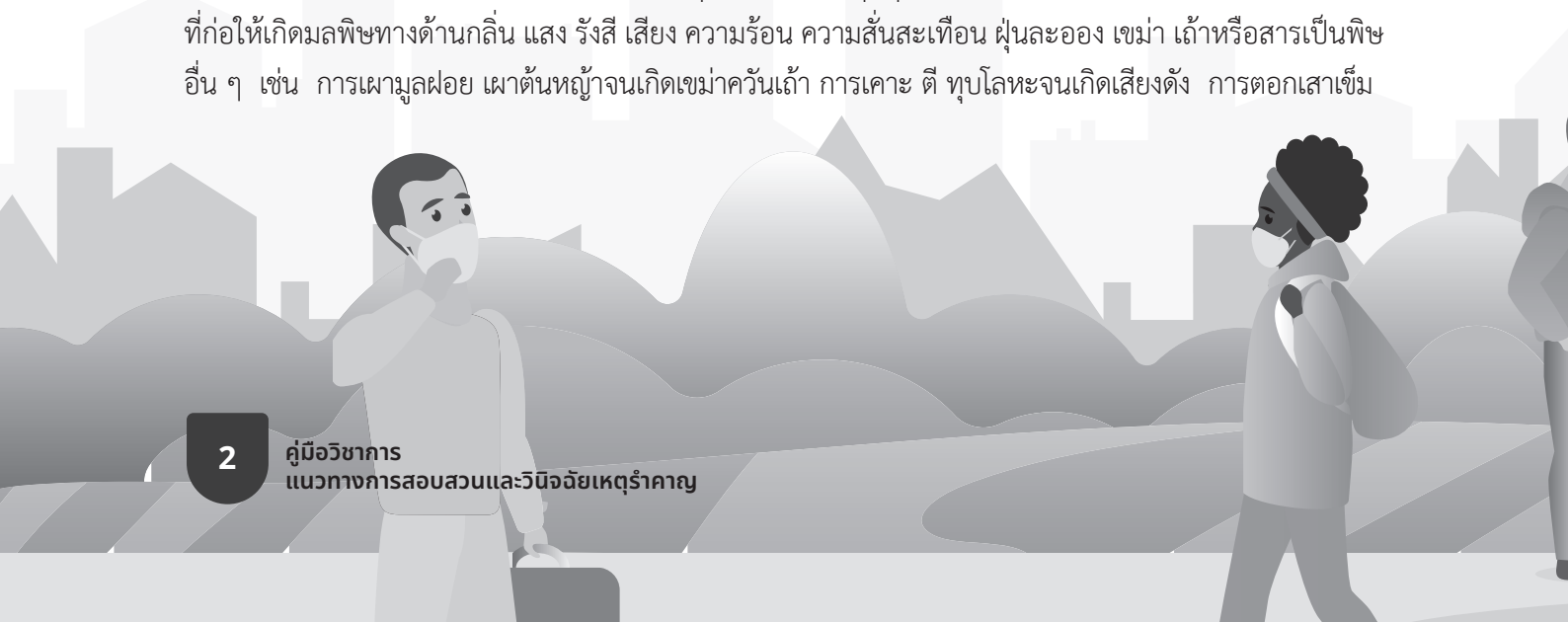
2) การเลี้ยงสัตว์ในที่ หรือวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื้อหาในบทบัญญัตินี้ หมายถึง การเลี้ยงสัตว์ทุก ๆ ชนิด (ก) ในสถานที่เลี้ยงที่ไม่เหมาะสม สกปรก มีกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์พาหะนำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ เป็นต้น (ข) โดยวิธีการเลี้ยงที่รบกวนความเป็นอยู่ของผู้อาศัยข้างเคียง เช่น การปล่อยให้สัตว์ไปหากินถ่ายมูลข้างเคียง และส่งเสียงรบกวนจนเป็นการรบกวนคนข้างบ้าน เป็นต้น (ค) เลี้ยงจำนวนมากเกินไป เช่น สถานที่เลี้ยงคับแคบแต่เลี้ยงจำนวนมากเกินจนเกิดเสียงรบกวน มีกลิ่นสาบหรือกลิ่นเหม็นจากมูล จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ก็สามารถจัดได้ว่าเป็นเหตุรำคาญ ซึ่งในเรื่องนี้ กฎหมายการสาธารณสุขยังมีมาตรการในการควบคุมดูแลอีกหมวดหนึ่งคือ หมวด 6 การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ และ หมวด 7 กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภท การเลี้ยงสัตว์ ที่สามารถควบคุมเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะ การจำกัดจำนวนที่เหมาะสม การให้เลี้ยงโดยมีเงื่อนไขที่จะป้องกันเหตุรำคาญได้ ดังนั้น กรณีของเหตุรำคาญที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์ จึงควรเลือกใช้มาตรการการควบคุมตามหมวด 6 และหมวด 7 เข้าไปจัดการเป็นลำดับแรก

3) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใด ไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษ หรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองหมื่นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างเพียงพอ จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เนื้อหาในบทบัญญัตินี้ หมายถึง (ก) กรณีที่บ้านเรือนที่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชน หรือโรงเรียนที่เลี้ยงสัตว์ หรือโรงงานหรือสถานประกอบการ ที่จำเป็นต้องมีระบบการระบายอากาศหรือระบายน้ำเสีย หรือการกำจัดสิ่งปฏิกูล น้ำเสียน้ำโสโครก รวมทั้งระบบการควบคุมสารพิษที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการนั้น ๆ แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ๆ กลับไม่จัดให้มีระบบดังกล่าวนั้นจนมีผลทำให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ กรณีเช่นนี้ กฎหมายถือว่าเป็นการก่อเหตุรำคาญ หรือ (ข) กรณีที่จัดให้มีระบบดังกล่าวข้างต้นแล้ว แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานทีนั้นไม่ดูแลบำรุงรักษาหรือควบคุมระบบนั้นให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือเกิดละอองสารพิษขึ้น จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพก็ถือว่าเป็นเหตุรำคาญเช่นกัน

4) การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า เล้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เนื้อหาในบทบัญญัตินี้ หมายถึง กรณีที่บุคคลใด หรือกลุ่มบุคคล หรือสถานประกอบการ กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษทางด้านกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า เล้าหรือสารเป็นพิษอื่น ๆ เช่น การเผามูลฝอย เผาต้นหญ้าจนเกิดเขม่าควันเล้า การเคาะ ตี ทูบโลหะจนเกิดเสียงดัง การตอกเสาเข็ม

จนเกิดการสัมผัสเพื่อน การไม่ บดสิ่งของ หรือสีข้าวจนเกิดฝุ่นละออง เป็นต้น จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้ การกระทำดังกล่าวต้องมีลักษณะที่ทำการเป็นประจำจนเกิดสภาวะที่กระทบต่อการดำรงชีพโดยปกติสุข จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนข้างเคียง

5) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เนื้อหาในบทบัญญัตินี้ หมายถึง กรณีอื่น ๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ใน 1) - 4) ข้างต้น และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กรณีใดกรณีหนึ่ง เป็น”เหตุรำคาญ” ซึ่งปัจจุบันรัฐมนตรีฯ ได้มีการประกาศให้ “แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเป็นเหตุรำคาญ” กล่าวคือ กำหนดให้ในอาคารสถานที่ใด ๆ ที่มีภาชนะหรือเศษวัสดุที่มีน้ำขังจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ให้ถือว่าเป็นการก่อเหตุรำคาญตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเป็นเหตุรำคาญและแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเพิ่มเติม ประกาศ ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2545

ดังนั้น ลักษณะของเหตุรำคาญจึงต้องยึดบทบัญญัติมาตรา 25 เป็นหลักในการวินิจฉัย ที่สำคัญคือต้องบ่งชี้ได้ว่า การกระทำดังกล่าว อาจก่อให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้คนได้ ซึ่งในการวินิจฉัยจำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้ทางด้านการสาธารณสุข การสุขาภิบาล และการอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยสภาพ จึงเป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ซึ่งจะกล่าวในบทที่ 3 ต่อไป

1.2 อำนาจในการควบคุมดูแลกรณีเกิดเหตุรำคาญขึ้นตามกฎหมายการสาธารณสุข

1) ตามบทบัญญัติของกฎหมายการสาธารณสุข มาตรา 26 ได้รับรองอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ผู้หนึ่งผู้ใดดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ได้ (ก) ห้ามมิให้ก่อให้เกิดเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะ หรือในสถานที่เอกชน (ข) ดูแล ปรับปรุงหรือบำรุงรักษาบรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คูคลองและสถานที่ต่าง ๆ ในเขตความรับผิดชอบของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ซึ่งกรณีนี้จะครอบคลุมถึงสถานที่สาธารณะที่หน่วยงานราชการต่าง ๆ ครอบครองดูแลอยู่ด้วย ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีอำนาจแจ้งเป็นหนังสือให้หน่วยงานใด ๆ ที่รับผิดชอบพื้นที่ใด ๆ ที่เป็นสถานสาธารณะ ให้ดูแลรักษามิให้เกิดเหตุรำคาญได้ (มาตรา 26)

2) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการระงับ กำจัด สั่งการและควบคุมเหตุรำคาญต่าง ๆ ในที่หรือทางสาธารณะหรือในสถานที่เอกชนได้

กรณีที่เกิดเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะ

กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการ ดังนี้

(ก) ออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ดำเนินการระงับเหตุรำคาญนั้นภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ว่าจำเป็น

ต้องใช้เวลาพอสมควรในการจัดการปัญหานั้น และในการออกคำสั่งนั้น จะกำหนดวิธีการระงับหรือการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีกในอนาคตด้วยก็ได้ (มาตรา 27 วรรค 1)

(ข) เมื่อออกคำสั่งแล้ว ปรากฏว่าผู้รับคำสั่งมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด และกรณีเหตุรำคาญดังกล่าวอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจเข้าไปจัดการตามความจำเป็นเพื่อการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญเช่นนั้นขึ้นอีกได้ ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้บุคคลที่เป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้นของเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา 27 วรรค 2)

กรณีที่เกิดเหตุรำคาญในสถานที่เอกชน

กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการได้ ดังนี้

(ก) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารสถานที่นั้น ดำเนินการระงับเหตุรำคาญภายในระยะเวลาที่เห็นสมควรตามสภาพของปัญหา และในการออกคำสั่งนั้น จะกำหนดวิธีการระงับหรือการป้องกันเหตุรำคาญนั้น รวมทั้งจะกำหนดวิธีการเพื่อการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญขึ้นในอนาคตไว้ด้วยก็ได้ เช่นเดียวกัน (มาตรา 28 วรรคหนึ่ง)

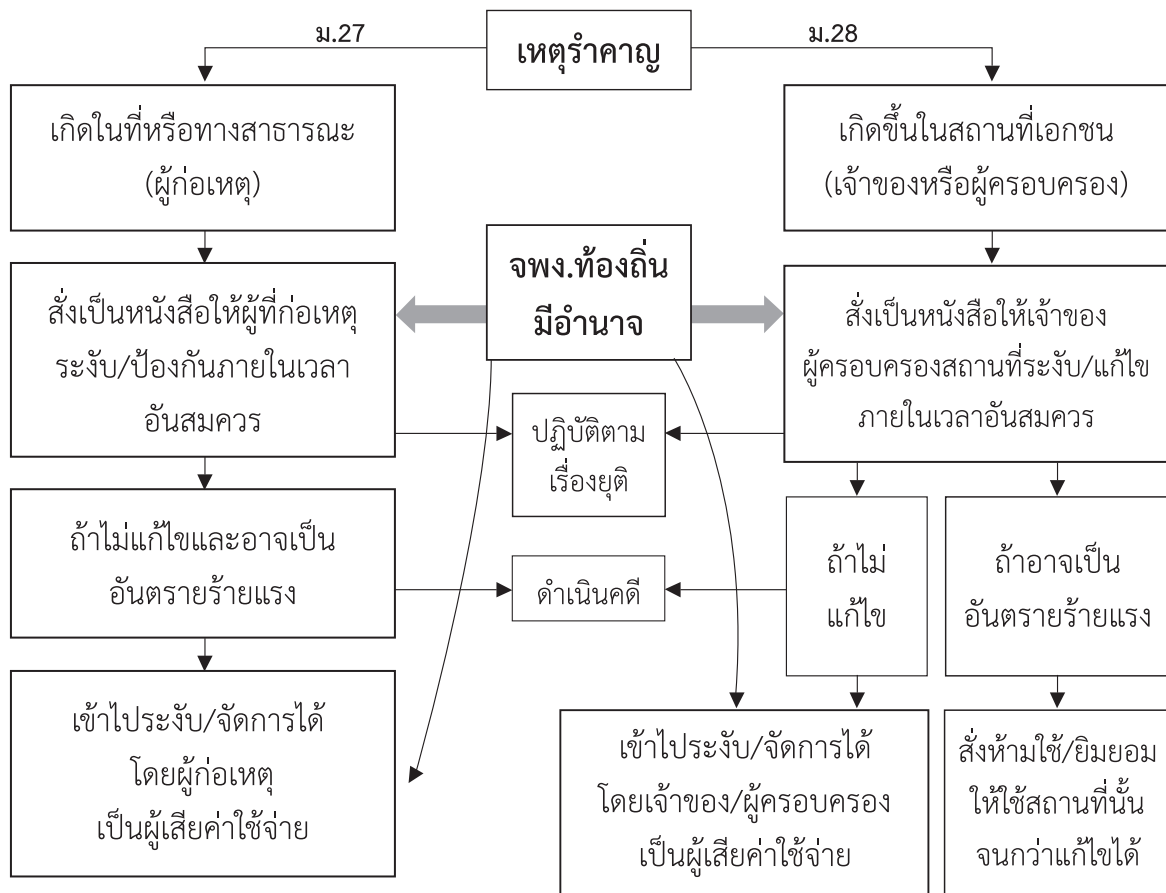
(ข) กรณีที่ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ที่ได้รับคำสั่งนั้น มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการต่อไป โดยแยกเป็น 2 กรณี คือ

(1) กรณีเหตุรำคาญนั้น มิได้ก่อให้เกิดสภาวะที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจเข้าระงับเหตุรำคาญนั้นเอง หรือจัดการตามความจำเป็นเพื่อการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญเช่นนั้นขึ้นอีก ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดว่า หากเหตุรำคาญนั้นเกิดจากการกระทำ หรือการละเลย หรือการยินยอมของผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้นของเจ้าพนักงานท้องถิ่น (2) ถ้ากรณีเหตุรำคาญนั้น จะก่อให้เกิดสภาวะที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ กฎหมายได้ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าได้มีการระงับเหตุรำคาญ นั้นแล้ว

แผนผังแสดงการควบคุมเหตุรำคาญตาม ม.27 และ ม.28 ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น แสดงในรูปที่ 1.1

การควบคุมเหตุรำคาญของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

รูปที่ 1.1 แผนผังแสดงการควบคุมเหตุรำคาญตาม ม.27 และ ม.28 ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น (แผนภาพโดย ศุภมล ศรีสุขวัฒนา)

1.3 อำนาจในการประกาศ “พื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ”

โดยที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2560 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 28/1 ขึ้นโดยกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกประกาศให้เขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งในท้องถิ่นนั้น เป็น”พื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ” ถือว่าเป็นมาตรการเชิงรุก ที่มาเสริมมาตรการเชิงรับตาม ม.27 และ ม.28 กล่าวคือ โดยปกติการใช้อำนาจตาม ม.27 และ ม.28 จะต้องมีการกระทำที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญเสียก่อนจึงจะออกคำสั่งได้และต้องออกคำสั่งเป็นรายกรณี แต่สำหรับ ม.28/1 เป็นการประกาศ”พื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ” ซึ่งสามารถ (ก) กำหนดเขตพื้นที่ที่จะควบคุมเหตุรำคาญเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ข) กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการใดที่ก่อเหตุรำคาญนั้นต้องงดเว้นปฏิบัติ หรือ (ค) ห้ามผู้กระทำการอันก่อเหตุรำคาญเรื่องนั้น โดยหากมีผู้ใดในเขตพื้นที่ฝ่าฝืนประกาศดังกล่าว ก็จะมีโทษความผิดได้ ตาม ม.74

อย่างไรก็ตาม การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญเช่นนี้ได้ นั้น จะต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ พ.ศ.2561 (ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2561) ซึ่งมีเงื่อนไข ดังนี้

- 1) ในพื้นที่นั้น จะต้องมีความถี่หรือความรุนแรงของเหตุรำคาญเกินกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยมลพิษในอากาศ ม.27 หรือ ม.28 ออกคำสั่งเพื่อแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญนั้นมาแล้ว
- 2) ในเขตพื้นที่นั้น จะต้องมีความถี่หรือความรุนแรงของเหตุรำคาญนั้น ตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป
- 3) มีแนวโน้มว่าในพื้นที่นั้น ประชาชนจะได้รับผลกระทบต่อสุขภาพและสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพจากเหตุรำคาญนั้นเป็นจำนวนมาก หรือในบริเวณที่กว้างขวาง ซึ่งเรื่องนี้ให้พิจารณาว่า (ก) ผลกระทบต่อสุขภาพหรือสภาวะความเป็นอยู่โดยปกติสุขเกิดมาจากเหตุรำคาญนั้นชัดเจน หรือ (ข) มีผลการตรวจวัดทางกายภาพว่ามีมลภาวะที่อาจก่อผลกระทบต่อสุขภาพจนเป็นเหตุรำคาญนั้นได้ หรือ (ค) มีรายงานการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ หรือรายงานผลด้านสุขภาพพบว่า มีการเจ็บป่วย อันเกิดจากเหตุรำคาญนั้น แผนผังแสดงอำนาจในการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตาม ม.28/1 ดังแสดงในรูปที่ 1.2

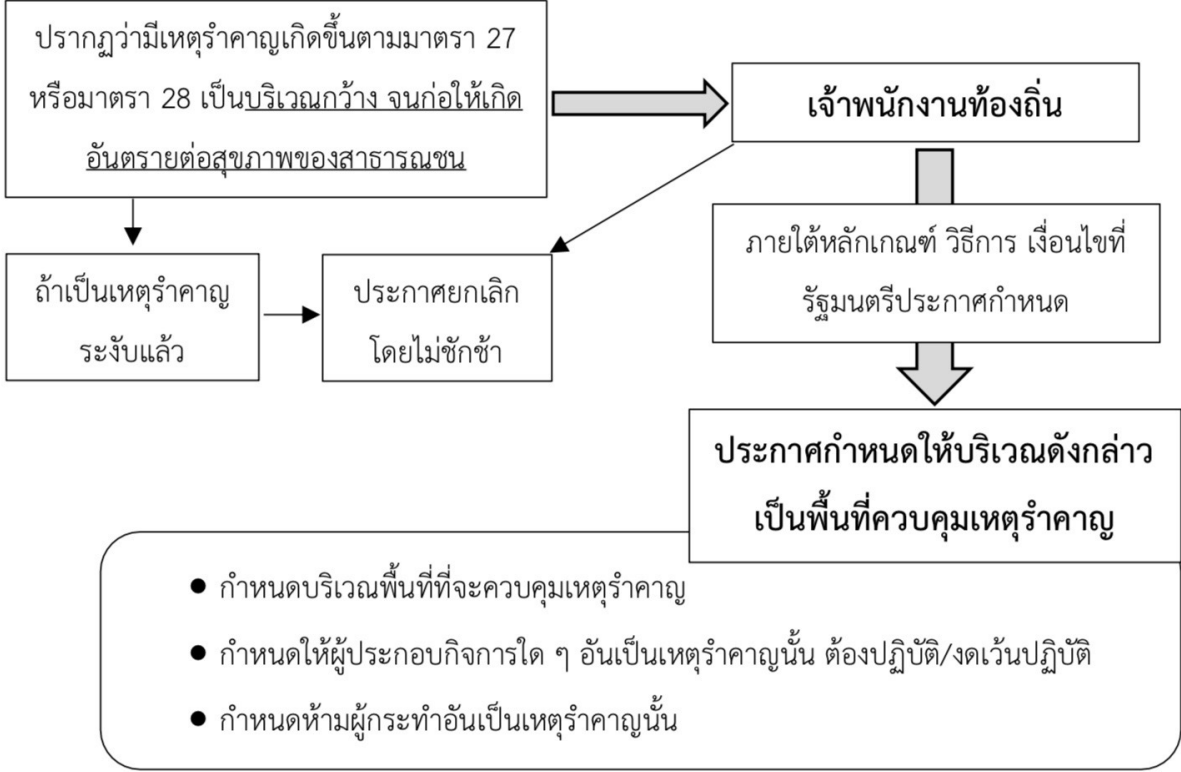
1.4 อำนาจในการควบคุมกิจการที่ต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมายการสาธารณสุข

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ได้กำหนดให้ กิจการต่าง ๆ ในชุมชนดังต่อไปนี้ เป็นกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนการประกอบกิจการ

- 1) กิจการรับทำการเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เช่น เอกชนที่ให้บริการรถดูดส้วม หรือบริษัทเก็บขนขยะมูลฝอย (ม.19)
- 2) กิจการตลาดสด (ม.34)
- 3) สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสวยอาหารที่มีขนาดเกินกว่า 200 ตารางเมตร (ม.38)
- 4) กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อบัญญัติให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมในเขตท้องถิ่นนั้นแล้ว (ม.33)

มาตรการการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ (ตามมาตรา 28/1)

รูปที่ 1.2 มาตรการการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ (แผนภาพโดย ศุภล ศรีสุขวัฒนา)

5) การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (ม.41)

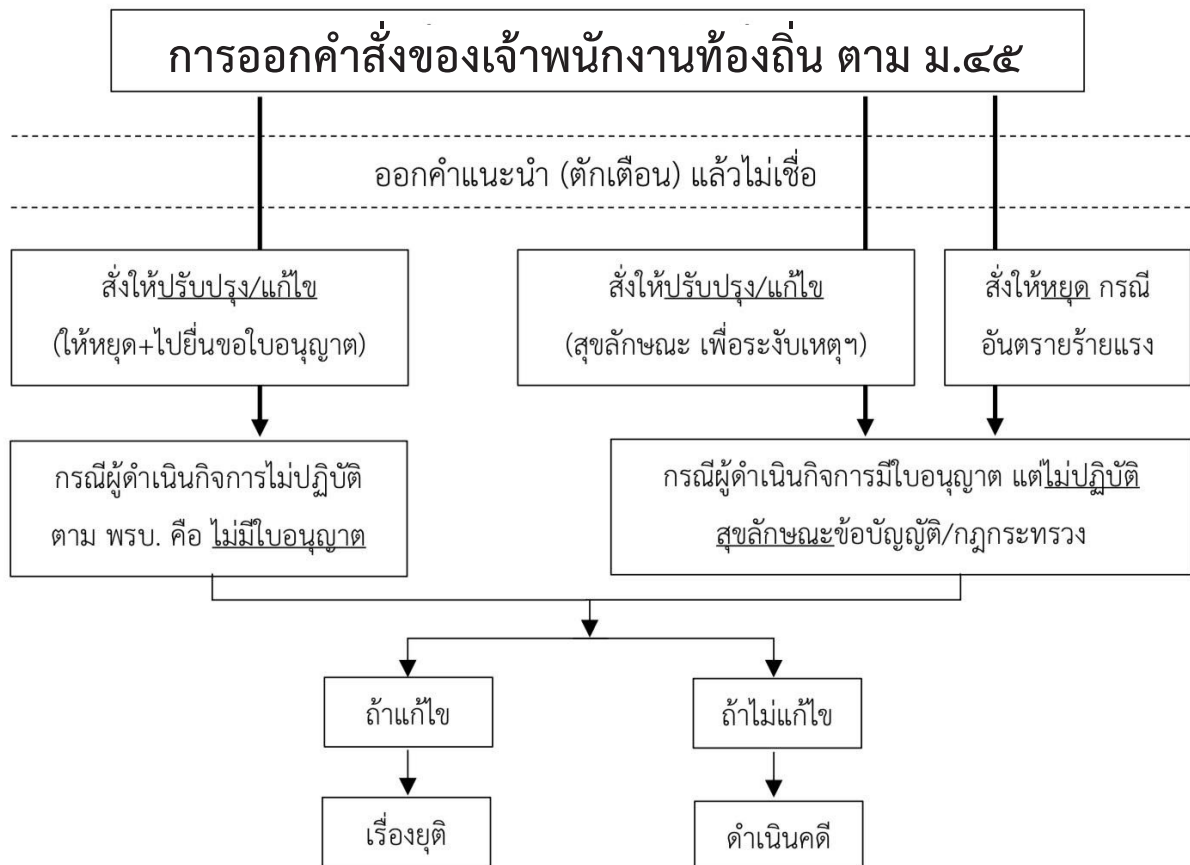
นอกจากนี้ กฎหมายการสาธารณสุขยังกำหนดให้กิจการข้างต้นที่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว ต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุลักษณะตามข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือ กฎกระทรวง แล้วแต่กรณี ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีอำนาจที่จะควบคุมหรือสั่งการในกรณีที่เกิดเหตุรำคาญที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องด้านสุลักษณะตามข้อกำหนดข้างต้น ไม่ว่าจะการไม่ปฏิบัตินั้นจะก่อให้เกิดเป็นเหตุรำคาญด้วยหรือไม่ก็ตาม โดยกฎหมายการสาธารณสุขจะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองแก่ผู้ประกอบการนั้น ๆ ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่มาตรา 45 ได้บัญญัติไว้ ดังนี้ “ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินการนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าผู้ดำเนินการไม่แก้ไข หรือถ้าการดำเนินการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้ว ก็ได้”

ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงอาจออกคำสั่งแก่ผู้ดำเนินการได้เป็น 2 กรณี คือ

(1) กรณีที่ผู้ดำเนินการนั้นไม่มีใบอนุญาต ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ กล่าวคือ การไม่ยื่นขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ ซึ่งโดยหลักการแล้ว ผู้ดำเนินการนั้นไม่มีสิทธิประกอบกิจการตั้งแต่ต้นด้วยเหตุนี้ การออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขตาม ม.45 สำหรับกรณีนี้ จึงเป็นการสั่งให้หยุดประกอบกิจการและให้แก้ไขโดยไปยื่นขอรับใบอนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องตามกฎหมายเสียก่อน

(2) กรณีที่ผู้ดำเนินการได้รับใบอนุญาตเรียบร้อยแล้ว แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้องด้วยสุจริตขณะตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือกฎกระทรวง เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตาม ม.45 ได้ ทั้งนี้จะต้องให้เวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน นับแต่วันได้รับคำสั่ง ซึ่งทั้ง 2 กรณี ถ้าผู้ได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ก็มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละ 5,000 บาท ตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

แผนผังแสดงการควบคุมกิจการที่ไม่มีใบอนุญาตและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังแสดงในรูปที่ 1.3

รูปที่ 1.3 การออกคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตาม ม.45 (แผนภาพโดย ศุภมล ศรีสุขวัฒนา)

1.5 โครงสร้างและกลไกการบังคับใช้กฎหมายสาธารณสุข

จากการที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ที่จะกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสำคัญ โครงสร้างการบังคับใช้กฎหมายจึงกำหนดให้ “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” เป็นผู้มีอำนาจในการควบคุมให้เป็นไปตามบทแห่งกฎหมายการสาธารณสุข โดยมีกลไกหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นกลไกที่กำหนดแนวนโยบาย หลักเกณฑ์มาตรฐานด้านสุขลักษณะ รวมทั้งให้การช่วยเหลือ สนับสนุน และติดตามกำกับกำกับการปฏิบัติการของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

1) กลไกส่วนท้องถิ่น กฎหมายการสาธารณสุขกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายโดยตรงหลายประการ กล่าวคือ (ก) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดย “สภาท้องถิ่น” สามารถตราข้อบัญญัติของท้องถิ่นเองได้ ซึ่งจะเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ (ข) เจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้มีอำนาจในการ (1) อนุญาตหรือไม่อนุญาตกิจการต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่กฎหมายการสาธารณสุขกำหนดให้ต้องขออนุญาตก่อนประกอบกิจการ (2) ควบคุมมิให้กิจการ ต่าง ๆ ดำเนินกิจการโดยไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ (3) กรณีตรวจพบตาม (2) ก็มีอำนาจที่จะออกคำสั่งทางปกครองให้ผู้ประกอบกิจการปรับปรุงแก้ไข หรือให้หยุดกิจการ หรือพักใช้ใบอนุญาต ตลอดจนการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ ทั้งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่น ยังอาจแต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานตามมาตรา 44 ได้ด้วย

2) กลไกส่วนภูมิภาค มี (ก) “คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด” ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และมีหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง (เช่น ตำรวจภูธร อัยการ อุตสาหกรรม โยธาธิการ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ปศุสัตว์ คุ้มครองแรงงาน เป็นต้น) ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนภาคประชาชนเป็นกรรมการ โดยมีนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการฯ นี้ จะมีบทบาทในการขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายสาธารณสุขในระดับจังหวัดตามนโยบาย แผนงานของคณะกรรมการสาธารณสุข (ส่วนกลาง) และการประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุน รมรณรงค์ ให้ความรู้ พัฒนาศักยภาพ และให้คำปรึกษาแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติและการปฏิบัติการ รวมทั้งการติดตามกำกับกำกับการบังคับใช้กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย (ตามมาตรา 17/3) (ข) “คณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร” ทำหน้าที่สนับสนุนกรุงเทพมหานครเช่นเดียวกัน (ค) “เจ้าพนักงานสาธารณสุข” ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งจากบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุขทั้งระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล โดยมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนและร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมายการสาธารณสุขในแต่ละพื้นที่ (ง) “คณะกรรมการเปรียบเทียบ” ทั้งในระดับจังหวัด และ กทม. ที่จะทำหน้าที่ในการพิจารณาอัตราโทษของผู้ที่กระทำผิดตามกฎหมายการสาธารณสุข ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นส่งเรื่องมาให้พิจารณาหลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายจนถึงขั้นตอนการลงโทษแล้ว

3) กลไกส่วนกลางประกอบด้วย (ก) “คณะกรรมการสาธารณสุข” (ระดับชาติ/ส่วนกลาง) ซึ่งมีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน และมีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (เช่น อธิบดีกรมควบคุมโรค กรมการแพทย์ กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมวิชาการเกษตร เป็นต้น) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนภาคประชาชนเป็นกรรมการ โดยมีอธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุขนี้ จะมีบทบาทสำคัญในการ (1) เสนอ

บทที่ 2

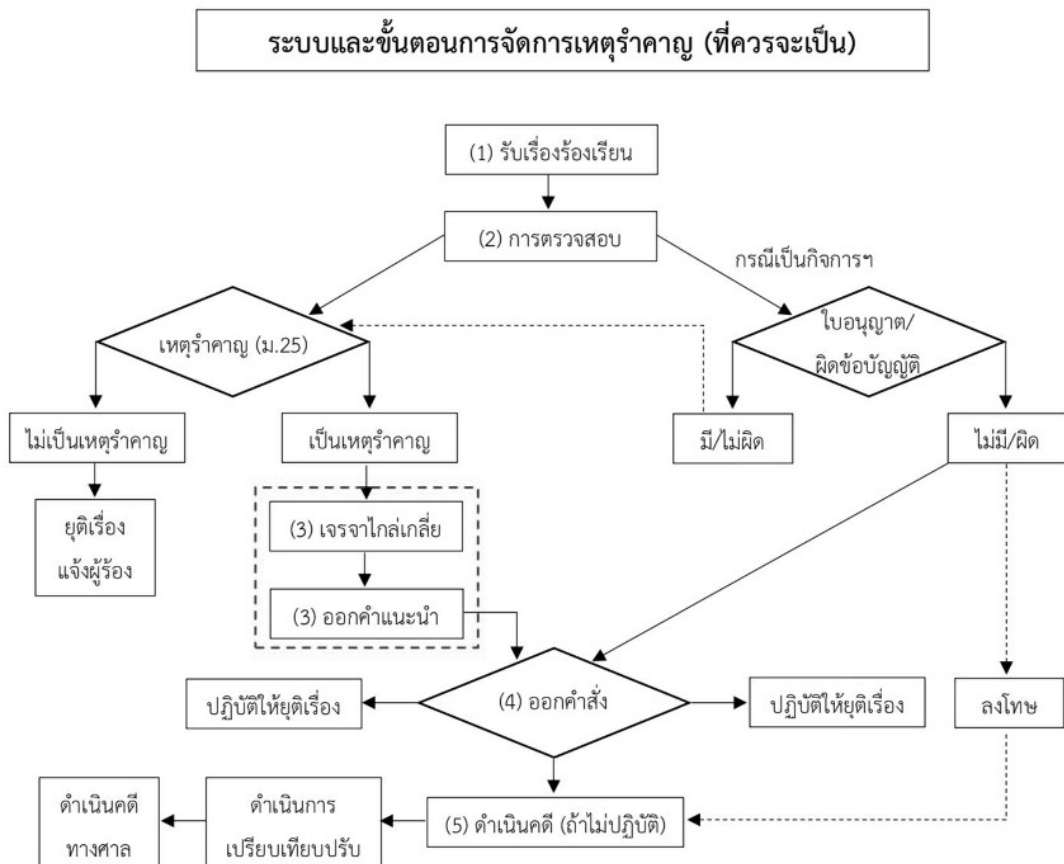
ขั้นตอนการจัดการเหตุรำคาญ

ศุภมล ศรีสุขวัฒนา

ระบบและขั้นตอนการจัดการเหตุรำคาญตามกฎหมายการสาธารณสุขในระดับพื้นที่ ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ในฐานะผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายการสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน
- 2.2 ขั้นตอนการตรวจสอบเหตุรำคาญ
- 2.3 ขั้นตอนการเจรจา/ไกล่เกลี่ย
- 2.4 ขั้นตอนการออกคำสั่ง
- 2.5 ขั้นตอนการดำเนินคดี

การดำเนินการตามขั้นตอนข้างต้น สามารถสรุปเป็นแผนภาพดังแสดงในรูปที่ 2.1 ส่วนรายละเอียดในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังนี้

รูปที่ 2.1 ระบบและขั้นตอนการจัดการเหตุรำคาญ (แผนภาพโดย ศุภมล ศรีสุขวัฒนา)

2.1 ขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน

การรับเรื่องร้องเรียนนี้ ถือว่าเป็นบริการขั้นพื้นฐานที่ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องจัดให้มีขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในพื้นที่ ให้สามารถเข้าร้องเรียนไปยังเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็ว เมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการกระทำของผู้ใดหรือจากการประกอบกิจการใด ๆ ซึ่งในการจัดการเรื่องนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการรับเรื่องและจัดให้มีช่องทางการร้องเรียนให้กับประชาชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 การกำหนดผู้รับผิดชอบงานเหตุรำคาญ

โดยทั่วไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ อันได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร ซึ่งมีโครงสร้างระดับสำนักหรือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อาจจะกำหนดให้มีหน่วยหรือส่วนงานที่รับผิดชอบงานจัดการปัญหาเหตุรำคาญในพื้นที่ได้ หากมีเจ้าหน้าที่เพียงพอ บางแห่งก็อาจแบ่งความรับผิดชอบโดยแยกเป็นแขวงหรือแยกเป็นพื้นที่ชุมชนให้มีผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะในแต่ละพื้นที่เล็ก ๆ เพื่อให้การจัดการปัญหาเหตุรำคาญในท้องที่นั้นเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับอื่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นในฐานะผู้บริหารจะแต่งตั้งหรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาล หรือ ฝ่ายสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับผิดชอบงานเหตุรำคาญ อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลหลายพื้นที่ไม่มีฝ่ายสาธารณสุขหรือบุคลากรด้านนี้ จึงมักจะมอบหมายให้นิติกรหรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะผู้ดูแลงานสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบ

สำหรับหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการรับเรื่องร้องเรียนนี้ จะต้องทำการลงทะเบียนบันทึกเรื่องร้องเรียนเข้าสู่ระบบเรื่องเหตุรำคาญ โดยหากเห็นว่าไม่เข้าข่ายเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ให้แนะนำผู้ร้องไปร้องหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้บันทึกชื่อและที่อยู่บุคคลผู้ร้องเรียนไว้ด้วยพร้อมกับแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบว่า จะไม่ทำการเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนแต่ต้องการทราบชื่อและที่อยู่ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบเหตุรำคาญเท่านั้น

2.1.2 ช่องทางการร้องเรียน

การจัดให้มีช่องทางการร้องเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงบริการนั่นเอง ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถจัดให้มีได้หลายช่อง ดังนี้

(ก) การจัดให้มีช่องรับเรื่องร้องเรียน ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีเจ้าหน้าที่ประจำรับเรื่อง ซึ่งประชาชนจะมายื่นคำร้องด้วยตัวเองต่อเจ้าหน้าที่หรือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ได้

(ข) เปิดช่องทางการร้องเรียนทางโทรศัพท์ หรือ ผ่าน Application Line /FB

(ค) จัดให้มีสายด่วน เช่น กรุงเทพมหานครเปิดสายด่วน โทร.1555 หรือ สร้างระบบร้องเรียนผ่าน QR code

นอกจากนี้ ประชาชนยังอาจจะร้องเรียนโดยยื่นคำร้องต่อหน่วยงานอื่น ๆ ก็ได้ เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดหรืออำเภอ เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ก็ส่งเรื่องต่อไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป อย่างไรก็ตาม วิธีการร้องเรียนไปหลายหน่วยงาน ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องความซ้ำซ้อนในการร้องเรียนและอาจทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการแจ้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในส่วนนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ หรืออาจจะเสนอปัญหาเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุม “คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด” เพื่อวางระบบการส่งต่อเรื่องร้องเรียน มิให้เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นภาระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากเกินไป

2.2 ขั้นตอนการตรวจสอบเหตุรำคาญ

2.2.1 การสอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้น

เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องเข้าสู่ระบบเรื่องเหตุรำคาญแล้ว ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือ นิติกรที่รับผิดชอบงาน ทำหน้าที่สอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับ ลักษณะของเหตุรำคาญ ความถี่ที่ได้รับ สถานที่ ระยะเวลา และ ผลกระทบที่เกิดขึ้น และอื่น ๆ ตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการเตรียมการทางวิชาการและเครื่องมือ ในการลงไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในที่เกิดเหตุ

2.2.2 การมอบหมายทีมเข้าตรวจสอบเหตุรำคาญ

การมอบหมายทีมเข้าตรวจสอบเหตุรำคาญแบ่งออกเป็น 2 กรณี

(ก) กรณีทั่วไป เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น นักวิชาการ สาธารณสุขของสำนัก กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมและ/หรือนิติกร เข้าตรวจสอบ แต่ในกรณีเหตุรำคาญ เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ที่อาจจะประสานให้ผู้แทนของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายช่างสุขาภิบาล หรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมเข้าตรวจสอบด้วย

(ข) กรณีพิเศษ หมายถึงกรณีที่เป็นเหตุรำคาญที่มีผลกระทบกว้างขวาง รุนแรงหรือซับซ้อนมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะแต่งตั้งเป็น “คณะทำงานตรวจสอบเหตุรำคาญ” ซึ่งอาจมีองค์ประกอบจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง หรือจากหน่วยงานอื่น เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ สาธารณสุขอำเภอ สาธารณสุขจังหวัด ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ หรือจังหวัด คุ้มครองแรงงานจังหวัด โยธาธิการจังหวัด เป็นต้น

2.2.3 วิธีการตรวจสอบ ณ ที่เกิดเหตุ

(ก) กรณีที่รัฐหรือผู้ร้องให้เข้าตรวจที่บ้านผู้ร้องก่อน แล้วค่อยสอบถามกับผู้ที่เกี่ยวข้องในรัศมีใกล้เคียงกัน เกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากเหตุรำคาญนั้น ก่อนเข้าตรวจสอบสถานที่ที่เป็นแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญ ทั้งนี้ การเข้าตรวจสถานที่ของเอกชนทุกแห่ง หากผู้ที่เกี่ยวข้องประสงค์จะขอควบคุมเจ้าพนักงาน ได้แก่ บัตรเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข และผู้ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เจ้าพนักงานต้องแสดงบัตรให้ดูด้วย

(ข) ในการตรวจสอบจะเน้นตรวจสภาพทางกายภาพตามลักษณะของเหตุรำคาญนั้น ๆ ประกอบกับการใช้แบบสอบถามความเดือดร้อนรำคาญเป็นสำคัญ แต่กรณีที่จำเป็นหรือมีมาตรฐานเหตุรำคาญในเรื่องนั้น เช่น มาตรฐานเสียงรบกวน ก็อาจจะนำเครื่องมือไปเข้าตรวจวัดด้วย เว้นแต่จะไม่มีเครื่องมือ เจ้าหน้าที่ที่อาจจะ ร้องขอการสนับสนุนจากหน่วยงานสาธารณสุขระดับอำเภอหรือจังหวัดหรือหน่วยงานอื่นที่มีศักยภาพ อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีเหตุรำคาญที่มีลักษณะเฉพาะที่ไม่อาจใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ตรวจวัดได้ เช่น กรณีเสียงสุนัขเห่า กลิ่นหรือควันจากการประกอบอาหาร เป็นต้น เจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องใช้วิธีทางกายภาพโดยใช้แบบประเมินและแบบบันทึก ที่ให้ผู้ร้องเรียน ผู้อาศัยใกล้เคียงและเจ้าหน้าที่เป็นผู้นบันทึก เพื่อนำผลมาประกอบในการพิจารณาวินิจฉัยเหตุรำคาญ

(ค) ในกรณีที่แหล่งกำเนิดเหตุรำคาญเป็นสถานประกอบการที่ต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมาย สาธารณสุข ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเรื่องใบอนุญาตการประกอบกิจการนั้นด้วยว่ามีหรือไม่มี พร้อมกับตรวจสอบด้วยว่า มีการปฏิบัติตามสุขลักษณะที่เป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือกฎกระทรวงหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการจัดการต่อไป

2.2.4 การวินิจฉัยผลการตรวจสอบ

(ก) กรณีผลการวินิจฉัยว่า

- เป็นเหตุรำคาญ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2.3 ต่อไป

- มิได้เป็นเหตุรำคาญ ให้ยุติเรื่องและแจ้งผลไปยังผู้ร้องทราบ เว้นแต่กรณีไม่มีการระบุชื่อผู้ร้อง ก็ให้บันทึกผลเก็บไว้ในระเบียบเรื่องเหตุรำคาญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้เป็นหลักฐาน

(ข) กรณีที่สถานประกอบกิจการที่เป็นแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญนั้น และพบว่า

- ไม่มีใบอนุญาต ให้แจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหยุดดำเนินการ และไปยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องตามกฎหมายการสาธารณสุขเสีย หากไม่ปฏิบัติให้ดำเนินการออกคำสั่งตามขั้นตอนที่ 2.4.2 ต่อไป

- มีใบอนุญาต แต่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่น/กฎกระทรวงด้านสุขลักษณะ อันเป็นเหตุให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ให้ออกคำแนะนำ(ตามแบบ 3 ตอน) เพื่อปรับปรุงแก้ไข ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำให้ออกคำสั่งตามขั้นตอนที่ 2.4.2 พร้อมพิจารณาลงโทษเปรียบเทียบปรับได้ตามขั้นตอนที่ 2.5.1 ต่อไป

2.3 ขั้นตอนการไกล่เกลี่ยและออกคำแนะนำ

2.3.1 การเจรจาไกล่เกลี่ยแบบมีส่วนร่วม

(ก) เมื่อพบว่าเป็นกรณีเหตุรำคาญ ให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ลงไปตรวจสอบทำหน้าที่เป็น “คนกลาง” เพื่อหาข้อยุติร่วมกันระหว่างคู่กรณี โดยอธิบายถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ “ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข” สิทธิหน้าที่ของแต่ละฝ่ายตามกฎหมาย และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบ ทั้งนี้ ให้ประยุกต์ใช้หลักการเจรจาไกล่เกลี่ยของโรเจอร์ ฟิชเชอร์ และวิลเลียม ยูริ ดังแสดงในตารางที่ 2.1 และ 2.2

(ข) ในการเจรจาไกล่เกลี่ย เพื่อให้คู่กรณีลดทอนความรู้สึกเป็นคู่ขัดแย้งกัน ให้เจ้าหน้าที่เชิญชวนชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุรำคาญเข้ามาร่วมเจรจาด้วย และควรให้ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรือบุคคลใดที่คู่กรณียอมรับ (ถ้ามี) มาร่วมด้วย ก็ได้ ทั้งนี้ต้องพยายามหาจุดสนใจร่วมที่เป็นผลประโยชน์ร่วม/สาธารณะให้ได้ เพื่อจะได้หาข้อยุติในทางปฏิบัติของคู่กรณี ซึ่งการดำเนินการกรณีที่เป็นเขตเมืองใหญ่ รูปแบบนี้อาจจะดำเนินการได้ยาก ก็ให้เป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือนิติกรที่อาจจำเป็นต้องใช้ทักษะในการไกล่เกลี่ยให้ได้ข้อยุติเพื่อจะได้ไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการใช้กฎหมายในขั้นตอนที่ 2.4

(ค) ในกรณีที่เจรจาไกล่เกลี่ยตามข้อ (ข) ได้ข้อยุติ ให้เจ้าหน้าที่จัดทำเป็น “ข้อตกลง” และให้คู่กรณีลงนามไว้เป็นหลักฐาน หรือ จะออกเป็นคำแนะนำ ตามข้อ (ง) ก็ได้ แต่กรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้เจ้าหน้าที่นำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของ “ศูนย์ไกล่เกลี่ย” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นประธาน และเจ้าหน้าที่ที่ลงไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ทั้งในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วเชิญคู่กรณี มาเจรจาเป็นครั้งสุดท้าย ถ้าคู่กรณียืนยันที่จะไม่มีข้อยุติ ก็ให้คู่กรณีออกจากห้องประชุม เพื่อให้องค์คณะในศูนย์ไกล่เกลี่ย พิจารณาออกคำแนะนำตามข้อ 2.3.2 (ข) ต่อไป

2.3.2 การออกคำแนะนำ ตาม ม.44(3) ของเจ้าพนักงาน ให้ใช้คำแนะนำแบบ 3 ตอน

(ก) กรณีที่มีข้อยุติเป็น “ข้อตกลง” ก็ให้ออกคำแนะนำที่มีสาระตามข้อตกลงนั้นเลย

(ข) กรณีที่เป็นการตัดสินใจของศูนย์ไกล่เกลี่ย ก็ให้ออกคำแนะนำเพื่อการระงับเหตุรำคาญตามที่ศูนย์ไกล่เกลี่ยพิจารณาร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบเห็นสมควร โดยต้องกำหนดระยะเวลาในการระงับเหตุ

ราคาภูนั้นด้วย ทั้งนี้ ในคำแนะนำ เจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุขต้องเป็นผู้ลงนาม และให้ผู้ก่อเหตุลงนามรับทราบ โดยผู้ร้องลงนามเป็นพยานร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบด้วย (กรณีที่ผู้ก่อเหตุไม่ลงนามก็ให้เจ้าพนักงานบันทึกไว้ด้วยว่า “ผู้ก่อเหตุรับทราบแล้ว แต่ไม่ลงนาม”)

(ค) เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ในคำแนะนำ

- ถ้าเป็นกรณีที่ผู้ก่อเหตุได้แก้ไข/ระงับเหตุเรียบร้อยแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่ยุติเรื่องและแจ้งไปยังผู้ร้องเรียนให้ทราบต่อไป
- แต่ถ้ามิได้มีการแก้ไข/ระงับเหตุ ให้ดำเนินการเสนอให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งปกครองตามขั้นตอนที่ 2.4 ต่อไป

ทั้งนี้ผลโครงการศึกษามาตรฐานเหตุราคาภูและประสิทธิผลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมเหตุราคาภูขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล และเทศบาลเมืองขนาดเล็กต้องการยุติเรื่องร้องเรียนในขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยและการออกคำแนะนำให้มากที่สุด โดยไม่ยอมให้ดำเนินการถึงขั้นตอนการออกคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น การดำเนินงานในขั้นตอนนี้จึงขึ้นอยู่กับแนวนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละท้องที่ที่อาจจะวางกรอบให้ออกคำแนะนำ 1 - 2 ครั้ง แล้วจึงจะออกเป็นคำสั่งก็ได้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีของผู้ก่อเหตุที่โต้แย้งไม่ให้ความร่วมมือ หรือเป็นกรณีที่มีผลกระทบต่อชุมชนมากและชัดเจน ก็จำเป็นต้องใช้มาตรการการออกคำสั่งทางปกครองในขั้นตอนที่ 2.4 ต่อไป

ตารางที่ 2.1 หลักการเจรจาไกล่เกลี่ยตามทฤษฎีของโรเจอร์ พิชเซอร์และวิลเลียม ยูริ

หลักการเจรจาไกล่เกลี่ย (ทฤษฎีของโรเจอร์ พิชเซอร์ และวิลเลียม ยูริ)
(๑) หลักการแยกคนออกจากปัญหา หมายถึง การไม่เอาคู่ขัดแย้งมาเป็นตัวตั้ง เพราะจะเกิดการทะเลาะชู้หน้าต่อกัน แต่ให้ใช้ความนุ่มนวลในการสื่อสาร หรือที่เรียกว่า “สุนทรียสนทนา” ระหว่างกัน แล้วเอาประเด็นปัญหาเป็นตัวตั้ง เพื่อให้คู่กรณีหาทางออกร่วมกันอย่างเอาใจจริงเอาใจ (Soft on Human and Hard on Problem)
(๒) หลักการพิจารณาต้องยึดจุดสนใจแทนจุดยืน หมายถึง ภายใต้อุดมคติ (position) ของแต่ละฝ่าย จะมีความต้องการ ความคาดหวัง ความจำเป็นที่อยู่เบื้องหลังจุดยืน ซึ่งผู้ไกล่เกลี่ยที่จะต้องเข้าใจและแสวงหาจุดสนใจ (interest) ที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน การเจรจาไกล่เกลี่ยจึงต้องยึดจุดสนใจไม่ใช่จุดยืน เช่น การอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข หรือเรียกว่า win-win approach นั้นเอง
(๓) หลักการสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทาง หมายถึง ทางออกที่ทั้งสองฝ่ายหรือหลาย ๆ ฝ่ายต้องการ เพื่อให้สามารถบรรลุผลประโยชน์หรือจุดสนใจร่วมกันได้ ซึ่งไม่ใช่ “การเอาแพ้ การเอาชนะกันด้วยจุดยืน”
(๔) หลักการยืนยันที่จะใช้หลักเกณฑ์ หมายถึง กติกา กฎเกณฑ์ที่สามารถวัดได้ชัดเจน (ถ้ามี) เพื่อประกอบในการพิจารณาหาทางออกได้อย่างเหมาะสมและยุติธรรม

แหล่งที่มา: พรหมงคล ชิดชอบ คลังความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานราชการ

ตารางที่ 2.2 ความแตกต่างระหว่างการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยยึดจุดยืนและการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยยึดจุดสนใจ

ความแตกต่างระหว่างการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยยึดจุดยืน และการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยยึดจุดสนใจ	
การเจรจาโดยยึดจุดยืน	การเจรจาโดยยึดจุดสนใจหรือผลประโยชน์ร่วม
ให้ได้ส่วนแบ่งที่มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด	ได้ความพึงพอใจอย่างมากจากทุกฝ่าย
เป็นผลลัพธ์แบบแพ้-ชนะ	พยายามที่จะทำให้บรรลุต่อความต้องการของทุกฝ่าย
เกิดความสัมพันธ์แบบเป็นปฏิปักษ์	ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
จุดสนใจหรือผลประโยชน์ของแต่ละฝ่าย ถูกมองว่าเป็นความขัดแย้งต่ออีกฝ่ายหนึ่ง	มองหาจุดสนใจที่ร่วมกัน หรือเห็นประโยชน์ร่วมกัน (การอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข/สงบสุข)
มักจะพยายามเปิดเผยความลับของฝ่ายตรงข้าม ขณะเดียวกันก็พยายามที่จะปกปิดฝ่ายตน เพื่อให้ฝ่ายตนได้เปรียบ	แบ่งปันข้อมูลและช่วยกันสร้าง/หาทางเลือกเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะมีลักษณะตั้งความต้องการไว้สูง และเปลี่ยนจุดยืนอย่างสิ้นเชิง/ยาก	มุ่งที่จุดสนใจหรือประโยชน์ร่วม ไม่ใช่จุดยืน (เฉพาะของตัวเอง)
ใช้การคุกคาม ถกเถียงในการให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีของตัวเอง	ใช้เหตุผลและประสบการณ์ในการจัดการกับปัญหา

แหล่งที่มา: พรหมงคล ชิดชอบ คลังความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานราชการ

2.4 ขั้นตอนการออกคำสั่งทางปกครอง

2.4.1 การออกคำสั่งในกรณีที่เกิดเหตุรำคาญ ตามกฎหมายสาธารณสุขได้กำหนดไว้เป็น 2 กรณี ดังนี้

(ก) กรณีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในที่/ทางสาธารณะ หมายถึง กรณีที่มีผู้ใดกระทำการก่อให้เกิดเหตุรำคาญในบริเวณหรือสถานที่ที่มีใช้ของเอกชนและประชาชนสามารถเข้าไปใช้สอยโดยปกติ ซึ่งกรณีนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองแก่ผู้ที่ก่อเหตุรำคาญตามมาตรา 27 เพื่อให้แก้ไขหรือระงับเหตุรำคาญนั้น ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามความเหมาะสมได้ ในการนี้ อาจกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันการเกิดเหตุขึ้นอีกในอนาคตไว้ด้วย แต่ถ้าเหตุรำคาญนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อประชาชนที่ประสบเหตุนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจเข้าไปจัดการปัญหาเหตุรำคาญนั้นได้ทันทีตามความจำเป็น เพื่อป้องกัน/ระงับเหตุรำคาญนั้นได้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองประชาชนทั่วไปมิให้ได้รับผลกระทบอันตรายดังกล่าวนี้ ทั้งนี้ ผู้ที่ก่อเหตุนั้นจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการเหตุรำคาญนั้นด้วย (มาตรา 27 วรรค 2)

(ข) กรณีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน หมายถึง การเกิดเหตุรำคาญในสถานประกอบการหรือบริเวณที่อยู่อาศัยข้างเคียงโดยรอบ ไม่ว่าจะเป็นการก่อผลกระทบด้านสุขภาพแก่ผู้ประกอบการเองหรือ ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้อาศัยข้างเคียง เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองให้ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือผู้ที่ครอบครองสถานที่เอกชนนั้นต้องรับผิดชอบแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญนั้น ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามความเหมาะสม (ตามมาตรา 28) ถ้าผู้รับคำสั่งไม่แก้ไข เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถเข้าไปจัดการเองได้ โดยคิดค่าใช้จ่ายจากผู้เป็นเจ้าของ/ผู้ครอบครองสถานที่นั้นได้ (มาตรา 28 วรรค 2) แต่ถ้าเหตุรำคาญนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงแก่ผู้คนที่ไปประสบเหตุนั้นได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งทางปกครอง ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือ ยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ได้ (ตามมาตรา 28 วรรค 3)

2.4.2 การออกคำสั่งในกรณีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญเป็นสถานประกอบการที่ไม่มีใบอนุญาต หรือ ไม่ปฏิบัติตาม ข้อบัญญัติท้องถิ่น/กฎกระทรวง ให้ออกคำสั่งตามกฎหมายการสาธารณสุข ดังนี้

(ก) กรณีที่ไม่มีใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานออกคำแนะนำให้หยุดประกอบกิจการ และไปดำเนินการ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ถูกต้อง ซึ่งในการพิจารณาอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็จะ สามารถให้ผู้ประกอบการแก้ไขข้อบกพร่องที่เกี่ยวกับการก่อเป็นเหตุรำคาญนั้นได้ด้วย อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้ประกอบการไม่หยุดและยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามคำแนะนำ เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็อาจออกคำสั่ง ตามมาตรา 45 วรรคแรกให้ปรับปรุงแก้ไขได้ซึ่งหมายความถึง ให้หยุดกิจการเพื่อไปยื่นขอใบอนุญาตให้ถูกต้อง ตามกฎหมายนั่นเอง

(ข) กรณีที่มีใบอนุญาตแต่ไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น/กฎกระทรวงด้านสุขลักษณะที่เกี่ยวกับ กรณีเหตุรำคาญนั้น ให้เจ้าพนักงานออกคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดได้เลย ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการปรับปรุงแก้ไขเรื่องสุขลักษณะนั้น ได้ตามมาตรา 45 วรรคแรก โดยต้องให้ระยะเวลาในการปรับปรุงไม่น้อยกว่า 7 วัน หากยังไม่แก้ไขตาม กำหนดระยะเวลาข้างต้นอีก ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการได้ตามมาตรา 45 วรรคแรก

2.4.3 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับรูปแบบการออกคำสั่งตามกฎหมาย

การออกคำสั่งทางปกครอง ตามข้อ 2.4.1 และ 2.4.2 ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ จะต้องจัดทำคำสั่งเป็น หนังสือ และจะต้องระบุสาระอย่างน้อยประกอบด้วย 1) ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเหตุรำคาญนั้น 2) ข้อกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องในการออกคำสั่งนี้ 3) เหตุผลที่สนับสนุนในการออกคำสั่งนี้ 4) แจ้งสิทธิในการอุทธรณ์แก่ผู้รับคำสั่ง ด้วย รวมทั้ง 5) ต้องระบุชื่อหน่วยงาน วัน เดือน ปีที่ออกคำสั่ง และที่สำคัญ 6) จะต้องมีลายมือชื่อผู้มีอำนาจ ในการออกคำสั่งตามกฎหมายนั้น ซึ่งในที่นี้ ก็คือ ผู้เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบให้ ปฏิบัติราชการแทน โดยการส่งคำสั่งดังกล่าวให้แก่ผู้รับคำสั่งนั้น ควรต้องส่งทางไปรษณีย์ตอบรับด้วย เพื่อประโยชน์ ในการนับวันการยื่นอุทธรณ์ของผู้ที่รับคำสั่งนั้น

2.5 ขั้นตอนการดำเนินคดี

ขั้นตอนนี้เป็นการลงโทษผู้กระทำความผิด ซึ่งในทางกฎหมายการสาธารณสุขนี้ ผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำ ยังไม่ถือว่าเป็นความผิด แต่กรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งนั้น โดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันสมควร (คือ เหตุผลที่รับฟังได้ว่า ไม่มีเจตนาขัดคำสั่ง) ในทางกฎหมายถือว่า ความผิดสำเร็จ รวมทั้งกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดห้ามมิให้การประกอบกิจการใด ๆ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อน หรือ กำหนดให้ผู้ประกอบการใด ๆ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือกฎกระทรวง หากผู้ประกอบการนั้น ๆ ไม่มีใบอนุญาต หรือฝ่าฝืนข้อบัญญัติหรือกฎกระทรวงนั้น ในทาง กฎหมายถือว่าเป็นความผิดสำเร็จ สามารถลงโทษได้เลย แต่ในทางปฏิบัติโดยทั่วไปของสังคมไทย มักจะออกคำ แนะนำเพื่อเป็นการตักเตือนให้แก้ไขเสียก่อน หากไม่เชื่อจึงจะดำเนินลงโทษ ซึ่งการลงโทษจะมี 2 รูปแบบ คือ

2.5.1 การเปรียบเทียบปรับ

โดยที่กฎหมายการสาธารณสุขกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรุงเทพมหานคร สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และในเขต จังหวัดซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ดังนั้น ในขั้นตอน

การเปรียบเทียบปรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงอาจดำเนินการ ได้ดังนี้

(ก) เมื่อพบว่ามีกรกระทำความผิดสำเร็จที่หลังจากได้ตั้งเตือนไปแล้วแต่ยังไม่ปฏิบัติตาม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหนังสือเรียกผู้กระทำผิดมารับทราบข้อกล่าวหาที่สำนักงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

(ข) ถ้าผู้กระทำผิดนั้น มารับทราบข้อกล่าวหา พร้อมลงนามยอมรับผิด ให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นรวบรวมเอกสารคำสั่งการยอมรับผิด และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง ยื่นเสนอให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ เพื่อพิจารณากำหนดอัตราโทษตามกฎหมายต่อไป

(ค) เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดอัตราโทษแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งให้ผู้กระทำผิดมาเสียค่าปรับ ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนำเงินเข้าคลังท้องถิ่น

(ง) ในกรณีที่ผู้กระทำผิด ไม่มารับทราบข้อกล่าวหาที่สำนักงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นหรือมาแต่ไม่ยอมรับผิด หรือยอมรับผิดแล้ว แต่ไม่ยอมไปเสียค่าปรับภายใน 30 วัน ตามอัตราโทษ ที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินคดีทางศาลตามข้อ 2.5.2 ต่อไป

โดยก่อนที่จะดำเนินการเปรียบเทียบปรับ ควรต้องให้พ้นระยะเวลาการที่ผู้รับคำสั่งจะใช้สิทธิในการยื่น อุทธรณ์ได้เสียก่อน และตามบทบัญญัติมาตรา 85 วรรค 3 บัญญัติไว้ว่า “สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ คณะกรรมการเปรียบเทียบอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจ เปรียบเทียบได้ด้วย” ซึ่งจะมีผลให้กระบวนการการเปรียบเทียบปรับในความผิดต่าง ๆ ตามกฎหมาย การสาธารณสุขในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้น เรื่องนี้จึงขึ้นอยู่กับคณะกรรมการเปรียบเทียบ ในแต่ละจังหวัดที่จะมอบอำนาจให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเพียงใด

2.5.2 การดำเนินคดีทางศาล

เมื่อการดำเนินการในขั้นตอนการเปรียบเทียบปรับไม่บรรลุผล ไม่ว่าจะเป็กรณีตามข้อ 2.5.1(ง) หรือ เป็นกรณีที่คณะกรรมการเปรียบเทียบ หรือ เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่า การเปรียบเทียบปรับไม่สามารถทำให้ ผู้กระทำผิดเข็ดหลาบได้ ก็ให้ดำเนินการยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมต่อไป ดังนี้

(ก) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ ต่อเจ้าพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พร้อมพยานหลักฐาน และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับฐานการกระทำผิดนั้น ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการประสานงานและติดตามความก้าวหน้าของคดี อย่างต่อเนื่องด้วย

(ข) ในขั้นตอนการสอบสวนของพนักงานตำรวจนั้น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจต้องเพิ่มเติมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดีตามที่พนักงานตำรวจร้องขอเพิ่มเติมได้

(ค) ในชั้นการพิจารณาของศาลยุติธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือนิติกร อาจต้องเป็นพยานฝ่ายโจทก์ในชั้นศาลตามที่พนักงานอัยการร้องขอ

ทั้งนี้ ในการยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรแจ้งให้พนักงานตำรวจ และ พนักงานอัยการระบุว่า “ค่าปรับให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา 64 แห่ง พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข” ในสำนวนคำฟ้อง เพื่อให้ศาลฯทราบด้วย

ผลการสำรวจเหตุรำคาญจากโครงการศึกษามาตรฐานเหตุรำคาญและประสิทธิผลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมเหตุรำคาญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า เหตุรำคาญที่มักถูกร้องเรียนในปีช่วง 1 ตุลาคม 2560 - 30 กันยายน 2561 เป็นปัญหาในเรื่องกลิ่น เสียงและฝุ่น ซึ่งองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ใช้วิธีการตรวจประเมินทางกายภาคเนื่องจากการขาดแคลนเครื่องมือ โดยมีการตรวจสอบที่แหล่งกำเนิดและบริเวณที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการใช้ประสาทสัมผัสในการประเมินมลพิษว่ามีปัญหาหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การตรวจประเมินดังกล่าวจะใช้แนวทางการตรวจกว้าง ๆ และใช้ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่เป็นหลัก ไม่ได้มีกระบวนการที่ชัดเจนแน่นอน บางครั้งจะพบความผิดพลาดหรือการเก็บข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ความไม่แน่ใจจากการตัดสินใจด้วยการประสาทสัมผัสประเมินมลพิษ ซึ่งส่งผลต่อการวินิจฉัยข้อมูลและอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหากมีการฟ้องร้องเกิดขึ้น

ด้วยเหตุนี้ การใช้เครื่องมือในการตรวจประเมินทางกายภาคของมลพิษทั้ง 3 ด้าน พร้อมกับแนวทางการตรวจประเมินเหตุรำคาญรวมถึงวิเคราะห์ลักษณะบ่งชี้เหตุรำคาญจากกลิ่น เสียง ฝุ่นละอองตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และตัวอย่างกรณีศึกษาจะช่วยให้ผู้อ่านมีแนวทางปฏิบัติที่รัดกุม เพิ่มข้อมูลหลักฐาน และจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลปฏิบัติงานได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น รายละเอียดของเนื้อหาแยกตามประเภทของมลพิษ มีดังนี้

3.1 เครื่องมือ แนวทางการตรวจประเมินและลักษณะบ่งชี้เหตุรำคาญจากกลิ่น

เครื่องมือทางกายภาคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและหลักฐานประกอบการวินิจฉัยเหตุรำคาญประกอบด้วย แบบฟอร์ม 3 ฉบับ ได้แก่

- แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากกลิ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ก1-สำหรับเจ้าหน้าที่)
- แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่น (แบบฟอร์ม ก2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ)
- แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากกลิ่น ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ก3-สำหรับเจ้าหน้าที่)

รายละเอียดของแบบฟอร์มทั้ง 3 ฉบับ อยู่ในภาคผนวก ก ซึ่งแบบฟอร์มเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ตามขั้นตอนการตรวจประเมินกลิ่น ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แนวทางการตรวจประเมินกลิ่น

ขั้นตอน	วิธีการ
<p>ขั้นตอนที่ 1: การรับเรื่องร้องเรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> บันทึกชื่อผู้ร้องเรียนและช่องทางติดต่อ วันที่ เวลา ตำแหน่งของบริเวณที่ได้รับผลกระทบ และสถานที่สงสัยว่าก่อให้เกิดเหตุรำคาญ รวมถึงให้ผู้ที่ยื่นเรื่องเรียนอธิบายลักษณะกลิ่น ความถี่ ความแรงกลิ่น ช่วงและระยะเวลาที่เกิดกลิ่น เป็นต้น แจกแบบบันทึก ก2 ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบทำการบันทึกเป็นเวลา 1 สัปดาห์ - 1 เดือน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวินิจฉัยเหตุรำคาญ รวมถึงวิเคราะห์ลักษณะเหตุรำคาญและช่วงเวลาที่เกิดเหตุเพื่อเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและเครื่องมือวิทยาศาสตร์ก่อนที่จะเข้าตรวจสอบสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ
<p>ขั้นตอนที่ 2: การตรวจสอบสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> บันทึกเวลาที่มาถึงสถานที่ที่ได้รับผลกระทบในแบบฟอร์ม ก1 หากมีกลิ่นเกิดขึ้นในบริเวณนั้น ให้ทำการประเมินกลิ่นในส่วนของ 1 ของแบบฟอร์มก่อนที่จะบันทึกข้อมูลอื่น ๆ หลังจากนั้น ให้เจ้าหน้าที่สรุปข้อมูลลักษณะกลิ่น ความน่ารังเกียจ ความแรง ความถี่และระยะเวลาที่กลิ่น ผลกระทบต่อสุขภาพเจ้าหน้าที่ รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ในช่วงที่ทำการตรวจสอบ ก่อนที่จะไปสัมภาษณ์ประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามรัศมีกลิ่นที่เกิดขึ้น ทำแผนที่แสดงจุดประเมินกลิ่น สถานที่ก่อเหตุ สถานที่ที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ
<p>ขั้นตอนที่ 3: การตรวจสอบแหล่งเกิดเหตุ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินกลิ่นในทิศทางเหนือลมและใต้ลมในแบบฟอร์ม ก1 หากเป็นไปได้ให้ทำการประเมิน 360° เพื่อให้มั่นใจว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากแหล่งที่สงสัย เข้าไปในสถานที่ที่ถูกร้องเรียน บันทึกขั้นตอนการดำเนินงาน ณ เวลาปัจจุบัน รวมถึงเหตุผลที่ทำให้เกิดกลิ่นรบกวนและประสิทธิภาพของมาตรการที่ผู้ประกอบการใช้ในการควบคุมกลิ่นในแบบฟอร์ม ก3 ถ่ายภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวและตั้งวันที่บันทึกไว้เพื่อใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการวินิจฉัย สรุปผลการประเมินของเจ้าหน้าที่ เช่น ลักษณะอุณหภูมิขณะทำการตรวจสอบ ลักษณะกลิ่น ความเข้มข้น แหล่งกำเนิดกลิ่นสัมพันธ์กับกลิ่นที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ ผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ขณะตรวจสอบ เป็นต้น
<p>ขั้นตอนที่ 4: การประเมินเหตุรำคาญโดยภาพรวม</p>	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นต่อสถานที่ภายนอกแหล่งเกิดเหตุ

ตารางที่ 3.2 ลักษณะบ่งชี้และแนวทางการใช้ประเมินเหตุร้ายด้านกลิ่น

ประเภทกิจการ	เครื่องมือ		ลักษณะบ่งชี้ที่สำคัญและแนวทางการใช้ประเมินเหตุร้าย
	กายภาพ	วิทยาศาสตร์	
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	<p>- แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุร้ายจากกลิ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ก1-สำหรับเจ้าหน้าที่)</p> <p>- แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือสภาพความเป็นอยู่ตามปกติสุขของประชาชนด้านกลิ่น (แบบฟอร์ม ก2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ)</p> <p>- แบบสอบถามเหตุร้ายจากกลิ่น ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ก3-สำหรับเจ้าหน้าที่)</p>	<p>- มีการใช้เครื่องมือวัดความเข้มข้นกลิ่นบริเวณที่ได้รับผลกระทบตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบกลิ่นรอบวันที่</p> <p>- ไม่มีการใช้เครื่องมือวัดความเข้มข้นกลิ่น</p>	<p>กรณีที่ 1 หากเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์สามารถวัดค่าความเข้มข้นกลิ่นได้ >2 หน่วยกลิ่น สำหรับพื้นที่ต้องการควบคุมครองเป็นพิเศษ >4 หน่วยกลิ่น สำหรับพื้นที่พักอาศัยทั่วไป</p> <p>ประกอบกับข้อมูลทางกายภาพบ่งชี้ว่ามีแหล่งกำเนิดก่อให้เกิดเหตุร้ายและมีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุร้ายด้านกลิ่น เจ้าหน้าที่สามารถสรุปผลได้ว่าเป็นเหตุร้าย</p> <p>กรณีที่ 2 หากเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์สามารถวัดค่าความเข้มข้นกลิ่นได้ <2 หน่วยกลิ่น สำหรับพื้นที่ต้องการควบคุมครองเป็นพิเศษ <4 หน่วยกลิ่น สำหรับพื้นที่พักอาศัยทั่วไป</p> <p>ในกรณีค่าความเข้มข้นต่ำกว่าค่าแนะนำคณะกรรมการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาพ โดยต้องเน้นไปที่ความน่าเชื่อถือและความถี่ของการเกิดกลิ่นว่ามีความสัมพันธ์กับผลกระทบที่เกิดขึ้นและเกิดซ้ำบ่อยจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อผู้ที่อาศัยในบริเวณที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความเข้มข้นกลิ่นต่ำ ๆ ประชาชนก็สามารถรับรู้ความเดือดร้อนได้ หากกลิ่นที่เกิดขึ้นเป็นกลิ่นที่มีลักษณะน่ารังเกียจและมีกลิ่นในการเกิดบ่อยครั้ง ดังนั้น การตัดสินว่าเป็นเหตุร้ายหรือไม่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี (case-by-case basis)</p> <p>ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่มีเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์หรือมีเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ แต่กลิ่นที่เกิดขึ้นมีระยะเวลาสั้นมากจนทำให้ไม่สามารถตรวจวัดได้ เจ้าหน้าที่จะต้องทำการวิเคราะห์เหตุร้ายที่เกิดขึ้น จากการเก็บข้อมูลทางกายภาพโดยเน้นไปที่ความแรงกลิ่น ความน่ารังเกียจของกลิ่น ความถี่และระยะเวลาของการเกิดกลิ่น พร้อมกับนำข้อมูลแหล่งกำเนิดมาวิเคราะห์ว่ามีความสัมพันธ์กับผลกระทบที่เกิดขึ้นและมากพอจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อผู้ที่อาศัยในบริเวณที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ ดังนั้น การตัดสินว่าเป็นเหตุร้ายหรือไม่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี (case-by-case basis)</p>

*ถ้ามีการตรวจวัดที่แหล่งกำเนิดโดยใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ตามกฎหมายอื่นนอกเหนือจากนี้ เช่น

- 1) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากสถานที่เลี้ยงสัตว์ (ใช้กับสถานที่เลี้ยงสัตว์ตามประกาศฯ)
  - 2) กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานและวิธีการตรวจสอบกลิ่นในอากาศโรงงาน พ.ศ. 2548 (ใช้กับโรงงานที่กำหนดตามกฎหมายประกาศฯ)
  - 3) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ พ.ศ. 2553 (ใช้กับโรงงานที่กำหนดตามประกาศฯ)
- และ 4) การตรวจวัดสารเคมีตามกฎหมายต่าง ๆ เป็นต้น หากผลการตรวจวัดมีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนดในประกาศและกฎกระทรวงเหล่านี้ ให้ใช้เป็นหลักฐานพิจารณาการเกิดเหตุร้ายได้เช่นเดียวกับการที่ 1 แต่ถ้าไม่เกินมาตรฐานตามประกาศหรือกฎหมายกระทรวงแต่ละฉบับ เจ้าหน้าที่อาจต้องทำการวัดความเข้มข้นกลิ่นตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบกลิ่นรอบวันที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 เพิ่มเติมและดำเนินการวิเคราะห์ตามแนวที่ใช้ประเมินเหตุร้าย ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ลักษณะบ่งชี้และแนวทางการใช้ประเมินเหตุร้ายด้านกลิ่น (ต่อ)

ประเภทกิจการ	เครื่องมือ		ลักษณะบ่งชี้ที่สำคัญและแนวทางการใช้ประเมินเหตุร้าย
	กายภาค	วิทยาศาสตร์	
กิจการอื่น ๆ รวมถึงกลิ่นจากการที่อยู่อาศัย	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุร้ายจากกลิ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ก1-สำหรับเจ้าหน้าที่) - แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือสุขภาพความเป็นอยู่ตามปกติสุขของประชาชนด้านกลิ่น (แบบฟอร์ม ก2-สำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบ) - แบบสอบถามเหตุร้ายจากกลิ่น ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ก3-สำหรับเจ้าหน้าที่) 	- **	<p>อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีการอุทธรณ์หรือมีการฟ้องร้อง หน่วยงานส่วนกลางอาจมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ในการตรวจวัดกลิ่นเพิ่มเติม หากเหตุผลที่ไม่มีการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ตรวจวัดสืบเนื่องมาจากการขาดแคลนเครื่องมือใช้ข้อจำกัดในการตรวจวัดของเครื่องมือ</p> <p>เจ้าหน้าที่จะต้องทำการประเมินความแรงกลิ่นที่ได้จากการประเมินทางกายภาค ความน่ารังเกียจ ความถี่และระยะเวลา พร้อมกับนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ว่ามีความสัมพันธ์กับผลกระทบที่เกิดขึ้นและหากพออนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้ที่อาศัยในบริเวณที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ มาประกอบดุลพินิจในการตัดสินเหตุร้ายด้วย ดังนั้น การตัดสินว่าเป็นเหตุร้ายหรือไม่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี (case-by-case basis)</p>

**ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐานความเข้มข้นกลิ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบสำหรับกิจการอื่น ๆ รวมถึงกลิ่นจากการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการต่าง ๆ อย่างไรก็ดี ถ้ามีการตรวจวัดที่แหล่งกำเนิดตามกฎหมายอื่น เช่น การตรวจวัดสารเคมีแล้วผลปรากฏว่าค่าที่ตรวจวัดมีค่าเกินมาตรฐาน ให้ใช้เป็นหลักฐานในการพิจารณาการเกิดเหตุร้ายด้วยได้เช่นเดียวกับกรณี ที่ 1 แต่ถ้าไม่เกินมาตรฐาน เจ้าหน้าที่จะต้องทำการตัดสินเหตุร้ายด้วยโดยใช่วิธีการประเมินทางกายภาคเนื่องจากการพบสารเคมีตัวหนึ่งในปริมาณต่ำกว่ามาตรฐานไม่ได้หมายความว่ามาตรฐานไม่ได้หมายความว่าความเข้มข้นกลิ่นต้องต่ำเสมอไป (กลิ่นในสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการหลายชนิด)

สำหรับข้อมูลในการวินิจฉัยเหตุรำคาญได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน คือ ข้อมูลทางกายภาค ดังที่ได้กล่าวข้างต้นและการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ อย่างไรก็ตาม เหตุรำคาญบางกรณีก็ยังไม่สามารถใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์มาช่วยในการตัดสินใจได้ เช่น การร้องเรียนทางด้านกลิ่นที่มีความถี่ การเกิดขึ้นสูงแต่เกิดในช่วงเวลาสั้นมากจนไม่สามารถใช้เครื่องมือตรวจวัดได้ การร้องเรียนสถานประกอบการ หรือสถานที่ ที่ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานกำหนดมาตรฐานกลิ่น ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาคจึงมีบทบาทสำคัญมากในการวินิจฉัยเหตุรำคาญในเบื้องต้น โดยมีหลักการในการวินิจฉัยดังนี้

- มีเหตุเกิดขึ้นจริงหรือไม่
- มีผู้ได้รับผลกระทบจริงหรือไม่
- เหตุที่เกิดขึ้นเกิดอย่างไม่สมเหตุผลและมากพอที่จะก่อให้เกิดเหตุรำคาญกับบุคคลโดยทั่วไปหรือไม่

ตัวอย่างการเขียนบันทึกแบบฟอร์มและวินิจฉัยเหตุรำคาญด้านกลิ่นมีดังนี้

กรณีศึกษาที่ 3.1 การร้องเรียนเหตุรำคาญกลิ่นจากฟาร์มสุกร

เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2562 เทศบาลเมืองสุรินทร์ ได้รับการร้องเรียนจากนายเขียว รักชาติ ผู้อาศัยในบ้านเลขที่ 120 หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์ โทรศัพท์ xx-xxx-xxxx ว่าได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการเลี้ยงสุกรของฟาร์ม A โดยได้รับกลิ่นเป็นครั้งคราวตลอดวัน กลิ่นที่เกิดขึ้นมักจะมี ความรุนแรงในช่วงเช้าและเย็นของทุกวันจนทำให้นายเขียวรู้สึกเวียนศีรษะ บางครั้งต้องหลบอยู่แต่ในบ้านหรือ หลบไปอยู่ที่อื่นในช่วงที่กลิ่นรุนแรง เจ้าหน้าที่ได้ให้นายเขียวทำแบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่น (แบบฟอร์ม ก2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ) พร้อมกับบอกให้นายเขียวเอาแบบฟอร์มแจกให้เพื่อนบ้านที่ได้รับผลกระทบเพื่อทำการบันทึกข้อมูลเป็นเวลา 1 อาทิตย์ ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะลงสำรวจพื้นที่โดยใช้แบบฟอร์มทางกายภาค ผลการสำรวจข้อเท็จจริงและบันทึกข้อมูลลงในแบบฟอร์มต่าง ๆ มีดังนี้

แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากกลิ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด

ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิด ฟาร์มสุกร A จังหวัดสุรินทร์

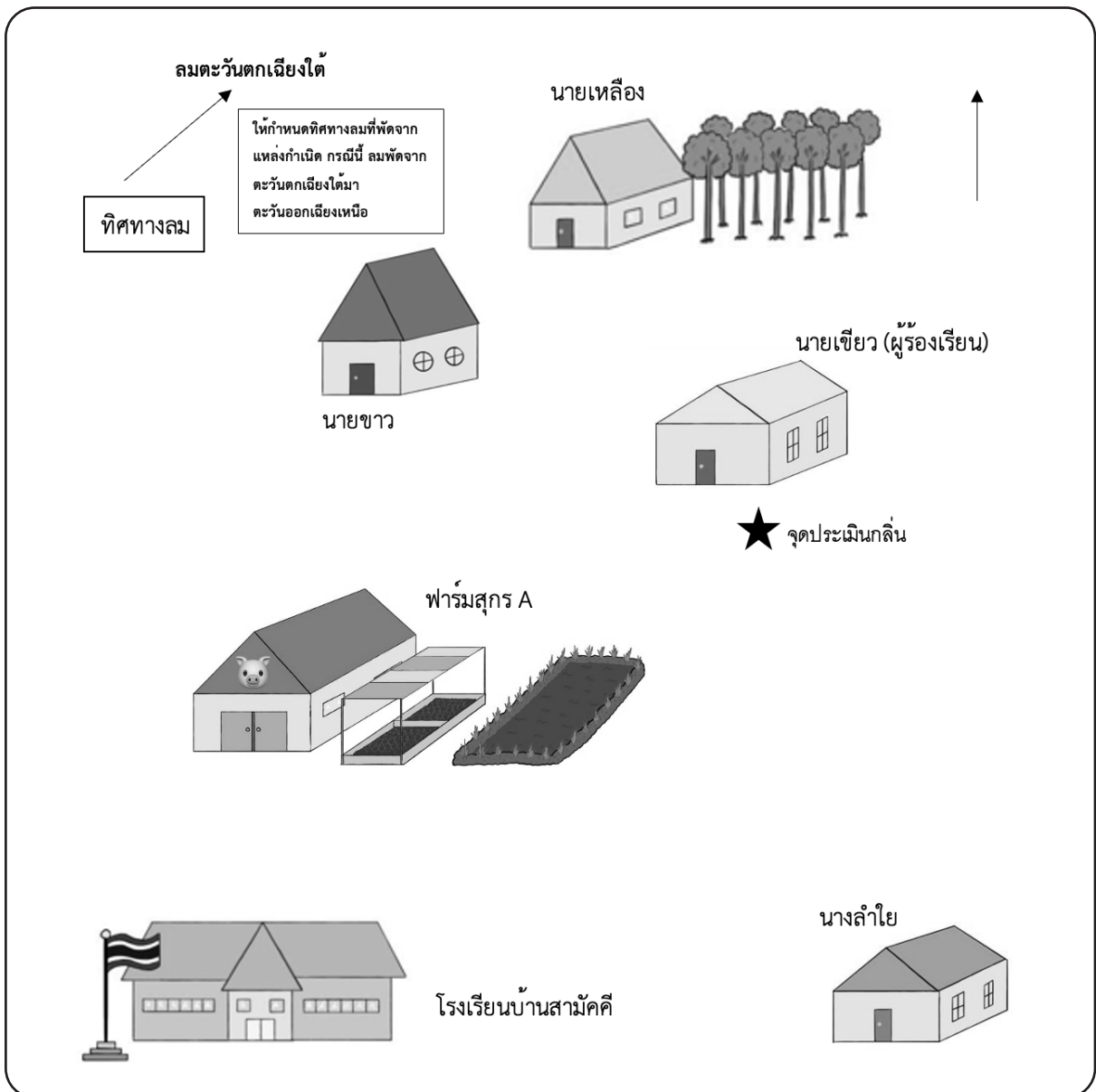
วันที่ 15 สิงหาคม 2562

ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น - สิ้นสุด)

08.30 - 11.30 น.

ขณะตรวจสอบ มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ มีกลิ่น

แผนที่แสดงจุดประเมินกลิ่น สถานที่ก่อเหตุ สถานที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ

ส่วนที่ 1 การประเมินกลิ่นภายในสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ

1.1 การบันทึกเมื่อรับสัมผัสกลิ่นครั้งแรก

เวลาที่เริ่มได้กลิ่นครั้งแรก 08.30 ลักษณะกลิ่น กลิ่นมูลสุกรผสมซากสัตว์เน่า
ความแรงกลิ่น* ระดับ 4 (กลิ่นน่ารังเกียจและทำให้บุคคลใด ๆ มีแนวโน้มหลีกเลี่ยงการสูดดม)

1.2 การประเมินกลิ่นในช่วงที่มีกลิ่น (ระบุสถานที่ประเมิน) บ้านผู้ร้องเรียน (นายเขียว)

เวลาเริ่มต้นประเมิน. 08.30 ทิศทางลม ตะวันตกเฉียงใต้ (SW) ความเร็วลม** ระดับ 3
สภาพท้องฟ้า*** มีเมฆบางส่วน อุณหภูมิ **** อากาศไม่ร้อนและเย็นจนเกินไป

ให้เลือกตารางประเมินกลิ่นในภาคผนวกตามลักษณะกลิ่น
ที่เกิดขึ้นก่อนทำการประเมินภาพรวมในตารางที่ 2

เลือกระดับความแรงกลิ่น ความเร็วลม
สภาพท้องฟ้าและอุณหภูมิจาก
ภาคผนวกของแบบประเมิน

ตารางที่ 1 ผลการประเมินกลิ่นตามช่วงเวลาที่เกิดกลิ่น

ครั้งที่	ช่วงเวลาเกิดกลิ่น	ความแรงกลิ่น						ลักษณะกลิ่น
		0	1	2	3	4	5	
1	08.30 - 08.35 น.					/		กลิ่นมูลสุกรผสมซากสัตว์เน่า
2	08.52 - 08.55 น.					/		กลิ่นมูลสุกรผสมซากสัตว์เน่า
3	09.35 - 09.41 น.				/			กลิ่นมูลสุกร
4	09.59 - 10.03 น.					/		กลิ่นมูลสุกรผสมซากสัตว์เน่า
5	10.11 - 10.21 น.				/			กลิ่นมูลสุกร
6	10.40 - 10.43 น.				/			กลิ่นมูลสุกร
7	11.00 - 11.15 น.				/			กลิ่นมูลสุกร
8	11.21 - 11.24 น.				/			กลิ่นมูลสุกร

ความแรงกลิ่น

0 - ไม่มีกลิ่น

1 - กลิ่นอ่อน ๆ ไม่น่ารังเกียจ

2 - กลิ่นอ่อน ๆ ไม่น่ารังเกียจในระยะสั้น หากสัมผัสบ่อยอาจเป็นที่น่ารังเกียจ

3 - กลิ่นแรงชัดเจน มีแนวโน้มเป็นที่น่ารังเกียจ

** กลิ่นที่แรงชัดเจนสามารถบอกได้ว่าเป็นกลิ่นอะไร แต่กำลังว่าน่ารังเกียจหรือไม่

เช่น กลิ่นคาวปลา สมุนไพรที่มีกลิ่นแรง กลิ่นคั่วกาแฟไหม้ เป็นต้น **

4 - กลิ่นน่ารังเกียจและทำให้บุคคลใด ๆ มีแนวโน้มหลีกเลี่ยงการสูดดม

5 - กลิ่นแรงมากจนผู้สัมผัสทนไม่ได้

ตารางที่ 2 การประเมินกลิ่นโดยภาพรวม ผู้ประเมินสามารถประเมินกลิ่นได้ ดังนี้

	ไม่มีกลิ่น
	กลิ่นอ่อน ๆ ไม่น่ารังเกียจ
	กลิ่นที่ไม่น่ารังเกียจในระยะสั้น ๆ แต่หากสัมผัสบ่อยหรือในระยะยาวอาจทำให้เป็นกลิ่นที่น่ารังเกียจ/หรืออาจมีผลต่อสุขภาพ
	กลิ่นที่แรงชัดเจนมีแนวโน้มว่าจะเป็นกลิ่นที่น่ารังเกียจและ/หรืออาจทำให้ระคายเคือง
x	กลิ่นที่น่ารังเกียจและทำให้บุคคลใดก็ตามมีแนวโน้มหลีกเลี่ยงการสูดดม เป็นกลิ่นที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายระหว่างการสัมผัสในระยะสั้นหรือยาว
	กลิ่นที่แรงมากจนกระทั่งทำให้ผู้สัมผัสทนไม่ได้ไม่ว่าจะสัมผัสเวลาใดและมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยง่าย

1.3 สรุปข้อมูลในช่วงที่ทำการตรวจสอบ

กลิ่นที่เกิดขึ้นบริเวณที่ได้รับผลกระทบเป็นกลิ่นมูลสุกร บางช่วงมีกลิ่นเน่าร่วมด้วย ในช่วงที่ทำการตรวจสอบ (08.30 - 11.30 น.) เจ้าหน้าที่คนหนึ่งได้บันทึกความถี่และพบว่ามีกลิ่นเป็นระยะ จำนวน 8 ครั้ง บางครั้งกลิ่นแรงมากจนรู้สึกเวียนศีรษะ

1.4 การประเมินพื้นที่โดยรอบสถานประกอบการ (หากเป็นไปได้ ให้ประเมิน 360°)

1.4.1 กรณีมีลมพัด

จุดที่ 1 เหนือลมของสถานที่ก่อเหตุ
 ทิศทางลม ตะวันตกเฉียงใต้
 ลักษณะกลิ่น ไม่มีกลิ่น
 ความคิดเห็น ไม่กลิ่นในบริเวณเหนือลมของสถานที่ก่อเหตุ

ให้กำหนดทิศทางลมที่พัดจากแหล่งกำเนิด
 กรณีนี้ ลมพัดจากตะวันตกเฉียงใต้มาตะวันออกเฉียงเหนือ

ความเร็วลม ระดับ 3
 ความแรงกลิ่น ระดับ 0

จุดที่ 2 ใต้ลมบริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุ
 ทิศทางลม ตะวันตกเฉียงใต้
 ลักษณะกลิ่น กลิ่นมูลสุกร
 ความคิดเห็น มีกลิ่นมูลสุกรและกลิ่นซากสัตว์เน่าบริเวณใต้ลมริมรั้วของสถานประกอบการ

ให้เลือกระดับความเร็วลมและความแรงกลิ่นในภาคผนวกของแบบสอบถามประเมิน

ความเร็วลม ระดับ 3
 ความแรงกลิ่น ระดับ 4

จุดที่ 3 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....
 ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....
 จุดที่ II บริเวณ.....
 ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....
 จุดที่ III บริเวณ.....
 ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ไม่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

1.4.2 กรณีลมสงบ

จุดที่ 1 บริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุบริเวณที่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดแรงที่สุด

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ความคิดเห็น.....

จุดที่ 2 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ II บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ III บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ไม่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____

(นางวันดี ศรีโชติ)

(นายวิชา ภาษาดี)

ตำแหน่ง

เจ้าพนักงานสาธารณสุข

ตำแหน่ง

เจ้าพนักงานสาธารณสุข

วันที่

15 สิงหาคม 2562

วันที่

15 สิงหาคม 2562

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้ร้องเรียนและผู้พักอาศัยโดยรอบ

ให้บันทึกรายละเอียดการร้องเรียน เช่น สถานที่ก่อเหตุ สาเหตุกลิ่นที่เกิดขึ้นตามที่อยู่ผู้ร้องเรียนเข้าใจ ลักษณะกลิ่น ความน่ารังเกียจ ความถี่ ระยะเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง ผลกระทบต่อสุขภาพและผลกระทบต่อผู้อื่นๆ

2.1 ชื่อผู้ร้องเรียน นายเชียว รักชาติ หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 121 หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์

รายละเอียด

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ร้องเรียนนายเชียว รักชาติ ห่างจากฟาร์ม A ประมาณ 500 เมตร ให้ข้อมูลว่า ได้รับกลิ่นจากฟาร์มสุกร A ทุกวัน โดยกลิ่นเกิดขึ้นตลอดทั้งวันตามทิศทางลมที่พัดมาบ้านของตน โดยจะได้กลิ่นแรงในช่วงเช้าและเย็น ลักษณะกลิ่นที่เกิดขึ้นเป็นกลิ่นมูลสุกรและมีกลิ่นคล้ายกลิ่นเน่าผสมในบางครั้ง ส่งผลให้รู้สึกเวียนศรีษะ หายใจไม่สะดวก บางครั้งกลิ่นเน่ารุนแรงมากต้องออกจากบ้านไปสูดอากาศในช่วงเวลาดังกล่าว

ลงลายมือชื่อผู้ได้รับผลกระทบ _____

(นายเชียว รักชาติ)

วันที่

15 สิงหาคม 2562

2.2 ชื่อผู้ได้รับผลกระทบ นายเหลียง ผ่องใส หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 130 หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์

รายละเอียด

จากการสัมภาษณ์นายเหลียง ผ่องใส ซึ่งเป็นผู้พักอาศัยโดยรอบ และมีสวนยางพาราติดอยู่กับฟาร์มสุกรบริเวณทิศตะวันออกเฉียงเหนือของฟาร์ม ห่างจากฟาร์มสุกร A ประมาณ 800 เมตร แจ้งว่าได้รับกลิ่นเหม็นจากหมูสุกร รู้สึกหายใจไม่ค่อยสะดวก โดยเฉพาะเวลาไปอยู่ที่สวน ส่วนใหญ่จะมีกลิ่นแรงช่วงเช้าและเย็น

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นายเหลียง ผ่องใส)

วันที่

15 สิงหาคม 2562

2.3 ชื่อผู้ได้รับผลกระทบ นายขาว สะอาด หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 123 หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์

รายละเอียด

จากการสัมภาษณ์นายขาว ใจดี ซึ่งเป็นผู้พักอาศัยโดยรอบ บริเวณทิศตะวันออกเฉียงเหนือของฟาร์มซึ่งห่างจากฟาร์มสุกร A ประมาณ 700 เมตร แจ้งว่าได้รับกลิ่นเหม็นเป็นระยะเวลาที่มีลมพัดเข้าบ้าน ทำให้รู้สึกเวียนหัว ส่วนใหญ่จะกลิ่นแรงช่วงเช้าและเย็น

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นายแดง ใจดี)

วันที่

15 สิงหาคม 2562

2.4 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามัคคี หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx
ที่อยู่ เลขที่ 2 หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์

รายละเอียด

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามัคคีซึ่งมีที่ตั้งห่างจากฟาร์ม A ประมาณ 700 เมตร ได้ข้อมูลว่า
ช่วงนี้โรงเรียนได้รับผลกระทบน้อยกว่าปกติเนื่องจากลมเปลี่ยนทิศ อย่างไรก็ตาม บางช่วงก็ได้รับกลิ่นเหม็น
จากขี้หมูเวลามีลมพัดมาทางทิศที่โรงเรียนตั้งอยู่บ้าง ทำให้นักเรียนขาดสมาธิในการเรียน ส่วนในช่วงฤดูหนาว
ลมจะพัดมาทางโรงเรียนตนโดยตรง กลิ่นจากฟาร์มสุกรจะแรงมาก ทำให้ครูและนักเรียนรู้สึกเวียนหัว
ต้องใส่หน้ากากปิดจมูกเวลาเรียนหนังสือ

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นายรุ่งศักดิ์ ไชโย)

วันที่

15 สิงหาคม 2562

2.5 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นางลำไย สีสวย หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 10 หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์

รายละเอียด

จากการสัมภาษณ์นางลำไย สีสวย ซึ่งมีบ้านห่างจากฟาร์ม A ประมาณ 900 เมตร ได้ข้อมูลว่า ได้รับ
กลิ่นเหม็นจากขี้หมูเวลามีลมพัดมาที่บ้านของตน ทำให้ไม่สามารถเดินเล่นนอกบ้านได้โดยเฉพาะในช่วงที่มีกลิ่นเ็น
แต่ช่วงนี้ความถี่ของกลิ่นที่ได้รับน้อยกว่าปกติเนื่องจากลมเปลี่ยนทิศ

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นางลำไย สีสวย)

วันที่

15 สิงหาคม 2562

ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและการใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่น

ว/ด/ป	ช่วงเวลา เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความต่อเนื่องของกลิ่น			ลักษณะกลิ่น	ความ แรง กลิ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบ ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ระดับความแรงกลิ่นและความเร็วลม ดูจากภาคผนวกของแบบบันทึก	ทิศทางลม	ความเร็ว ลม**	ข้อสังเกต เช่น ขณะได้กลิ่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรม อะไร หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ
		ต่อเนื่อง	เวลา ส่วนใหญ่	เป็น ครั้ง คราว						
8/8/62	07.30-09.30 น.	/	/	กลิ่นเน่าและ กลิ่นขี้หมู	4	เวียนหัว ต้องปิดประตูหน้าต่าง ภายในบ้าน	ตะวันตกเฉียงใต้	1		
	12.00-14.00 น.	/	/	กลิ่นขี้หมู	3	ต้องปิดประตูหน้าต่าง	-	1		
	17.00-19.00 น.	/	/	กลิ่นเน่าและ กลิ่นขี้หมู	5	เวียนหัว กลิ่นแรงมากแม้ว่าจะปิดประตู และหน้าต่างแล้ว ทำให้ต้องออกจาก บ้านไปทีอื่น	ตะวันตกเฉียงใต้	1	หลังฝนตก	
9/8/62	09.30-10.00 น.	/	/	กลิ่นเน่าและ กลิ่นขี้หมู	4	เวียนหัว ต้องปิดประตูหน้าต่าง	ได้	1		
	11.00-14.00 น.	/	/	กลิ่นขี้หมูและ กลิ่นเน่า	3	ต้องปิดประตูหน้าต่าง	ได้	1		
	16.00-19.00 น.	/	/	กลิ่นเน่าและ กลิ่นขี้หมู	4	เวียนหัว ต้องปิดประตูหน้าต่าง	ได้	1		
11/8/62	13.00-14.00 น.	/	/	กลิ่นขี้หมู	3	ต้องปิดประตูหน้าต่างภายในบ้าน	ได้	1		

ให้บันทึกข้อมูลการได้รับผลกระทบตามจริง หากผู้บันทึกไม่ได้
อยู่บ้าน เช่น ไปที่ธุระที่อื่น ไม่จำเป็นต้องบันทึกข้อมูลช่วงนั้น

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล		นายเชียว รักชาติ		อายุ	51	โรคประจำตัว	☒ ไม่มี	☐ มี	_____		
สถานที่บันทึกข้อมูล		บ้านเลขที่ 120 หมู่1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์									
แหล่งที่ส่งสัญญาณไฟฟ้าได้เกิดปัญหา		ฟาร์มสุกร A									
ว/ด/ป	ช่วงเวลา เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความต่อเนื่องของกลิ่น			ลักษณะกลิ่น	ความ แรง กลิ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบ ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน	ทิศทางลม	ความเร็ว ลม**	ข้อสังเกต เช่น ขณะได้กลิ่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรม อะไร หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ	
		ต่อเนื่อง	เวลา ส่วนใหญ่	<50% ของ ระยะเวลา							เป็น ครั้ง คราว
	17.30-19.30 น.			/	กลิ่นขี้หมูและ กลิ่นเน่า	4	เวียนหัว ต้องปิดประตูหน้าต่าง	ได้	1		
13/8/62	06.30-09.30 น.			/	กลิ่นเน่าและ กลิ่นขี้หมู	4	เวียนหัว ต้องปิดประตูหน้าต่างอยู่ ภายในบ้าน	ได้	2		
	16.00-17.30 น.			/	กลิ่นเน่าและ กลิ่นขี้หมู	4	เวียนหัว ต้องปิดประตูหน้าต่างอยู่ ภายในบ้าน	ได้	1		
14/8/62	17.00-18.00 น.			/	กลิ่นเน่า	5	เวียนศรีษะ กลิ่นแรงมาก ต้องออกไปหา ร้านรับประทานนอกบ้าน	ตะวันตกเฉียงใต้	1	หลังฝนตก	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ: _____
 (นายเชียว รักชาติ)
 ผู้บันทึก

ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและการใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่น

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล		นายเหลือง ผ่องใส		อายุ	45	โรคประจำตัว	☒ ไม่มี	☐ มี	ระบุ												
สถานที่บันทึกข้อมูล		บ้านเลขที่ 130 หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์		ลักษณะกลิ่น		ความ	แรง	กลิ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบ	ทิศทางลม	ความ	เร็ว	ลม**	ข้อสังเกต เช่น							
แหล่งที่ส่งสัยะทำให้เกิดปัญหา		ฟาร์มสุกร A		ความต่อเนื่องของกลิ่น		ระยะเวลา		ต่อเนือง		ส่วนใหญ่		<50% ของระยะเวลา		เป็น		ครั้ง		คร่าว			
ว/ด/ป	ช่วงเวลา	เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ช่วงเวลา	ส่วนใหญ่	ต่อเนือง	ส่วนใหญ่	ระยะเวลา	<50% ของระยะเวลา	เป็น	ครั้ง	คร่าว	ความ	แรง	กลิ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบ	ทิศทางลม	ความ	เร็ว	ลม**	ข้อสังเกต เช่น	
8/8/62	08.30-10.00 น.					/						5	กลิ่นขี้หมู และกลิ่นเน่า	เวียนหัวกลิ่นแรงมากแม้ว่าจะปิดประตู และหน้าต่างแล้ว ทำให้ต้องออกจากบ้านไปทีอื่น	ตะวันตกเฉียงใต้	1				ข้อสังเกต เช่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรมอะไร หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ	
9/8/62	09.30-10.00 น.					/						4	กลิ่นขี้หมู	เวียนหัว ต้องปิดประตูหน้าต่างอยู่ภายในบ้าน	ใต้	1					
12/8/62	13.00-14.00 น.					/						3	กลิ่นขี้หมู	ต้องหลบกลิ่นอยู่ภายในบ้าน	ใต้	1					
13/8/62	08.30-09.30 น.					/						4	กลิ่นขี้หมู และกลิ่นเน่า	หายใจไม่สะดวกขณะอยู่ที่สวนยางพารา ต้องใส่ผ้าปิดจมูก	ใต้	2					
14/8/62	16.00-19.00 น.					/						4	กลิ่นเน่า	เวียนหัว กลิ่นแรงมาก	ตะวันตกเฉียงใต้	1					
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ: _____
 (นายเหลือง ผ่องใส)
 ผู้บันทึก

ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและการใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่น

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล	นายชา สอาด		อายุ	57	โรคประจำตัว	☐ ไม่มี ☒ มี (ระบุ)	โรคหอบหืด			
	สถานที่บันทึกข้อมูล	บ้านเลขที่ 123 หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์		แหล่งที่สงสัยว่าทำให้เกิดปัญหา						
ว/ด/ป	ช่วงเวลา เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ต่อเนื่อง	เวลา ส่วนใหญ่	ความถี่ของกลิ่น	ลักษณะกลิ่น	ความ แรง กลิ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน	ทิศทางลม	ความเร็ว ลม**	ข้อสังเกต เช่น ขณะใดกลิ่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรม อะไร หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ
		<50% ของ ระยะเวลา	เป็น ครั้ง คราว							
8/8/62	08.30-09.30 น.		/	กลิ่นขี้หมู และกลิ่นเน่า	5	เวียนหัว กลิ่นแรงมากแม้ว่าจะปิดประตูและ หน้าต่างแล้ว ทำให้ต้องออกจากบ้านไปที่อื่น	ตะวันตก เฉียงใต้	1		
10/8/62	09.30-10.00 น.		/	กลิ่นขี้หมู	4	เวียนหัว ไอ ต้องปิดประตูหน้าต่างอยู่ภายใน บ้าน	ใต้	1		
12/8/62	13.00-14.00 น.		/	กลิ่นขี้หมู	4	ไอถี่ขึ้น ไม่สามารถนั่งเล่นที่โต๊ะนอกบ้านได้	ใต้	1		
13/8/62	08.30-09.30 น.		/	กลิ่นขี้หมู	4	เวียนหัว ต้องปิดประตูหน้าต่างอยู่ภายในบ้าน	ใต้	2		
14/8/62	16.00-19.00 น.		/	กลิ่นเน่าและ กลิ่นขี้หมู	5	เวียนหัว หายใจไม่ค่อยออก กลิ่นแรงมาก แม้ว่าจะปิดประตูและหน้าต่างแล้ว ทำให้ต้อง ออกจากบ้านไปที่อื่น	ตะวันตก เฉียงใต้	1		หลังฝนตก
.....	.....			.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ: _____

(นายชา สอาด)

ผู้บันทึก

แบบสอบถามเหตุรำคาญจากกลิ่น ณ แหล่งกำเนิด

วันที่ 15 สิงหาคม 2562 ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด) 13.00-14.30 น.

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดกลิ่น ฟาร์มสุกร A เลขที่ 118 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์

1.2 ชื่อเจ้าของ นายธนากร ศรีสุริน

1.3 ลักษณะของสถานที่ก่อเหตุ

บ้านพักส่วนบุคคล ตลาด ห้างร้าน (ระบุ).....

โรงงาน (ระบุ).....

อื่น ๆ (ระบุ) ฟาร์มสุกร

1.4 ลักษณะอาคาร (บันทึกภาพหนึ่งโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

เป็นอาคารโรงงานโดยเฉพาะสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น

เป็นบ้านพักสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น

เป็นตึกแถวหรือทาวน์เฮ้าส์สร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น

อื่น ๆ (ระบุ) อาคารโรงเรือนเป็นระบบเปิด พื้นคอนกรีต มีส้วมน้ำและรางระบายน้ำแบบเปิดไหลลง

บ่อบำบัดน้ำเสีย 2 บ่อ มีบ่อกักเก็บมูล 2 บ่อ

1.5 ใบอนุญาต

ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต

ไม่มีใบอนุญาต

มีใบอนุญาตประกอบกิจการ

โรงงาน (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (วันหมดอายุ 31 ตุลาคม 2562)

อื่น ๆ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....

1.6 ที่ตั้งของแหล่งกำเนิดกลิ่น

อยู่ในย่านที่อยู่อาศัย หมู่ 1 ตำบลโคกอีแร้ง อำเภอทุ่งเจริญ จังหวัดสุรินทร์

อยู่ในย่านพาณิชยกรรม.....

อยู่ในย่านอุตสาหกรรม.....

อื่น ๆ (ระบุ).....

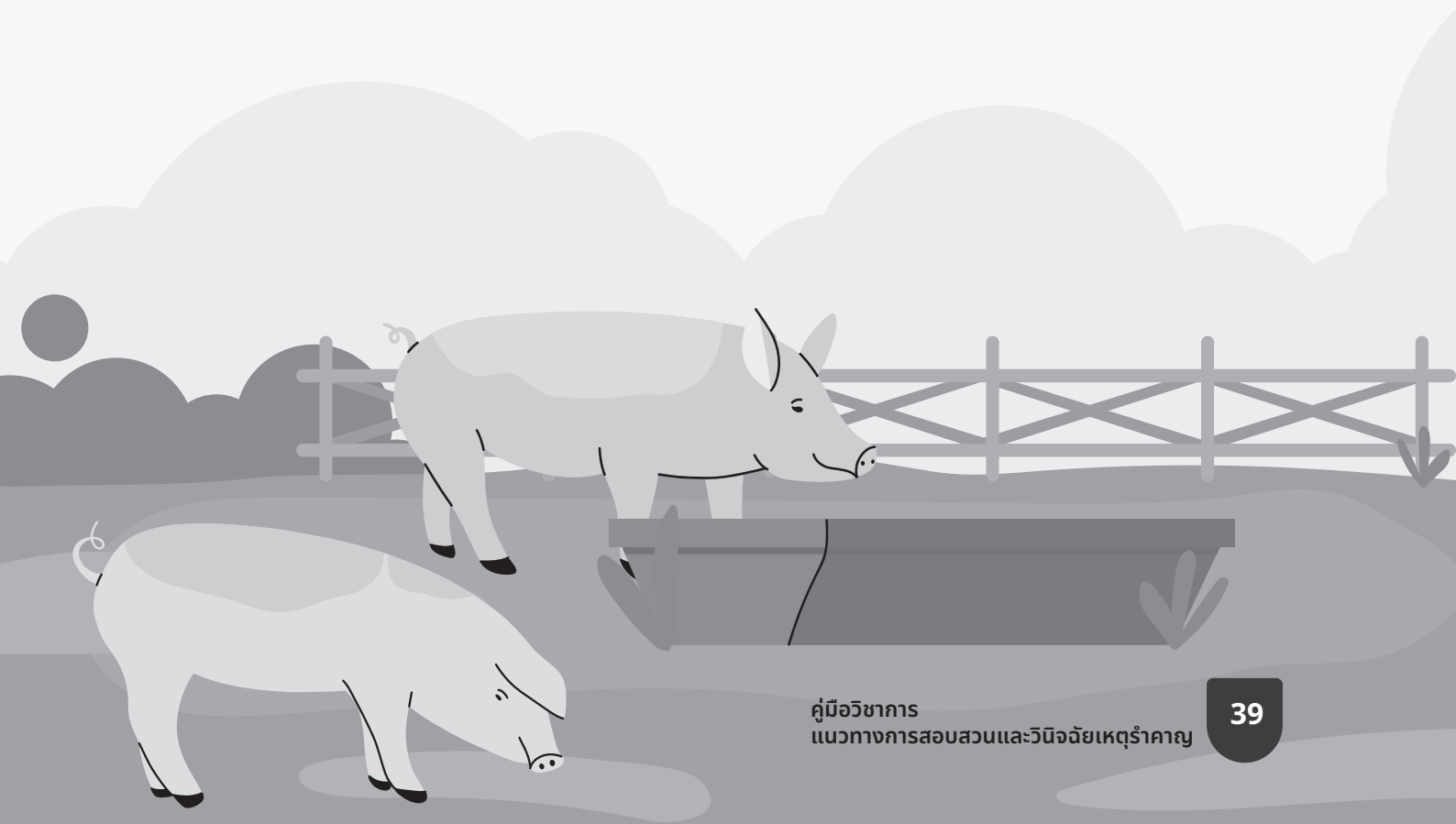
ส่วนที่ 2 กระบวนการทำงาน

2.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน ณ เวลาปัจจุบัน

เป็นกิจการเลี้ยงสุกรขุน จำนวนสุกรประมาณ 800 ตัว ลักษณะโรงเรือนเป็นแบบระบบเปิดจำนวน 4 โรงเรือน โดยมีสุกรขุนรุ่น 60 - 100 กิโลกรัม จำนวน 20 ตัวต่อคอก จำนวน 10 คอกต่อโรงเรือน (ขนาดคอก 4x6 ตารางเมตร) ทุกคอกมีส้วมน้ำและรางให้อาหารซึ่งจะมีอาหารเหลือในรางเนื่องจากผู้ประกอบการต้องการให้สุกรมีอาหารกินตลอดเวลาเพื่อเพิ่มน้ำหนัก โรงเรือนมีรางระบายน้ำเสียแบบรางคอนกรีตระบบเปิดส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสีย ซึ่งเป็นระบบบ่อผึ่ง ผู้ประกอบการจะทำการการล้างคอกประมาณ 1 ครั้งต่ออาทิตย์ และเปลี่ยนน้ำในส้วมสามวันต่อหนึ่งครั้ง ซึ่งทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนน้ำในส้วมน้ำจะทำการกวาดมูลไปกักเก็บที่บ่อเก็บมูลไปพร้อมกัน

2.2 เหตุผลที่ทำให้เกิดกลิ่นรบกวนรวมถึงประสิทธิภาพของมาตรการที่ผู้ประกอบการใช้ในการควบคุมกลิ่น (บันทึกภาพนิ่งและ/หรือภาพเคลื่อนไหวของแหล่งกำเนิดกลิ่นมลพิษโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

จากการเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงของเจ้าพนักงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกอีแร้ง พบว่า ฟาร์มสุกร A มีลักษณะโรงเรือนที่ไม่ถูกสุขลักษณะ มีหยากไย่และฝุ่นอาหารเกาะติดตามหลังคาโรงเรือน และพื้นคอก บริเวณพื้นโรงเรือนเปียกแฉะแทบทั้งหมด ทำให้มีกลิ่นรุนแรงจากการหมักหมมของอาหารที่หกหล่น และมูลสุกร นอกจากนี้ ยังสังเกตได้ว่าตัวสุกรมีคราบอาหารและมูลเกาะติดตามตัวอันเป็นผลจากผู้ประกอบการมีความถี่ต่ำมากในการเก็บมูลสุกร การล้างคอกและการเปลี่ยนน้ำในส้วมน้ำ สำหรับระบบบำบัดของเสียพบว่ารางระบายน้ำเสียออกจากโรงเรือนเป็นแบบระบบเปิดที่ไม่ถูกสุขลักษณะมีมูลสุกรตกค้างในรางส่งกลิ่นเหม็น ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบบ่อผึ่งซึ่งพบว่าไม่มีปัญหาในเรื่องกลิ่น แต่พบบ่อกักเก็บมูลที่ไม่ได้มาตรฐาน ลักษณะเป็นอาคารเปิดทำด้วยคอนกรีต ขนาดบ่อ 4x4x2 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 2 บ่อ ภายในบ่อมีการหมักซากสุกรที่ตายลงไปผสมมูลเพื่อเพาะพันธุ์หนอนแมลงวันขายซึ่งบ่อนี้มีกลิ่นเหม็นเน่ารุนแรงมากจนทำให้เจ้าหน้าที่รู้สึกเวียนหัวและอาเจียน ทั้งนี้ สถานประกอบการดังกล่าว ไม่มีบ่อกำจัดซากสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะ

15/08/62 13:45

รูปที่ 1 สุกรที่มีคราบเศษมูลและสิ่งหมักหมมติดตามตัว เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ล้างและทำความสะอาดคอกส่งกลิ่นเหม็นรุนแรง

15/08/62 13:47

รูปที่ 2 รางระบายน้ำเสียที่ไม่ถูกสุขลักษณะ มีมูลสะสม เนื่องจากมีการล้างทำความสะอาดอาทิตย์ละครั้ง

15/08/62 13:51

รูปที่ 3 ซากสุกรที่ทิ้งลงในบ่อ

15/08/62 13:52

รูปที่ 4 บ่อหมักมูลและซากสุกร

15/08/62 13:53

รูปที่ 5 หนองแมลงวันจำนวนมาก

รูปที่ 3 - 5 บ่อกักเก็บมูลแบบเปิดที่มีการทิ้งซากสุกรลงไปผสมกับมูลทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรุนแรง มีแมลงวันและหนองแมลงวันจำนวนมาก

2.3 ผลการประเมินของเจ้าหน้าที่ เช่น ลักษณะอุตุนิยมิวิทยาขณะทำการตรวจสอบ ลักษณะกลิ่น ความเข้มกลิ่น แหล่งกำเนิดกลิ่นสัมพันธ์กับกลิ่นที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ ผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ขณะตรวจสอบ เป็นต้น

จากการประเมินของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นการประเมินในช่วงบ่ายโมงซึ่งมีสภาพอากาศที่ร้อน ท้องฟ้าโปร่ง แต่ฟาร์มสุกร A ก็ยังมีกลิ่นมูลสุกรผสมกลิ่นเน่าที่รุนแรงคลุ้งไปทั้งฟาร์ม ซึ่งเป็นกลิ่นเดียวกับที่บ้าน ผู้ได้รับผลกระทบ กลิ่นดังกล่าวส่งผลให้เจ้าหน้าที่ทั้ง 3 คน รู้สึกเวียนศีรษะ แสบจมูก ยิ่งเมื่อเข้าไปใกล้บ่อกักเก็บ มูลสุกรทำให้เจ้าหน้าที่ 1 คน อาเจียนจากกลิ่นเหม็นเน่าดังกล่าว

ลายมือชื่อ: _____

(นายสมโชค บุญมาก)

ตำแหน่ง นายยกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกอีแร้ง

วันที่ 15 สิงหาคม 2562

ลายมือชื่อ: _____

(นางวันดี ศรีโชติ)

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานสาธารณสุข

วันที่ 15 สิงหาคม 2562

ลายมือชื่อ: _____

(นายวิชา ภาษีดี)

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานสาธารณสุข

วันที่ 15 สิงหาคม 2562

ลายมือชื่อ: _____

( )

ตำแหน่ง _____

วันที่ _____

หลักการวินิจฉัย กลืนเหม็นจากฟาร์มสุกร A

1. แหล่งกำเนิดก่อให้เกิดเหตุรำคาญจริงหรือไม่ (แบบฟอร์ม ก3)
2. มีผลกระทบจริงหรือไม่ (แบบฟอร์ม ก2 และ ก3)
3. ผลที่เกิดขึ้นเกิดอย่างไม่สมเหตุผลและมากพอที่จะเป็นเหตุรำคาญหรือไม่ (แบบฟอร์ม ก1)

ประเด็นที่ 1 ข้อเท็จจริงของแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียน

ขณะที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบฟาร์มสุกร A พบว่ากลิ่นที่เกิดขึ้นเป็นกลิ่นมูลสุกรผสมกลิ่นเน่า ซึ่งสาเหตุมาจากการหมักหมมของอาหารที่หกหล่นและมูลสุกรทั้งที่พื้นคอกและเกาะติดตามตัวสุกร อันเป็นผลจากผู้ประกอบการมีความถี่ต่ำมากในการเก็บมูลสุกร การล้างคอกและการเปลี่ยนน้ำในส้วมน้ำ กล่าวคือ มีการเก็บมูลสุกรและเปลี่ยนน้ำในส้วมน้ำ 3 วันต่อครั้ง และล้างคอกอาทิตย์ละครั้ง สำหรับระบบบำบัดของเสีย พบว่ารางระบายน้ำเสียออกจากโรงเรือนเป็นแบบระบบเปิดที่ไม่ถูกสุขลักษณะมีมูลสุกรตกค้างในรางส่งกลิ่นเหม็น มีบ่อกักเก็บมูลที่ไม่ได้มาตรฐาน สร้างในอาคารเปิดทำด้วยคอนกรีต ซึ่งภายในบ่อมีการหมักซากสุกรที่ตายลงไปผสมมูลเพื่อเพาะพันธุ์หนอนแมลงวันขาย ทั้งนี้ สถานประกอบการดังกล่าว ไม่มีบ่อกำจัดซากสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะ

ประเด็นที่ 2 ข้อเท็จจริงในเรื่องผลกระทบ

จากการสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่โดยรอบฟาร์ม A พบว่า ประชาชนได้รับกลิ่นเหม็นเป็นระยะเวลา มีลมพัดเข้าบ้าน บางครั้งกลิ่นแรงมากจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพให้รู้สึกเวียนศีรษะ หายใจไม่สะดวก และไม่สามารถเดินเล่นนอกบ้านได้ในช่วงที่มีกลิ่น ผู้ได้รับผลกระทบบางรายให้ข้อมูลว่าต้องออกจากบ้านไปอยู่ที่อื่นในขณะที่มีกลิ่นเน่า สอดคล้องกับผลการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ที่พบว่าในช่วงระยะเวลา 3 ชั่วโมง ที่ทำการตรวจสอบกลิ่นมีกลิ่นเกิดขึ้นถึง 8 ครั้ง บางครั้งกลิ่นแรงมากจนทำให้เจ้าหน้าที่รู้สึกเวียนศีรษะ

ประเด็นที่ 3 ความสมเหตุสมผลระหว่างข้อเท็จจริงและผลกระทบ

ในขณะที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขลงตรวจฟาร์มสุกร A ทั้งบริเวณในฟาร์มและริมรั้วทิศใต้ลมพบกลิ่นมูลสุกรผสมกลิ่นซากสัตว์เน่าอย่างรุนแรง ซึ่งเป็นกลิ่นเดียวกับกลิ่นในบริเวณที่ได้รับผลกระทบ โดยมีสาเหตุหลักมาจากการหมักซากสุกรและมูลลงไปบ่อหมักมูลที่ไม่ถูกสุขลักษณะ นอกจากนี้ ยังพบการหมักหมมของมูลสุกรและเศษอาหารในคอกจากการที่ไม่ค่อยได้ทำความสะอาดโรงเรือน ทำให้กลิ่นที่เกิดขึ้นกระจายไปบ้านนายเขียว รักชาติ นายขาว สะอาด และนายเหลือง ผ่องใส ซึ่งตั้งอยู่ใต้ลมของฟาร์มดังกล่าวจนส่งผลให้ประชาชนที่อยู่ในบ้านทั้ง 3 หลัง มีอาการเวียนศีรษะ บางครั้ง กลิ่นรุนแรงมากจนต้องไปอยู่ที่อื่นสอดคล้องกับความรู้สึกของเจ้าหน้าที่ที่มีอาการเวียนศีรษะในขณะประเมิน ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและถึงกับมีการแสบจมูกและอาเจียนเมื่อทำการตรวจสอบ ณ แหล่งกำเนิด ส่วนสถานศึกษาและบ้านประชาชนอีก 1 หลัง ซึ่งอยู่ในทิศเหนือลมของสถานประกอบการให้ข้อมูลว่าไม่ค่อยได้รับผลกระทบในช่วงนี้ เนื่องจากลมเปลี่ยนทิศแต่จะได้รับผลกระทบในฤดูหนาวแทน ดังนั้น จึงทำให้มีข้อเท็จจริงสนับสนุนได้ว่าฟาร์มสุกร A สามารถก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญด้านกลิ่นเหม็นแก่ผู้พักอาศัยโดยรอบฟาร์มได้ อย่างไรก็ตาม หากมีการนำเครื่องมือวิทยาศาสตร์มาร่วมตรวจสอบ

ก็จะส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความมั่นใจในการวินิจฉัยเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการเลี้ยงสุกรจัดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งมีคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบกลิ่นรบกวนที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 โดยลักษณะบ่งชี้และแนวทางที่ใช้ประเมินเหตุรำคาญด้านกลิ่นในกรณีที่มีการนำเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ร่วมตรวจวัดและกรณีที่มีการเก็บข้อมูลทางกายภาคอย่างเดียว มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา แสดงดังตารางที่ 3.2

กรณีศึกษาที่ 3.2 การร้องเรียนเหตุรำคาญกลิ่นจากการทำอาหาร

เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2562 เจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลศาลากลางได้รับการร้องเรียนจากนายเจมส์ วัตสัน ซึ่งเป็นชาวต่างชาติที่เช่าอยู่อาศัยในหมู่บ้านจัดสรรกรีนวิลล์ บ้านเลขที่ 82 หมู่ 1 ว่าได้รับความเดือดร้อนรำคาญในเรื่องกลิ่นจากการทำอาหารจากบ้านเลขที่ 79 ซึ่งเป็นบ้านที่ตั้งอยู่ด้านหลังบ้านของตนในช่วงเย็นของทุกวัน ประมาณ 17.00 - 18.00 น. บางครั้ง กลิ่นที่เกิดขึ้นเป็นกลิ่นทอดปลาเค็มซึ่งแรงมากทำให้นายเจมส์ไม่สามารถออกไปเดินเล่นในสวนตามปกติได้ เมื่อเจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนจึงให้นายเจมส์ทำการบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่นลงในแบบฟอร์ม ก2 เป็นเวลา 4 วัน และนัดเข้าไปตรวจสอบในวันที่ 23 สิงหาคม 2562 โดยการใช้แบบฟอร์มประเมินทางกายภาค ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากกลิ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด
ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิด บ้านเลขที่ 79 หมู่ 1 ต.ศาลากลาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี
วันที่ 23 สิงหาคม 2562 ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด) 16.30-17.55 น.
ขณะตรวจสอบ มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ -มีกลิ่นจากการทำอาหารมาทางของผู้ถูกร้องเรียน

แผนที่แสดงจุดประเมินกลิ่น สถานที่ก่อเหตุ สถานที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ

หมู่บ้านจัดสรร กรีนวิลล์

- ได้รับความเดือดร้อน
- ไม่ได้รับความเดือดร้อน
- ★ จุดประเมินกลิ่น

ส่วนที่ 1 การประเมินกลิ่นภายในสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ

1.1 การบันทึกเมื่อรับสัมผัสกลิ่นครั้งแรก

เวลาที่เริ่มได้กลิ่นครั้งแรก 16.55 น.   ลักษณะกลิ่น   กลิ่นอาหารตามปกติ
 ความแรงกลิ่น*   ระดับ 2 (กลิ่นอ่อน ๆ ไม่น่ารังเกียจ)

1.2 การประเมินกลิ่นในช่วงที่มีกลิ่น (ระบุสถานที่ประเมิน)

บ้านผู้ร้องเรียน
 เวลาเริ่มต้นประเมิน 16.55 น   ทิศทางลม   ลมสงบ   ความเร็วลม**   0
 สภาพท้องฟ้า*** มีเมฆบางส่วน   อุณหภูมิ ****   อากาศไม่ร้อนและเย็นจนเกินไป

โดยภาพรวม ผู้ประเมินสามารถประเมินกลิ่นเบื้องต้น ดังนี้ (หากไม่แน่ใจว่าความรุนแรงกลิ่นอยู่ระดับใด ให้ใช้แบบบันทึกในภาคผนวกเพื่อช่วยประเมินกลิ่น)

กรณีนี้ เจ้าหน้าที่ประเมินโดยไม่ใช้แบบบันทึกในภาคผนวกเนื่องจากเจ้าหน้าที่สามารถประเมินความรุนแรงกลิ่นในภาพรวมได้

	ไม่มีกลิ่น
x	กลิ่นอ่อน ๆ ไม่น่ารังเกียจ
	กลิ่นที่ไม่น่ารังเกียจในระยะสั้น ๆ แต่หากสัมผัสบ่อยหรือในระยะยาวอาจทำให้เป็นกลิ่นที่น่ารังเกียจ/หรืออาจมีผลต่อสุขภาพ
	กลิ่นที่แรงชัดเจนมีแนวโน้มว่าจะเป็นกลิ่นที่น่ารังเกียจและ/หรืออาจทำให้ระคายเคือง
	กลิ่นที่น่ารังเกียจและทำให้บุคคลใดใดมีแนวโน้มหลีกเลี่ยงการสูดดม เป็นกลิ่นที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายระหว่างการสัมผัสในระยะสั้นหรือยาว
	กลิ่นที่แรงมากจนกระทั่งทำให้ผู้สัมผัสทนไม่ได้ไม่ว่าจะสัมผัสเวลาใดใดและมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยง่าย

1.3 การประเมินพื้นที่โดยรอบสถานประกอบกิจการ (หากเป็นไปได้ ให้ประเมิน 360°)

1.3.1 กรณีมีลมพัด

จุดที่ 1 เหนือลมของสถานที่ก่อเหตุ

ทิศทางลม   ความเร็วลม
 ลักษณะกลิ่น   ความแรงกลิ่น
 ความคิดเห็น

จุดที่ 2 ใต้ลมบริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุ

ทิศทางลม   ความเร็วลม
 ลักษณะกลิ่น   ความแรงกลิ่น
 ความคิดเห็น

จุดที่ 3 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ II บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ III บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ไม่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

1.3.2 กรณีลมสงบ

จุดที่ 1 บริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุบริเวณที่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดแรงที่สุด

ลักษณะกลิ่น.....กลิ่นอาหาร..... ความแรงกลิ่น.....2.....

ความคิดเห็น.....

จุดที่ 2 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ II บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ III บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ไม่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

1.4 สรุปข้อมูลในช่วงที่ทำการตรวจสอบ

ในช่วงที่ทำการตรวจสอบ ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบ (16.30 - 17.55 น.) ผู้ถูกร้องเรียนใช้เวลาประมาณ 40 นาทีในการทำอาหารทั้งหมด ขณะตรวจสอบมีกลิ่นคล้ายการทอดเนื้อสัตว์ซึ่งมีความแรงกลิ่นอ่อน ๆ โขยมาเป็นระยะที่สวนผู้ถูกร้อง เมื่อสำรวจโดยรอบบ้านที่ได้รับผลกระทบ ไม่พบกลิ่นจากแหล่งอื่น

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____

(นางสาวดี ผิวผ่อง)

(นางสาวสุวิชา เรียนดี)

ตำแหน่ง   เจ้าพนักงานสาธารณสุข

ตำแหน่ง   เจ้าพนักงานสาธารณสุข

วันที่   23 สิงหาคม 2562

วันที่   23 สิงหาคม 2562

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้ร้องเรียนและผู้พักอาศัยโดยรอบ

ให้บันทึกรายละเอียดการร้องเรียน เช่น สถานที่ก่อเหตุ สาเหตุกลิ่นที่เกิดขึ้นตามที่ผู้ร้องเรียนเข้าใจ ลักษณะกลิ่น ความน่ารังเกียจ ความถี่ ระยะเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง ผลกระทบต่อสุขภาพและผลกระทบด้านอื่น ๆ

2.1 ชื่อผู้ร้องเรียน นายเจมส์ วัตสัน หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 82 หมู่ 1 ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

รายละเอียด

จากการสัมภาษณ์ นายเจมส์ วัตสัน ผู้ร้องเรียนให้ข้อมูลว่าได้รับความเดือดร้อนจากกิจกรรมการทำอาหาร ของบ้านเลขที่ 79 ซึ่งบางครั้งมีกลิ่นแรงมาก เช่น กลิ่นทอดปลาเค็ม กลิ่นผัดกะเพรา โดยกลิ่นดังกล่าวมักจะเกิดในช่วงเย็นเวลาประมาณ 17.00 - 18.00 น. และวันเสาร์-อาทิตย์ช่วงสายและเย็น เวลาประมาณ 09.00 - 11.00 น. และ 16.00 - 17.00 น. ตามลำดับ ส่งผลให้ตนรู้สึกเครียด ต้องหลบกลิ่นในบ้าน ไม่สามารถมานั่งเล่น พักผ่อนในสวนได้

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นายเจมส์ วัตสัน)

วันที่ 23 สิงหาคม 2562

2.2 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นางอุไหล ภักดีศรี หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 80 หมู่ 1 ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

รายละเอียด

นางอุไหล ภักดีศรี ซึ่งเป็นผู้พักอาศัยบ้านเลขที่ 80 ที่ตั้งอยู่ติดกับบ้านผู้ถูกร้องเรียนทางซ้ายมือให้ข้อมูลว่าได้รับกลิ่นอาหารตามปกติของการทำอาหารเพื่อรับประทานตามมือ เป็นเพียงกลิ่นอ่อน ๆ ที่พัดมาตามทิศทางลม ไม่ได้รู้สึกเดือดร้อนรำคาญจากกลิ่นดังกล่าวแต่อย่างใด

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นางอุไหล ภักดีศรี)

วันที่ 23 สิงหาคม 2562

2.3 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นางพุทธิกา ศรีรักษา หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 81 หมู่ 1 ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

รายละเอียด

จากการสัมภาษณ์ผู้พักอาศัยในบ้านเลขที่ 81 ซึ่งตั้งอยู่ติดกับบ้านผู้ร้องเรียนตำแหน่งด้านขวามือทราบว่าไม่ได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากกลิ่นการทำอาหารจากบ้านผู้ถูกร้องเรียน แต่บางครั้งเวลาลมพัดมาอาจได้กลิ่นบ้าง แต่คิดว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะบ้านตนเองก็ทำกับข้าวทานเองเช่นเดียวกัน

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นางพุทธิกา ศรีรักษา)

วันที่ 23 สิงหาคม 2562

2.4 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นางมานี ปราโมช หมายเลขโทรศัพท์ 098-xxx-xxxx
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 78 หมู่ 1 ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

รายละเอียด

จากการสัมภาษณ์ผู้พักอาศัยบ้านเลขที่ 78 ซึ่งบ้านเลขที่ตั้งอยู่ติดกับบ้านผู้ถูกร้องเรียนทางขวามือพบว่า ไม่ได้รู้สึกเดือดร้อนรำคาญจากกลิ่นการทำกับข้าวของบ้าน 79 แต่อย่างไร

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นางมานี ปราโมช)

วันที่ 23 สิงหาคม 2562

แบบบันทึกข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและการใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่น

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล		นางเจมส์ วัตสัน		อายุ	41	โรคประจำตัว	☒ ไม่มี ☐ มี (ระบุ) _____			
สถานที่บันทึกข้อมูล		บ้านเลขที่ 82 หมู่ 1 ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี								
แหล่งที่สงสัยว่าทำให้เกิดปัญหา		การทำกับข้าว								
ว/ด/ป	ช่วงเวลา เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความถี่ของกลิ่น			ลักษณะกลิ่น	ความ แรง กลิ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบต่อ การใช้ชีวิตประจำวัน	ทิศทางลม	ความเร็ว ลม**	ข้อสังเกต เช่น ขณะได้กลิ่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรม อะไร หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ
		ต่อเนื่อง	เวลา ส่วนใหญ่	<50% ของ ระยะเวลา						
19/8/62	17.10-17.30 น.		/	/	กลิ่นอาหาร	3	จาม หักเสียน้ำตาอยู่รอบบ้าน	-	0	มีกลิ่นฉุนพริก กระเทียมจาก การผัดกะเพรา
20/8/62	17.15-17.35 น.		/	/	กลิ่นอาหาร	3	เครียด หักเสียน้ำตาอยู่รอบบ้าน	-	0	
21/8/62	17.05-17.35 น.		/	/	กลิ่นอาหาร	3	เครียด หักเสียน้ำตาอยู่รอบบ้าน	-	1	กลิ่นทอดอาหาร
22/9/62	17.19-17.40 น.		/	/	กลิ่นอาหาร	3	เครียด หักเสียน้ำตาอยู่รอบบ้าน	-	0	
14/8/62	16.00-19.00 น.		/	/	กลิ่นเน่าและ กลิ่นซี้หมู	5	เวียนหัว หายใจไม่ค่อยออก กลิ่นแรงมาก แม้ว่าจะปิดประตูและหน้าต่างแล้ว ทำให้ต้อง ออกจากบ้านไปเพื่อน	ตะวันตก เฉียงใต้	1	หลังฝนตก
.....	.....				.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ: _____
 (นายเจมส์ วัตสัน)
 ผู้บันทึก

แบบสอบถามเหตุรำคาญจากกลิ่น ณ แหล่งกำเนิด

วันที่ 23 สิงหาคม 2562 ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น - สิ้นสุด) 18.00 - 19.00 น.

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดกลิ่น บ้านเลขที่ 79 หมู่ 1 ต.ศาลากลาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี

1.2 ชื่อเจ้าของ นางสาววิภาวี รัตนานุกูล

1.3 ลักษณะของสถานที่ก่อเหตุ

บ้านพักส่วนบุคคล ตลาด ห้างร้าน (ระบุ).....

โรงงาน (ระบุ).....

อื่นๆ (ระบุ) ฟาร์มสุกร

1.4 ลักษณะอาคาร (บันทึกภาพหนึ่งโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

เป็นอาคารโรงงานโดยเฉพาะสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น

เป็นบ้านพักสร้างด้วยวัสดุ.....คอนกรีต.....จำนวน.....2.....ชั้น

เป็นตึกแถวหรือทาวน์เฮ้าส์สร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น

อื่น ๆ (ระบุ) อาคารโรงเรียนเป็นระบบเปิด พื้นคอนกรีต มีส้วมน้ำและรางระบายน้ำแบบเปิดไหลลง

บ่อบำบัดน้ำเสีย 2 บ่อ มีบ่อกักเก็บมูล 2 บ่อ

1.5 ใบอนุญาต

ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต

ไม่มีใบอนุญาต

มีใบอนุญาตประกอบกิจการ

โรงงาน (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (วันหมดอายุ 31 ตุลาคม 2562)

อื่น ๆ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....บ้านพักอาศัย.....

1.6 ที่ตั้งของแหล่งกำเนิดกลิ่น

อยู่ในย่านที่อยู่อาศัย.....หมู่ 1 ต.ศาลากลาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี.....

อยู่ในย่านพาณิชยกรรม.....

อยู่ในย่านอุตสาหกรรม.....

อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 กระบวนการทำงาน

2.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน ณ เวลาปัจจุบัน

แหล่งกำเนิดกลิ่นเป็นบ้านเดี่ยวใช้ประโยชน์เพื่อพักอาศัย สาเหตุของการเกิดกลิ่นมาจากการทำอาหารเพื่อรับประทานกันเองภายในครอบครัวในช่วงเย็นและวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ ซึ่งส่วนใหญ่หากเป็นวันธรรมดาก็มักจะเริ่มเตรียมอาหารช่วง 17.00 น ไว้ให้กับลูก 2 คน และสามี ซึ่งจะใช้เวลาปรุงประกอบประมาณ 30 - 40 นาที หากเป็นเสาร์อาทิตย์ก็จะเป็นการทำอาหารในช่วงสายประมาณ 10.00 น เนื่องจากที่บ้านจะนอนตื่นสายและเตรียมทำอาหารอีกครั้งในมือเย็น ช่วงเวลา 16.00 น

2.2 เหตุผลที่ทำให้เกิดกลิ่นรบกวนรวมถึงประสิทธิภาพของมาตรการที่ผู้ประกอบการใช้ในการควบคุมกลิ่น (บันทึกภาพนิ่งและ/หรือภาพเคลื่อนไหวของแหล่งกำเนิดกลิ่นมลพิษโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

จากการเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงของเจ้าพนักงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลากลาง ณ บ้านเลขที่ 79 หมู่ 1 ที่เป็นผู้ถูกร้องเรียนพบว่า บ้านดังกล่าวมีลักษณะเป็นบ้านเดี่ยวประมาณ 50 ตารางเมตร ใช้ประโยชน์เพื่อพักอาศัย มีครัวอยู่ด้านหลังบ้านทางซ้ายมือติดกับสวนของบ้านผู้ร้องเรียนและบ้านอีกสองหลังได้แก่บ้านเลขที่ 80 และ 81 ดังแสดงในแผนที่ ลักษณะครัวเป็นพื้นที่เปิดที่มีหลังคากันฝน มีเตาแก๊สแบบ 2 หัว เมื่อทำอาหารกลิ่นอาหารก็จะกระจายออกไปตามทิศทางลมและชนิดของอาหารที่ปรุงประกอบตามปกติ

ครัวบ้านเลขที่ 79 23/08/62 18:10

รูปที่ 1 ครัวหลังบ้านของผู้ถูกร้องเรียนซึ่งอยู่ในตำแหน่งติดกับสวนหลังบ้านนายเจมส์และมีบ้านเลขที่ 80 ตั้งอยู่ซ้ายมือ

23/08/62 16:40

รูปที่ 2 สวนหลังบ้านนายเจมส์ วัดสัน ซึ่งติดกับครัวบ้านผู้ร้องเรียน

23/08/62 16:40

รูปที่ 3 เมนูและปริมาณอาหารสำหรับรับประทานอาหาร
ในครอบครัวเมื่อวันที่ วันที่ 23 สิงหาคม 2562 ซึ่ง
ประกอบด้วยหมูทอด ต้มจืดหน่อไม้ ผักนึ่งและน้ำพริก

2.3 ผลการประเมินของเจ้าหน้าที่ เช่น ลักษณะอุตุนิยมวิทยาขณะทำการตรวจสอบ ลักษณะกลิ่น ความเข้มกลิ่น
แหล่งกำเนิดกลิ่นสัมพันธ์กับกลิ่นที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ ผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ขณะตรวจสอบ เป็นต้น
ขณะตรวจสอบกลิ่นที่สวนหลังบ้านของนายเจมส์ วัดสัน ซึ่งอยู่ติดกับครัวของบ้านผู้ถูกร้องเรียน เป็น
ช่วงที่ลมสงบ สามารถรับรู้ได้ว่ากลิ่นที่เกิดขึ้นเป็นกลิ่นอ่อน ๆ จากการทำอาหารจากบ้านซึ่งเหมือนกับกลิ่นอาหาร
ตามปกติของบ้านพักอาศัยทั่วไป และไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ใด ๆ

ลายมือชื่อ: _____

(นายโชคดี มีชัย)

ตำแหน่ง นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลศาลากลาง

วันที่ 23 สิงหาคม 2562

ลายมือชื่อ: _____

(นางสาวดี ผิวม่วง)

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข

วันที่ 23 สิงหาคม 2562

ลายมือชื่อ: _____

(นางสาว สุวิชา เรียนดี)

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข

วันที่ 23 สิงหาคม 2562

ลายมือชื่อ: _____

( )

ตำแหน่ง _____

วันที่ _____

หลักการวิจัย กรณีศึกษาคลื่นจากการทำอาหาร

1. แหล่งกำเนิดก่อให้เกิดเหตุรำคาญจริงหรือไม่ (แบบฟอร์ม ก3)
2. มีผลกระทบจริงหรือไม่ (แบบฟอร์ม ก2 และ ก3)
3. ผลที่เกิดขึ้นเกิดอย่างไม่สมเหตุผลและมากพอที่จะเป็นเหตุรำคาญหรือไม่ (แบบฟอร์ม ก1)

ประเด็นที่ 1 ข้อเท็จจริงของแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียน

ในขณะที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขลงตรวจบ้านเลขที่ 79 ซึ่งเป็นบ้านที่ถูกร้องเรียนพบว่า บ้านดังกล่าวมีลักษณะเป็นบ้านเดี่ยว ใช้ประโยชน์เพื่อพักอาศัย มีครัวอยู่ด้านหลังบ้านซึ่งติดกับสวนของนายเจมส์ วัตสัน และติดกับบ้านอีกสองหลังได้แก่บ้านเลขที่ 80 และ 81 ตามลำดับ (ดังแสดงในแผนที่) ลักษณะครัวจะเป็นครัวแบบเปิดที่มีหลังคากันฝน โดยมีเตาแก๊ส 2 เตา ตั้งอยู่เพื่อใช้ทำอาหารใกล้กับรั้วของบ้านเลขที่ 80 ในขณะที่รั้วอีกด้านของครัวมีลักษณะเป็นกำแพงอิฐบล็อกแบบมีรูกั้นระหว่างบ้านผู้ร้องเรียนและบ้านผู้ถูกร้องเรียน (ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่ามีระยะห่างจากจุดตั้งเตาแก๊สมากกว่ารั้วบ้านเลขที่ 80) ดังแสดงในรูปที่ 1 จากการสอบถามผู้ที่ถูกร้องเรียนให้การว่า ตนอยู่บ้านนี้มา 30 ปี ตามปกติ จะทำอาหารให้คนในครอบครัวซึ่งมีทั้งหมด 4 คน ซึ่งประกอบด้วยตนเอง ลูกชาย 2 คน และสามี ในช่วงเย็น โดยส่วนใหญ่จะเริ่มเตรียมช่วง 17.00 น. ส่วนวันเสาร์และอาทิตย์จะเริ่มเตรียมอาหารเช้าช่วง 10.00 น. และเตรียมอาหารเย็นอีกทีประมาณ 16.00 น. ก่อนหน้านี้ ไม่เคยมีปัญหาอะไรกับเพื่อนบ้านคนเก่า จนกระทั่งนายเจมส์ วัตสันย้ายเข้ามาอาศัยก็มักจะทำเสียงเอะอะในขณะที่ตนทำกับข้าวเสมอ

ประเด็นที่ 2 ข้อเท็จจริงในเรื่องผลกระทบ

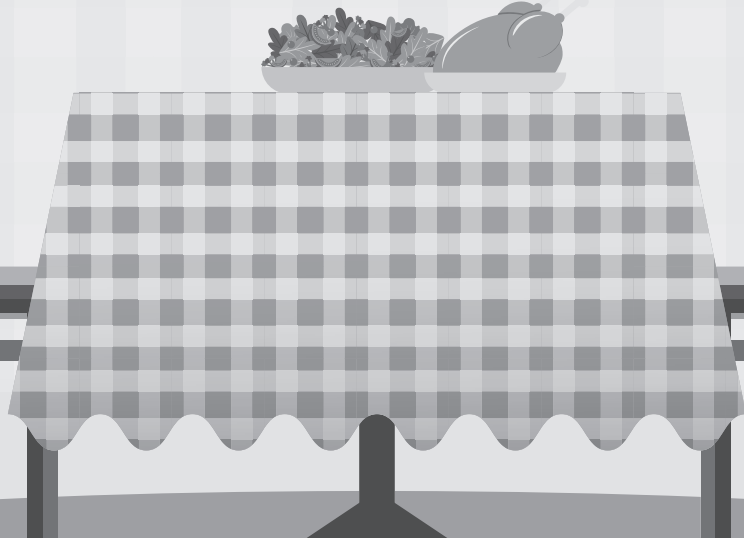
จากการเข้าไปประเมินคลื่นในบริเวณบ้านผู้ร้องเรียนซึ่งตรงกับช่วงเวลาที่ผู้ก่อเหตุกำลังทำอาหาร เจ้าหน้าที่พบว่าคลื่นที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการทำอาหารตามปกติ แม้ในขณะที่ตรวจสอบจะพบว่าไม่มีคลื่นจากการทอดเนื้อสัตว์บ้าง แต่ก็ยังเป็นคลื่นอ่อน ๆ ที่กระจายมาที่สวนของผู้ร้องเรียนเป็นช่วง ๆ สอดคล้องกับข้อมูลผู้พักอาศัยโดยรอบที่ให้ข้อมูลว่าไม่ได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการทำอาหารของผู้ถูกร้องเรียนและจะได้กลิ่นตามมื้ออาหารที่รับประทาน โดยผู้พักอาศัยบ้านเลขที่ 80 ซึ่งตั้งอยู่ติดชิดบ้านผู้ร้องเรียนตำแหน่งด้านซ้ายมือมากกว่าบ้านผู้ร้องให้ข้อมูลว่าไม่ได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากกลิ่นการทำอาหารจากบ้านผู้ถูกร้องเรียน สอดคล้องกับข้อมูลของบ้านเลขที่ 81 ที่อยู่ด้านหลังเยื้องจากบ้านผู้ถูกร้องเรียน

ประเด็นที่ 3 ความสมเหตุสมผลระหว่างข้อเท็จจริงและผลกระทบ

จากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งในบริเวณสถานที่ก่อเหตุที่เป็นบ้านพักอาศัยและสถานที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการสอบถามผู้ร้องเรียน และผู้พักอาศัยที่อยู่บริเวณโดยรอบแหล่งกำเนิด เจ้าพนักงานสาธารณสุขพบว่าคลื่นจากการทำอาหารของบ้านเลขที่ 79 เป็นคลื่นของอาหารไทยที่เกิดขึ้นตามปกติ เป็นการทำอาหารในปริมาณที่ใช้สำหรับรับประทานภายในครอบครัว มิได้ทำเพื่อการค้าใด ๆ ซึ่งข้อมูลจากบ้านพักอาศัยโดยรอบรวมถึงบ้านบางหลังที่อยู่ในรัศมีที่ใกล้ครัวกว่าก็ให้ข้อมูลว่าไม่ได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการทำอาหารของผู้ถูกร้องเรียนและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและการใช้ชีวิตประจำวันแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม นายเจมส์ วัตสัน

ซึ่งเป็นชาวต่างชาติอาจจะไม่คุ้นชินกับกลิ่นอาหารไทย จึงได้รับความเดือดร้อนรำคาญและหลีกเลี่ยงการใช้ชีวิตประจำวันภายนอกบ้านในช่วงเวลาดังกล่าว ดังนั้น จึงทำให้มีข้อเท็จจริงสนับสนุนได้ว่าบ้านเลขที่ 79 ไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญด้านกลิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แก่ผู้พักอาศัยโดยรอบแต่อย่างใด เนื่องจากเหตุที่เกิดขึ้นไม่ได้มีผลกระทบต่อสุขภาพ เป็นการใช้ทรัพย์สินตามเหตุผลและเป็นการดำเนินชีวิตตามปกติของคนทั่วไป

3.2 เครื่องมือ แนวทางการตรวจประเมินและลักษณะบ่งชี้เหตุรำคาญจากฝุ่น

เครื่องมือทางกายภาคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและหลักฐานประกอบการวินิจฉัยเหตุรำคาญจากฝุ่นจะคล้ายกับเหตุรำคาญจากกลิ่นซึ่งประกอบด้วย แบบฟอร์ม 3 ฉบับ ได้แก่

- แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากฝุ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ฝ1-สำหรับเจ้าหน้าที่)

- แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านฝุ่น (แบบฟอร์ม ฝ2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ)

- แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากฝุ่น ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ฝ3-สำหรับเจ้าหน้าที่)

ในการประเมินเหตุรำคาญทางด้านฝุ่นจะง่ายกว่าการประเมินในด้านกลิ่น เนื่องจากฝุ่นที่เกิดขึ้นจากการร้องเรียนส่วนใหญ่ เป็นฝุ่นที่มองเห็นและมักมีการสะสมบนพื้นผิว ดังนั้น การใช้ประโยชน์จากภาพถ่ายจึงเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้ การเก็บตัวอย่างฝุ่นที่มีการสะสมบนพื้นผิวประกอบข้อมูลหลักฐานจากภาพถ่ายก็จะทำให้ได้รายละเอียดที่ใช้ประกอบการวินิจฉัยเพิ่มมากขึ้น รายละเอียดแบบฟอร์มทั้ง 3 ฉบับ อยู่ในภาคผนวก ข ซึ่งแบบฟอร์มเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ตามขั้นตอนการตรวจประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 3.3

สำหรับข้อมูลในการวินิจฉัยเหตุรำคาญและหลักการวินิจฉัยจะคล้ายกับเหตุรำคาญในเรื่องกลิ่น แต่แตกต่างกันที่ลักษณะบ่งชี้และแนวทางที่ใช้ประเมินเหตุรำคาญด้านฝุ่นจะใช้ข้อมูลทางกายภาคเพียงอย่างเดียว เนื่องจากประเทศไทยยังไม่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานฝุ่นที่ก่อให้เกิดความรำคาญ (ตารางที่ 3.4) อย่างไรก็ตาม หากเจ้าหน้าที่มีข้อมูลที่ตรวจวัดทางวิทยาศาสตร์โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานอื่น เช่น มาตรฐานการปล่อยฝุ่นละอองจากโรงงานที่แสดงให้เห็นว่าค่าที่วัดมีค่าเกินมาตรฐาน เจ้าหน้าที่ก็สามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการวินิจฉัยเหตุรำคาญได้ ในทางตรงข้าม หากค่าที่ตรวจวัดมีค่าต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด เจ้าหน้าที่ก็อาจจะยังไม่สามารถตัดสินได้ว่าไม่เป็นเหตุรำคาญ ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรฐานฝุ่นที่กำหนดส่วนใหญ่เป็นการคำนวณน้ำหนักฝุ่นต่อปริมาตรอากาศที่เก็บต่อเนื่องเป็นเวลานาน เช่น 8 ชั่วโมง 24 ชั่วโมง ซึ่งอาจมีการรวมปริมาตรอากาศในขณะที่ไม่มีการประกอบการด้วย ดังนั้น ค่าที่คำนวณได้จึงอาจมีค่าต่ำกว่ามาตรฐาน ด้วยเหตุนี้ การวินิจฉัยเหตุรำคาญในด้านฝุ่นจึงใช้ข้อมูลทางกายภาคเป็นหลัก

ตารางที่ 3.3 แนวทางการตรวจประเมินฝุ่น

ขั้นตอน	วิธีการ
ขั้นตอนที่ 1: การรับเรื่องร้องเรียน	<p>1. บันทึกชื่อผู้ร้องเรียนและช่องทางติดต่อ วันที่ เวลา ตำแหน่งของบริเวณที่ได้รับผลกระทบ และสถานที่สงสัยว่าก่อให้เกิดเหตุรำคาญ รวมถึงให้ผู้ร้องเรียนอธิบายลักษณะอุบัติเหตุ นิยมวิทยา เช่น ทิศทางลม ลักษณะฝุ่น ความถี่ ความเข้ม ระยะเวลาที่เกิดฝุ่น เป็นต้น</p> <p>2. แจกแบบบันทึก ฝ2 ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบทำการบันทึกเป็นเวลา 1 สัปดาห์ - 1 เดือน เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการวินิจฉัยเหตุรำคาญ รวมถึงวิเคราะห์ลักษณะและช่วงเวลาที่เกิดเหตุ เพื่อเตรียมความพร้อมในด้านวิชาการและเครื่องมือก่อนเข้าตรวจสอบสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ</p>
ขั้นตอนที่ 2: การตรวจสอบสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ	<p>3. บันทึกเวลาที่มาถึงสถานที่ที่ได้รับผลกระทบในแบบฟอร์ม ฝ1 บันทึกข้อมูลที่อยู่ในแบบฟอร์ม รวมถึงการทำการถ่ายภาพและเก็บตัวอย่างฝุ่นในบริเวณที่มีฝุ่นสะสม หลังจากนั้น ให้เจ้าหน้าที่สรุปข้อมูลลักษณะฝุ่น ความน่ารังเกียจ ระดับความเข้มของฝุ่น ความถี่และระยะเวลาที่เกิดฝุ่น ผลกระทบต่อสุขภาพเจ้าหน้าที่ รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ในช่วงที่ทำการตรวจสอบ ก่อนที่จะไปสัมภาษณ์ประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามรัศมีการได้รับผลกระทบจากฝุ่น</p> <p>4. ทำแผนที่แสดงสถานที่ก่อเหตุ สถานที่ที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ</p>
ขั้นตอนที่ 3: การตรวจสอบแหล่งเกิดเหตุ	<p>5. ประเมินฝุ่นในทิศทางเหนือลมและใต้ลมในแบบฟอร์ม ฝ1 หากเป็นไปได้ให้ทำการประเมิน 360° เพื่อให้มั่นใจว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากแหล่งที่สงสัย</p> <p>6. เข้าไปในสถานที่ถูกร้องเรียน บันทึกขั้นตอนการดำเนินงาน ณ เวลาปัจจุบัน รวมถึงเหตุผลที่ทำให้เกิดฝุ่นรบกวนและประสิทธิภาพของมาตรการที่ผู้ประกอบการใช้ในการควบคุมฝุ่นในแบบฟอร์ม ฝ3</p> <p>7. ถ่ายภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวและตั้งวันที่บันทึกไว้เพื่อใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการวินิจฉัย</p> <p>8. สรุปผลการประเมินของเจ้าหน้าที่ เช่น ลักษณะอุบัติเหตุขณะทำการตรวจสอบ ลักษณะฝุ่น ความเข้มของฝุ่น แหล่งกำเนิดฝุ่นสัมพันธ์กับฝุ่นที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ ผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ขณะตรวจสอบ เป็นต้น</p>
ขั้นตอนที่ 4: การประเมินเหตุรำคาญโดยภาพรวม	<p>9. ประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นกับประชาชนที่อยู่ภายนอกแหล่งเกิดเหตุ</p>

ตารางที่ 3.4 ลักษณะบ่งชี้และแนวทางการใช้ประเมินเหตุรำคาญด้านฝุ่น

ประเภทกิจการ	เครื่องมือ		ลักษณะบ่งชี้ที่สำคัญและแนวทางการใช้ประเมินเหตุรำคาญ
	กายภาพ	วิทยาศาสตร์	
ทุกประเภท	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากฝุ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ฝ1-สำหรับเจ้าหน้าที่) - แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านฝุ่น (แบบฟอร์ม ฝ2-สำหรับผู้ใช้ได้รับผลกระทบ) - แบบสอบถามเหตุรำคาญจากฝุ่น ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ฝ3-สำหรับเจ้าหน้าที่) 	<ul style="list-style-type: none"> -* 	<p>เจ้าหน้าที่จะต้องทำการวิเคราะห์เหตุรำคาญที่เกิดขึ้นจากการเก็บข้อมูลทางกายภาพโดยเน้นไปที่ความเข้มข้นฝุ่นที่ได้จากการประเมินทางกายภาพ ลักษณะฝุ่น ความถี่และระยะเวลาของการเกิดฝุ่น พร้อมกับนำข้อมูลแหล่งกำเนิดว่ามีความเหมาะสมผลและมากพอจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อผู้ที่อาศัยในบริเวณที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ประกอบดุลพินิจในการตัดสินเหตุรำคาญ ดังนั้น การตัดสินว่าเป็นเหตุรำคาญหรือไม่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี (case-by-case basis)</p>

* ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐานฝุ่นที่เกิดเหตุรำคาญที่บริเวณที่ได้รับผลกระทบ อย่างไรก็ตาม ถ้ามีการตรวจวัดที่แหล่งกำเนิดตามกฎหมายอื่น เช่น ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองฟุ้งกระจายจากโรงสีข้าว ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ เป็นต้น ให้ใช้เป็นหลักฐานที่ใช้พิจารณาการเหตุรำคาญได้เช่นเดียวกับกรณีที่ 1 แต่ถ้าไม่เกินมาตรฐาน เจ้าหน้าที่จะต้องทำการตัดสินเหตุรำคาญโดยใช้วิธีการประเมินทางกายภาพ

ตัวอย่างการเขียนบันทึกแบบฟอร์มและวินิจฉัยเหตุรำคาญด้านฝุ่นมีดังนี้

กรณีศึกษาที่ 3.3 การร้องเรียนเหตุรำคาญฝุ่นจากการทิ้งเศษวัสดุก่อสร้าง

เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2562 เจ้าพนักงานสาธารณสุขตำบลโนนสูงได้รับการร้องเรียนจากนางรุ่ง ใจสมาน บ้านเลขที่ 2 หมู่บ้านมีโชค ซอยมรกต ถนนข้าวสาร จ. กาญจนบุรี โทร xx-xxx-xxxx ว่าได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากฝุ่นที่เกิดจากการนำซากวัสดุก่อสร้างมาทิ้งในพื้นที่ข้างบ้าน โดยมีรถยนต์วิ่ง เข้าออกทิ้งเศษวัสดุวันละ 4-5 เที่ยว บางครั้ง มีการบดอัดวัสดุส่งผลให้เกิดเสียงรบกวนและทำให้ฝุ่นปลิวเข้าบ้านเยอะมากจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพใจไม่สะดวกและเกิดความสกปรกในบ้าน เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องดังกล่าวจึงส่งแบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันให้นางรุ่งและเพื่อนบ้านที่ได้รับผลกระทบ ทำการบันทึกด้วยพร้อมกับนัดเข้าตรวจสอบในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2562

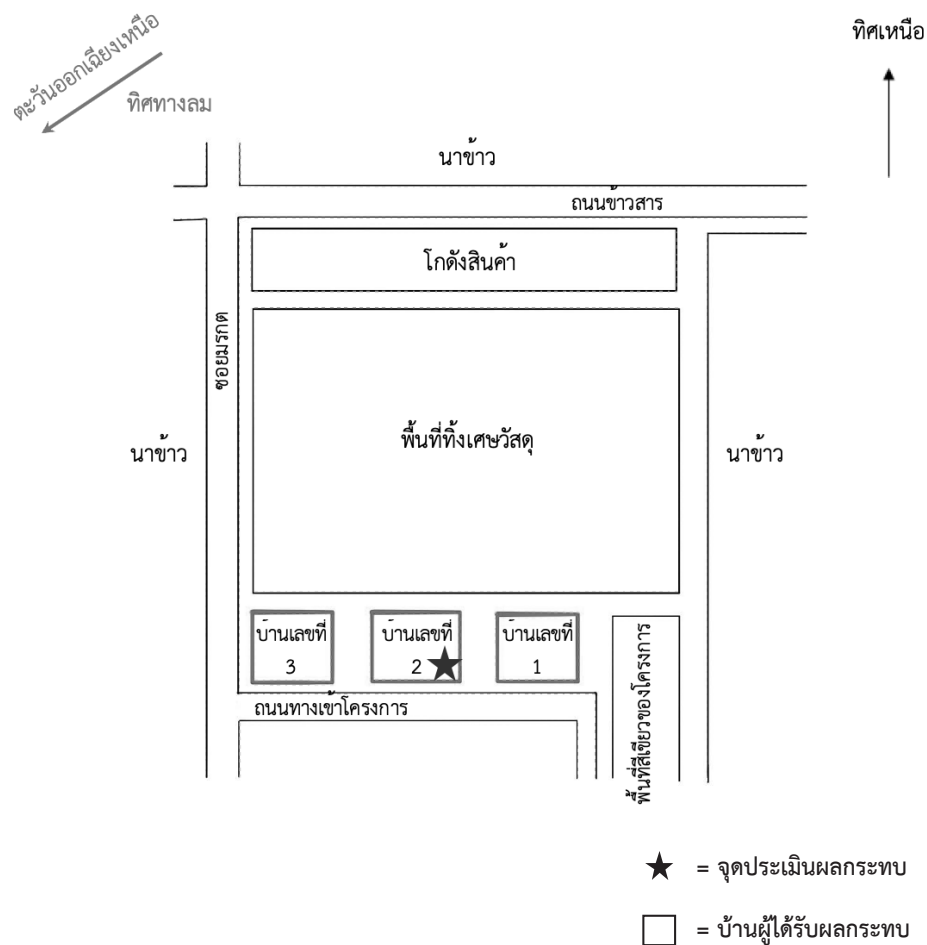
แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากฝุ่น ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด
ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดฝุ่น พื้นที่ว่างเปล่าไม่มีสิ่งปลูกสร้าง ซอยมรกต ถนนข้าวสาร ต. โนนสูง

จ. กาญจนบุรี มีนายใส ทองดี เป็นผู้ดูแล

วันที่ 23 พ.ย. 2562 ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด) 10.00-12.30 น.

ขณะตรวจสอบ มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ มีฝุ่นละออง

แผนที่แสดงจุดประเมินฝุ่น ทิศทางลม สถานที่ก่อเหตุ สถานที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ

ส่วนที่ 1 การประเมินฝุ่นบริเวณที่ได้รับผลกระทบ

1.1 ข้อมูลทั่วไป

ทิศทางลม ตะวันออกเฉียงเหนือ ความเร็วลม* ระดับ 2
สภาพท้องฟ้า** ท้องฟ้าโปร่ง แสงแดดจัด อุณหภูมิ *** อากาศร้อน
มีฝนตกในช่วง 24 ชั่วโมงที่ผ่านมาหรือไม่ ไม่มีฝนตก

1.2 การบันทึกเมื่อสังเกตเห็นฝุ่นครั้งแรก

เวลาที่สังเกตเห็นฝุ่นครั้งแรก 11.00 น. ชนิดของฝุ่น ฝุ่นคล้ายดินและเศษวัสดุ
ขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ บริเวณพื้นที่สวนและพื้นที่ภายในบ้าน

1.3 การประเมินฝุ่นที่สะสมในบริเวณที่ร้องเรียน บ้านผู้ร้อง (นางรุ่ง ใจสมาน) หมู่บ้านมิโซค เลขที่ 2

1.3.1 อธิบายปริมาณและขอบเขตบริเวณที่มีฝุ่นสะสม

ฝุ่นสะสมอยู่บนพื้นและในบ้าน บริเวณหลังบ้านซึ่งเป็นห้องครัว โรงจอดรถยนต์

1.3.2 ให้อธิบายลักษณะของฝุ่นที่สะสมบนพื้นผิว (สีของฝุ่น มีกลิ่นหรือไม่ ลักษณะเป็นเกล็ด ผง เป็นฝุ่น

ละเอียดหรือหยาบ ละลายน้ำได้หรือไม่ เป็นต้น)

ฝุ่นผงละเอียด คล้ายฝุ่นดินและวัสดุก่อสร้าง

28/11/2562 10:02

รูปที่ 1 บริเวณรั้วบ้านเลขที่ 2 ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ก่อเหตุ

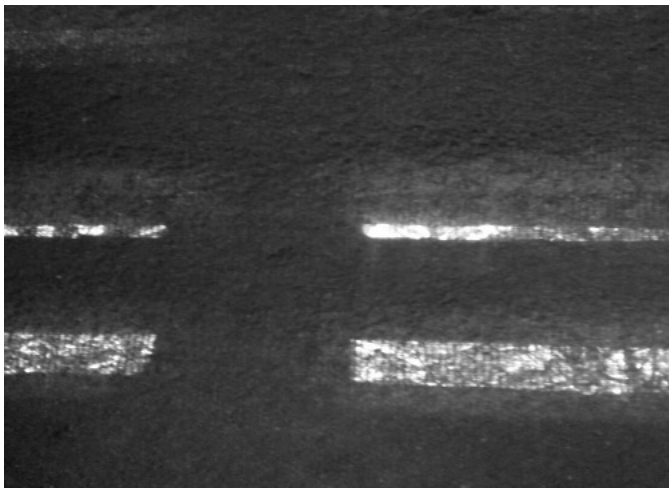
28/11/2562 10:08

รูปที่ 2 ฝุ่นบริเวณบนหลังคาร์ถ ภายในโรงจอดรถของบ้านเลขที่ 1 หลังจากทำความสะอาดรถเพียง 1 วัน

28/11/2562 10:02

รูปที่ 3 ผุ่นบริเวณที่ชั้นวางของในบ้าน
หลังทำความสะอาดเพียง 1 วัน

28/11/2562 10:02

รูปที่ 4 ผุ่นที่มุ้งลวดหลังบ้าน หลังจากล้าง
ทำความสะอาดเพียง 1 เดือน

ตัวอย่างผุ่น

ใช้แปรงสะอาดขัดผุ่นประมาณ 1 ซ้อนชาใส่กระดาษและเทใส่ถุงพลาสติก จดบันทึกวันที่ เวลาและสถานที่เก็บผุ่นบนถุงตัวอย่าง

	ไม่มีฝุ่น
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นไม่น่าก่อให้เกิดเหตุรำคาญไม่ว่าจะเกิดขึ้นบ่อยแค่ไหนหรือช่วงเวลาใด
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นอาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญหากเกิดเป็นประจำ
x	ฝุ่นที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มชัดเจนชัดเจนว่าก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และ/หรือ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลใดใดหลีกเลี่ยงการสูดดมเนื่องจากอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายระหว่างการสัมผัสในระยะสั้นหรือยาว
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นมีปริมาณเยอะมากจนกระทั่งทำให้ผู้สัมผัสทนไม่ได้ไม่ว่าจะสัมผัสเวลาใดใดและมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยง่าย

1.3 สรุปข้อมูลในช่วงที่ทำการตรวจสอบ

เมื่อลงพื้นที่ตรวจสอบ ณ บ้านผู้ร้องเรียน (บ้านเลขที่ 2) ซึ่งเป็นบ้านเดี่ยวพื้นที่ 200 ตารางวา พบว่ามีปริมาณฝุ่นละอองคล้ายฝุ่นดินและเศษวัสดุสะสมบริเวณชั้นวางของ มุ้งลวด และหลังคารดหนาติดปีกติดก่าบ้านทั่วไปที่มีการทำความสะอาดเป็นประจำ ระหว่างการตรวจสอบ มีรถ 6 ล้อ วิ่งเข้าพื้นที่เพื่อทิ้งเศษวัสดุ 2 คัน ขณะที่เทวดูมีลมพัดเอาฝุ่นเข้ามาในบ้านทำให้เจ้าหน้าที่ต้องเอามือปิดจมูก กลับนหายใจเนื่องจากปริมาณฝุ่นจำนวนมากที่ปลิวเข้าในบ้านผู้ร้องเรียนซึ่งแม้จะเพียงช่วงเวลาสั้น ๆ แต่ก็ไม่ทราบว่าฝุ่นจะปลิวมาเวลาไหนอีก จึงหลบเลียงเข้าไปคุยในบ้าน

1.4 การประเมินพื้นที่โดยรอบสถานประกอบกิจการ (หากเป็นไปได้ ให้ประเมิน 360°)

1.4.1 กรณีมีลมพัด

จุดที่ 1 เหนือลมของสถานที่ก่อเหตุ

ทิศทางลม ตะวันออกเฉียงเหนือ   ความเร็วลม   ระดับ 2
ลักษณะฝุ่น ไม่มีฝุ่น

ความคิดเห็น

จุดที่ 2 ใต้ลมบริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุ

ทิศทางลม ตะวันออกเฉียงเหนือ   ความเร็วลม   ระดับ 2
ลักษณะฝุ่น ฝุ่นละเอียดขนาดเล็ก คล้ายฝุ่นดินและเศษวัสดุ

ความคิดเห็น

จุดที่ 3 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

จุดที่ II บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

จุดที่ III บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

ไม่มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

1.4.2 กรณีลมสงบ

จุดที่ 1 บริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุบริเวณที่มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดมากที่สุด

ลักษณะฝุ่น.....

ความคิดเห็น.....

จุดที่ 2 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

จุดที่ II บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

ไม่มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____

(นางสาวยุรี สีสวย)

(นางเรณู มีปานะ)

ตำแหน่ง   เจ้าพนักงานสาธารณสุข

ตำแหน่ง   เจ้าพนักงานสาธารณสุข

วันที่   23 สิงหาคม 2562

วันที่   23 สิงหาคม 2562

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____

(นายไล แก้วจันทร์)

(นางสาวสุภาพร สีดาพันธ์)

ตำแหน่ง   เจ้าพนักงานสาธารณสุข

ตำแหน่ง   เจ้าพนักงานสาธารณสุข

วันที่   23 สิงหาคม 2562

วันที่   23 สิงหาคม 2562

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้ร้องเรียนและผู้พักอาศัยโดยรอบ

ให้บันทึกรายละเอียดการร้องเรียน เช่น สถานที่ก่อเหตุ สาเหตุฝุ่นที่เกิดขึ้นตามที่ผู้ร้องเรียนเข้าใจ ลักษณะฝุ่น ความน่ารังเกียจ ความถี่ ระยะเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง ผลกระทบต่อสุขภาพและอื่น ๆ

2.1 ชื่อผู้ร้องเรียน นางรุ่ง ใจสมาน หมายเลขโทรศัพท์ xx-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 2 หมู่บ้านมิโซค ซอยมรกต ถนนข้าวสาร ต.โนนสูง จ. กาญจนบุรี

รายละเอียด

จากการสัมภาษณ์ นางรุ่ง ใจสมาน ให้ข้อมูลว่าตนอยู่บ้านแทบจะทุกวันและได้รับผลกระทบจากฝุ่น ซึ่งปลิวมาจากพื้นที่ข้างเคียงที่มีรถบรรทุกนำเศษดินและวัสดุก่อสร้างมาทิ้งในพื้นที่ทุกวัน วันละ 4 - 5 รอบ โดยช่วงที่ได้รับผลกระทบหนักจะเป็นช่วงที่การเทวัสดุก่อสร้างหรือดิน การบดอัดวัสดุ รวมถึงขณะที่มีลมแรงพัดเอาละอองดินหรือเศษวัสดุเข้ามาในบ้าน ส่งผลให้คนในครอบครัวไอ จาม หายใจไม่สะดวกและทำให้บ้านสกปรกอีกด้วย

ลงลายมือชื่อผู้ได้รับผลกระทบ _____

(นางรุ่ง ใจสมาน)

วันที่ 23 สิงหาคม 2562

2.2 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นายชัยศร มหาธีระ หมายเลขโทรศัพท์ xx-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 1 หมู่บ้านมิโซค ซอยมรกต ถนนข้าวสาร ต.โนนสูง จ. กาญจนบุรี

รายละเอียด

นายชัยศร มหาธีระ ให้ข้อมูลว่า ปกติตนจะทำงานทุกวัน เว้นวันอาทิตย์ หากวันไหนที่เลิกงานเร็วหรืออยู่บ้านในช่วงวันอาทิตย์ก็จะได้รับผลกระทบจากฝุ่นละอองจากการนำเศษวัสดุมาทิ้งและบดอัดวัสดุเช่นกัน บางช่วงหากมีลมแรง ลมจะหอบฝุ่นจากพื้นที่ดังกล่าวเข้ามาบ้านด้วยเนื่องจากพื้นที่ทิ้งเศษวัสดุเป็นพื้นที่โล่ง จึงเหมือนเป็นช่องลม ส่งผลให้คนในบ้านให้หายใจไม่สะดวก ต้องหลบในบ้านขณะที่มีฝุ่นละออง

ลงลายมือชื่อผู้ได้รับผลกระทบ _____

(นายชัยศร มหาธีระ)

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

2.3 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นางสาวดาว ครงแดง หมายเลขโทรศัพท์ xx-xxx-xxxx

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 3 หมู่บ้านมิโซค ซอยมรกต ถนนข้าวสาร ต.โนนสูง จ. กาญจนบุรี

รายละเอียด

บ้านของตนได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาฝุ่นละอองจากการทิ้งเศษวัสดุและเศษดินเช่นกัน แต่เนื่องจากทุกคนในบ้านไปทำงานข้างนอก จึงมักจะได้รับปัญหาในช่วงเย็นและเสาร์อาทิตย์ส่งผลให้คนในครอบครัวไอ หายใจไม่สะดวก เมื่อกลับจากทำงานก็จะพบฝุ่นหนาอยู่ที่พื้นบ้าน อีกทั้งยังทำให้ต้องล้างแอร์บ่อยขึ้น นอกจากนี้ในบางครั้งจะมีเสียงดังรบกวนในช่วงบดอัดวัสดุอีกด้วย

ลงลายมือชื่อผู้ได้รับผลกระทบ _____

(นางสาวดาว ครงแดง)

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ว/ด/ป	ช่วงเวลา เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความต่อเนื่องของฝุ่น			ประเภทฝุ่น เช่น ฝุ่นปูน ฝุ่นเผา อ้อย	ระดับ ความ เข้มข้น ฝุ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบต่อการ ใช้ชีวิตประจำวัน	ทิศทางลม	ความเร็ว ลม**	ข้อสังเกต เช่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรมอะไร ขณะเกิดฝุ่น หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ
		ต่อ เนื่อง	เวลา ส่วนใหญ่	บางครั้ง บางคราว						
23/11/62	08.30-08.42 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	11.00-11.17 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	14.06-14.17 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	15.30-16.00 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	4	หายใจไม่สะดวก ต้องหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	5	ລມຽນພັດເຫວີສຸດຜູ້ນຈາກທີ່ ທັງເຫວີສຸດຊ້າງບ້ານ
24/11/62	16.21-16.30 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	4	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	07.23-07.34 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	09.15-09.36 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	12.30-12.51 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	2	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
25/11/62	15.08-15.45 น.	/			ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	4	หายใจไม่สะดวก ต้องหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ບຕົວສຸດ
	08.20-08.31 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	10.13-10.25 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	13.21-13.30 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
26/11/62	17.12-17.25 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	07.20-07.31 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	10.13-10.35 น.	/			ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	4	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	5	ລມຽນພັດເຫວີສຸດຜູ້ນຈາກທີ່ ທັງເຫວີສຸດຊ້າງບ້ານ
	12.00-12.10 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	13.21-13.30 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ
	17.12-17.25 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	ເຫີນ/ເຫວີສຸດ

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล นางรุ่ง ใจสมาน อายุ 56 ปี โรคประจำตัว ไม่มี มี (ระบุ)
 สถานที่บันทึกข้อมูล บ้านเลขที่ 2 หมู่บ้านมีโชค ขอมภรัต ถนนข้าวสาร ตำบลโนนสูง ภาณุเจริญบุรี
 แหล่งที่สงสัยว่าทำให้เกิดปัญหา พื้นที่ซึ่งเศษวัสดุก่อสร้าง/ดิน

ระดับความเข้มข้นและความเร็วลมในแบบบันทึก

ว/ด/ป	ช่วงเวลา เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความต่อเนื่องของฝุ่น			ประเภทฝุ่น เช่น ฝุ่นปูน ฝุ่นแฉ่อย	ระดับ ความ เข้มข้น ฝุ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบต่อการใช้ ชีวิตประจำวัน	ทิศทางลม	ความเร็ว ลม**	ข้อสังเกต เช่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรมอะไร ขณะเกิดฝุ่น หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ
		ต่อ เนื่อง	เวลา ส่วนใหญ่	<50% ของเวลา						
27/11/62	06.12-06.21 น. 09.18-09.40 น. 11.04-11.15 น. 14.21-14.32 น. 16.16-16.29 น.		/		ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	เทศิน/เศษวัสดุ
					ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	4	หายใจไม่สะดวก ต้องหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	5	ลมแรงพัดเศษฝุ่นจากที่ ข้างเศษวัสดุเข้าบ้าน
					ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	เทศิน/เศษวัสดุ
					ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	เทศิน/เศษวัสดุ
					ฝุ่นดิน/เศษวัสดุ	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	เทศิน/เศษวัสดุ

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล นางรุ่ง ใจสมาน อายุ 56 ปี โรคประจำตัว ไม่มี มี (ระบุ)

สถานที่บันทึกข้อมูล บ้านเลขที่ 2 หมู่บ้านมีโชค ซอยมรกต ถนนข้าวสาร ตำบลโนนสูง ภาณุเจริญบุรี

แหล่งที่สงสัยว่าทำให้เกิดปัญหา พื้นที่ซึ่งเศษวัสดุก่อสร้าง/ดิน

ระดับความเข้มข้นและความเร็วลมในแบบบันทึก

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ:

(นางรุ่ง ใจสมาน)
ผู้บันทึก

ว/ด/ป	ช่วงเวลา เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความต่อเนื่องของฝุ่น			ประเภทฝุ่น เช่น ฝุ่นปูน ฝุ่นแฉ่ำอ้อย	ระดับ ความ เข้มข้น ฝุ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบต่อการใช้ ชีวิตประจำวัน	ทิศทางลม	ความเร็ว ลม**	ข้อสังเกต เช่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรมอะไร ขณะเกิดฝุ่น หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ
		ต่อเนื่อง	เวลา ส่วนใหญ่	<50% ของเวลา						
24/11/62	07.20-07.35 น. 09.13-09.33 น. 12.20-12.55 น. 15.12-15.45 น.				/	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่หน้ากากหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	เทศิน/เศษวัสดุ
25/11/62	17.15-17.30 น.				/	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่หน้ากากหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	เทศิน/เศษวัสดุ
26/11/62	17.15-17.29 น.				/	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่หน้ากากหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	เทศิน/เศษวัสดุ
27/11/62	06.12-06.21 น.				/	3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่หน้ากากหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	เทศิน/เศษวัสดุ

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล นายชัยศร มหาธิระ อายุ 39 ปี โรคประจำตัว ไม่มี มี (ระบุ)
 สถานที่บันทึกข้อมูล บ้านเลขที่ 1 หมู่บ้านมีโชค ขอมรภท ถนนข้าวสาร ตำบลโนนสูง กาญจนบุรี
 แหล่งที่สงสัยว่าทำให้เกิดปัญหา พื้นที่ทิ้งเศษวัสดุ/ดิน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ: _____
 (นายชัยศร มหาธิระ)
 ผู้บันทึก

น/ด/ป	ช่วงเวลา เกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความต่อเนื่องของฝุ่น			ประเภทฝุ่น เช่น ฝุ่นปูน ฝุ่นผงอ้อย	ระดับ ความ เข้มข้น ฝุ่น*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบต่อการใช้ ชีวิตประจำวัน	ทิศทางลม	ความเร็ว ลม**	ชื่อสังเกต เช่น ผู้ก่อเหตุ ทำกิจกรรมอะไร ขณะเกิดฝุ่น หรือ ข้อสังเกตอื่น ๆ
		ต่อ เนื่อง	เวลา ส่วนใหญ่	<50% ของเวลา						
23/11/62	08.25-08.40 น. 16.21-16.30 น.				3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	พัดลม/เศษวัสดุ	
24/11/62	07.20-07.35 น. 15.03-15.46 น.				3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	4	พัดลม/เศษวัสดุ	
27/11/62	06.12-06.21 น.		/		4	ไอ หายใจไม่สะดวก ต้องหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	บดวัสดุ	
					3	หายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบฝุ่นภายในบ้าน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	พัดลม/เศษวัสดุ	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ:

(นางสาวดาว ศรแดง)

ผู้บันทึก

แบบสอบถามเหตุรำคาญจากฝุ่น ณ แหล่งกำเนิด

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2562 เวลา 13.30 – 14.30 น.

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดฝุ่น

1.2 ชื่อเจ้าของ นายไส ทองดี

1.3 ลักษณะของสถานที่ก่อเหตุ

บ้านพักส่วนบุคคล ตลาด ห้างร้าน(ระบุ).....

โรงงาน (ระบุ) .....

อื่นๆ (ระบุ) พื้นที่ว่างเปล่า

1.4 ลักษณะอาคาร (บันทึกภาพนิ่งโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

เป็นอาคารโรงงานโดยเฉพาะสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น

เป็นบ้านพักสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น

เป็นตึกแถวหรือทาวน์เฮ้าส์สร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น

อื่น ๆ (ระบุ) พื้นที่ว่างเปล่า

1.5 ใบอนุญาตประกอบกิจการ

ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต

ไม่มีใบอนุญาต

มีใบอนุญาต

โรงงาน (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ) .....

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....

อื่น ๆ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....

1.6 ที่ตั้งของแหล่งกำเนิดฝุ่น

อยู่ในย่านที่อยู่อาศัย ใกล้กับหมู่บ้านมีโชค ซอยมรกต ถนนข้าวสาร ต.โนนสูง จ.กาญจนบุรี

อยู่ในย่านพาณิชยกรรม.....

อยู่ในย่านอุตสาหกรรม .....

อื่น ๆ (ระบุ).....w.....

ส่วนที่ 2 กระบวนการทำงาน

2.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน ณ เวลาปัจจุบัน

พื้นที่ว่างเปล่าดังกล่าวมีขนาดประมาณ 5 ไร่ มีนายไส ทองดี เป็นเจ้าของโดยให้รณนำเศษวัสดุจากการก่อสร้างหรือดินมาทิ้งในพื้นที่ของตนเองเพื่อปรับระดับพื้นที่ให้สูงขึ้น ประมาณ 2 - 3 อาทิตย์ ก็จะทำการจ้างรถแบคโฮมาทำการบดอัดเพื่อให้พื้นแน่นขึ้น

2.2 เหตุผลที่ทำให้เกิดฝุ่นรวมถึงประสิทธิภาพของมาตรการที่ผู้ประกอบการใช้ในการควบคุมฝุ่น (บันทึกภาพนิ่งและ/หรือภาพเคลื่อนไหวของแหล่งกำเนิดฝุ่นโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

ฝุ่นเกิดขึ้นจากการเทพระกอบกับการบดอัดเศษวัสดุ/ดิน เพื่อถมที่โดยไม่มีมาตรการในการป้องกันใด ๆ ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ราบกว้าง เมื่อมีลมจึงทำให้ฝุ่นฟุ้งจากกองดินและกองวัสดุดังกล่าวกระจายไปยังบ้านผู้ร้องเรียน

28/11/62 13:45

28/11/62 13:46

รูปที่ 1 - 2 พื้นที่ทิ้งเศษวัสดุก่อสร้างที่ติดกับบ้านผู้ได้รับผลกระทบ

28/11/62 11:06

28/11/62 11:13

รูปที่ 3 - 4 ขณะตรวจสอบพบมีการเทวัสดุก่อสร้างและมีฝุ่นฟุ้งกระจายมาที่บ้านผู้ร้อง

28/11/62 13:51

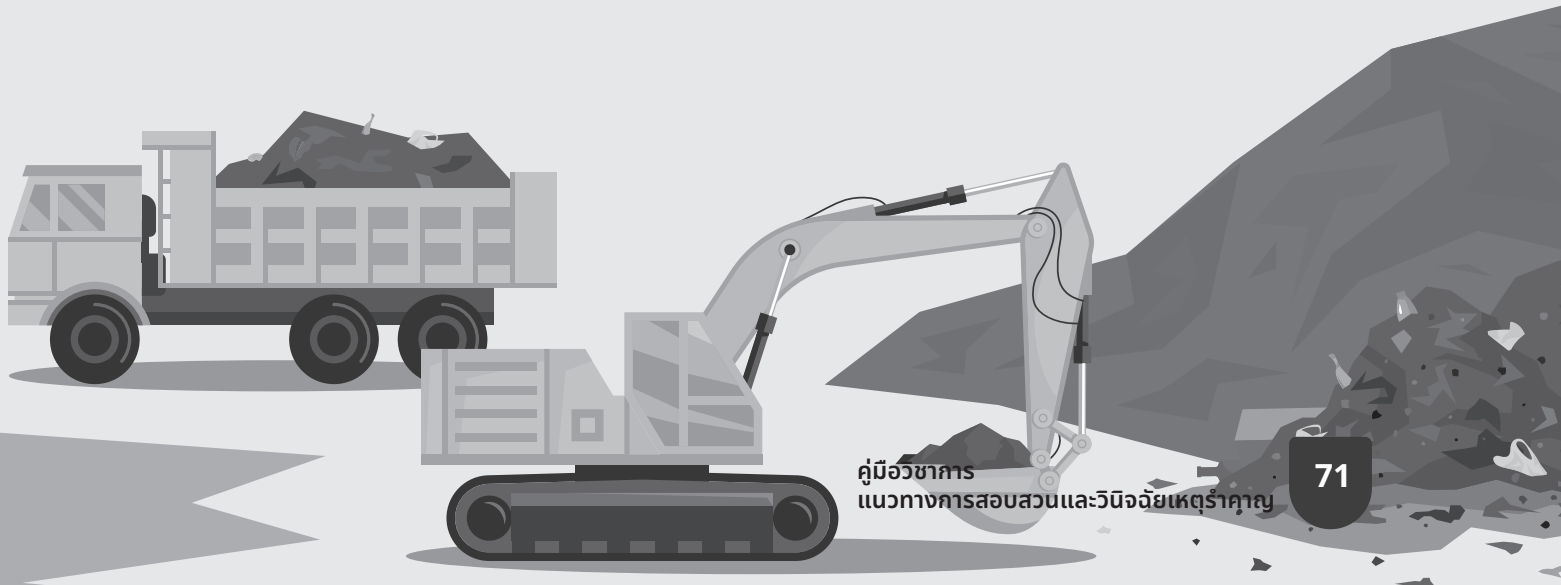
28/11/62 13:53

รูปที่ 5 - 6 เศษดินและวัสดุก่อสร้าง

2.3 ผลการประเมินของเจ้าหน้าที่ เช่น ลักษณะอุตุนิยมิวิทยาขณะทำการตรวจสอบ ลักษณะฝุ่น ความชื้นฝุ่น แหล่งกำเนิดฝุ่นสัมพันธ์กับฝุ่นที่ถูกร่องเรียนหรือไม่ ผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ขณะตรวจสอบ เป็นต้น ขณะตรวจสอบพบว่าการดำเนินการพิเศษวัสดุก่อสร้างทำให้มองเห็นฝุ่นฟุ้งกระจายจากที่ทิ้งเศษวัสดุไปยังบ้านผู้ร้องเรียนซึ่งเป็นทิศใต้ลม

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ:	_____	ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ:	_____
	(นางสาวมยุรี สีสวย)		(นางเรณู มีปานะ)
ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานสาธารณสุข	ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานสาธารณสุข
วันที่	23 สิงหาคม 2562	วันที่	23 สิงหาคม 2562

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ:	_____	ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ:	_____
	(นายไถ แก้วจันทร์)		(นางสาวสุภาพร สีตาพันธ์)
ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานสาธารณสุข	ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานสาธารณสุข
วันที่	23 สิงหาคม 2562	วันที่	23 สิงหาคม 2562

หลักการวินิจฉัย กรณีศึกษาฝุ่นจากการทิ้งเศษวัสดุ

1. แหล่งกำเนิดก่อให้เกิดเหตุรำคาญจริงหรือไม่ (แบบฟอร์ม ฝ3)
2. มีผลกระทบจริงหรือไม่ (แบบฟอร์ม ฝ2 และ ฝ3)
3. ผลที่เกิดขึ้นเกิดอย่างไม่สมเหตุผลและมากพอที่จะเป็นเหตุรำคาญหรือไม่ (แบบฟอร์ม ฝ1)

ประเด็นที่ 1 ข้อเท็จจริงของแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียน

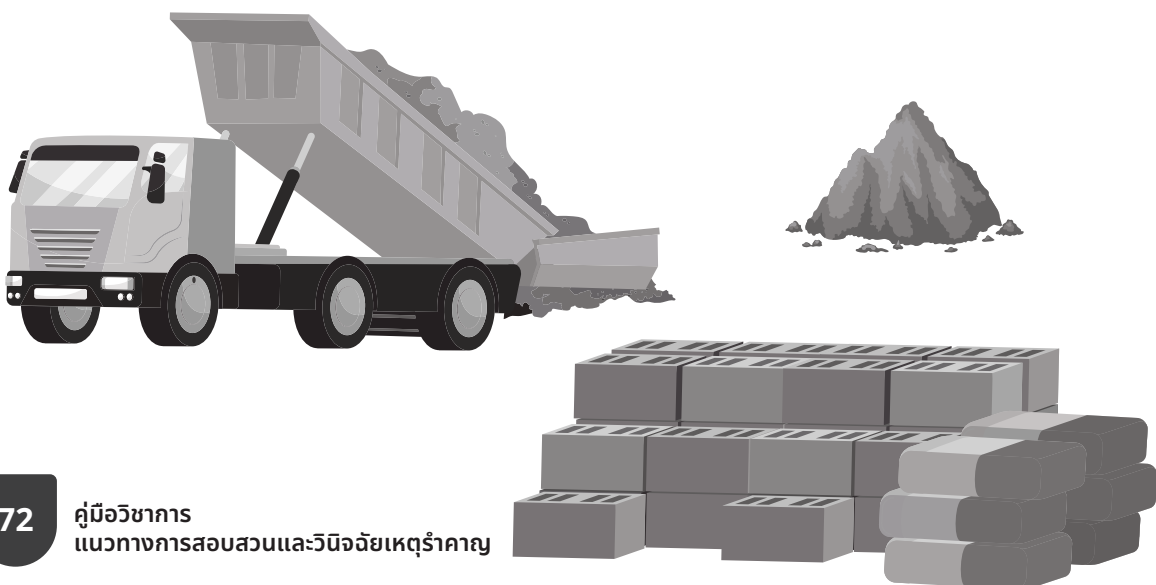
จากการตรวจสอบพื้นที่ว่างเปล่าซึ่งเป็นที่ดินของนายไส ทองดี พบว่ามีเศษวัสดุก่อสร้างและดินกระจายทั่วพื้นที่ ระหว่างการตรวจสอบ พบรถวิ่งเข้ามาเทเศษวัสดุเป็นระยะซึ่งทำให้มีฝุ่นฟุ้งกระจายไปยังบ้านผู้ร้องเรียน

ประเด็นที่ 2 ข้อเท็จจริงในเรื่องผลกระทบ

จากการตรวจสอบบ้านผู้ร้องเรียนพบฝุ่นบนพื้นผิวบางอย่าง เช่น พื้นบ้าน ชั้นวางของ รถยนต์ ในปริมาณมากกว่าบ้านทั่วไปแม้ว่าเพิ่งทำความสะอาดก่อนหน้านี้เพียง 1 วัน ส่วนมุ้งลวดหลังบ้าน เจ้าของบ้านระบุว่าเพิ่งทำความสะอาดไปประมาณหนึ่งเดือนที่ผ่านมา ก็พบฝุ่นสีดำจับในปริมาณที่หนามาก ประมาณ 2 มิลลิเมตร นอกจากนี้ ฝุ่นที่พัดมาจากพื้นที่ดังกล่าว ยังส่งผลกระทบต่อผู้ร้องเรียนทำให้หายใจไม่สะดวก ไอ ต้องใส่ผ้าปิดจมูก หรือหลบอยู่ในบ้านช่วงโดยเฉพาะที่มีการบดอัดเศษดินและเศษวัสดุดังกล่าว สอดคล้องกับการให้ข้อมูลของบ้านที่อยู่ในรัศมีที่ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน

ประเด็นที่ 3 ความสมเหตุสมผล

จากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีการทิ้งและบดอัดเศษวัสดุ/ดิน ลงในพื้นที่ว่างเปล่าของนายไส ทองดี โดยไม่มีมาตรการป้องกันใด ๆ ส่งผลกระทบต่อบ้านผู้ร้องเรียนและบ้านผู้ได้รับผลกระทบซึ่งตั้งอยู่ในทิศทางใต้ลมของสถานที่ดังกล่าว ก่อให้เกิดอาการหายใจไม่สะดวก ต้องใส่ผ้าปิดจมูกหรือหลบเลี่ยงอยู่ในบ้าน โดยเฉพาะช่วงที่มีการบดอัดดิน/เศษวัสดุ สอดคล้องกับความรู้สึกของเจ้าหน้าที่ขณะตรวจสอบที่เจ้าหน้าที่ต้องเอามือปิดจมูก กลั้นหายใจเนื่องจากปริมาณฝุ่นจำนวนมากที่ปลิวเข้าในบ้านผู้ร้องเรียนซึ่งแม้จะเพียงช่วงเวลาสั้น ๆ แต่ก็ไม่ทราบว่าฝุ่นจะปลิวมาเวลาไหนอีก จึงหลบเลี่ยงเข้าไปอยู่ในบ้าน ดังนั้น จึงทำให้มีข้อเท็จจริงสนับสนุนได้ว่าการดำเนินกิจกรรมบนพื้นที่ของนายไส ทองดี ก่อให้เกิดเหตุรำคาญจริง

3.3 เครื่องมือ แนวทางการตรวจประเมินและลักษณะบ่งชี้เหตุรำคาญจากเสียง

เครื่องมือทางกายภาพที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและหลักฐานประกอบการวินิจฉัยเหตุรำคาญจากเสียงประกอบด้วย แบบฟอร์ม 3 ฉบับ ได้แก่

- แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากเสียง ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ส1-สำหรับเจ้าหน้าที่)
- แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านเสียง (แบบฟอร์ม ส2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ)
- แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากเสียง ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ส3-สำหรับเจ้าหน้าที่)

การประเมินทางด้านเสียงจะง่ายกว่าการประเมินในด้านกลิ่น เนื่องจากเสียงดังมีสเกลในการเปรียบเทียบกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น การเพิ่มระดับเสียงของโทรทัศน์ วิทยุ การเพิ่มระดับเสียงสนทนา เป็นต้น ดังนั้น การเก็บข้อมูลเพื่อวินิจฉัยเหตุรำคาญด้านเสียง จึงมีรายละเอียดดังแสดงในแบบฟอร์มทั้ง 3 ฉบับ (ภาคผนวก ค) และถูกนำมาใช้ตามขั้นตอนการตรวจประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 3.5

สำหรับข้อมูลในการวินิจฉัยเหตุรำคาญและหลักการวินิจฉัยจะคล้ายกับเหตุรำคาญในเรื่องกลิ่น ส่วนลักษณะบ่งชี้และแนวทางที่ใช้ประเมินเหตุรำคาญด้านเสียงจะอาศัยข้อมูลทางกายภาพประกอบกับข้อมูลการตรวจวัดทางวิทยาศาสตร์เช่นเดียวกัน (ตารางที่ 3.6) อย่างไรก็ตาม หากผลการตรวจวัดทางวิทยาศาสตร์มีค่าต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด เจ้าหน้าที่ก็อาจจะยังไม่สามารถตัดสินได้ว่าไม่เป็นเหตุรำคาญ เนื่องจากเสียงบางประเภทเกิดขึ้นเพียงช่วงเวลาสั้น ๆ แต่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ก็มีโอกาสเป็นเหตุรำคาญได้เช่นกัน นอกจากนี้ การสอบสวนเหตุรำคาญจากเสียงบางประเภท เช่น เสียงสุนัขเห่า เจ้าหน้าที่ก็ไม่ควรใช้มาตรวัดระดับเสียงตรวจวัดเพื่อนำไปคำนวณระดับการรบกวน ดังนั้น การพิจารณาข้อมูลทางกายภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพิจารณาเสียงลักษณะเหล่านี้

ตารางที่ 3.5 แนวทางการตรวจประเมินเสียง

ขั้นตอน	วิธีการ
<p>ขั้นตอนที่ 1: การรับเรื่องร้องเรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> บันทึกชื่อผู้ร้องเรียนและช่องทางติดต่อ วันที่ เวลา ตำแหน่งของบริษัทที่ได้รับผลกระทบ และสถานที่สงสัยว่าก่อให้เกิดเหตุรำคาญ รวมถึงให้ผู้ร้องเรียนอธิบายลักษณะเสียง ความถี่ ความดัง ระยะเวลาที่เกิดเสียง เป็นต้น แจกแบบบันทึก ส2 ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบทำการบันทึกเป็นเวลา 1 สัปดาห์ - 1 เดือน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวินิจฉัยเหตุรำคาญ รวมถึงวิเคราะห์ลักษณะและช่วงเวลาที่เกิดเหตุเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านวิชาการและเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ก่อนเข้าตรวจสอบสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ
<p>ขั้นตอนที่ 2: การตรวจสอบสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> บันทึกเวลาที่มาถึงสถานที่ที่ได้รับผลกระทบในแบบฟอร์ม ส1 บันทึกข้อมูลที่อยู่ในแบบฟอร์มรวมถึงการประเมินเสียงดังในแต่ละจุดของบ้านผู้ได้รับผลกระทบโดยใช้เวลาประเมินจุดละอย่างน้อย 5 นาที หลังจากนั้น ให้เจ้าหน้าที่สรุปข้อมูลลักษณะเสียง ความดัง ความถี่และระยะเวลาที่เกิดเสียง ผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ในช่วงที่ทำการตรวจสอบ ก่อนที่จะไปสัมภาษณ์ประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามรัศมีการได้รับผลกระทบจากเสียง ทำแผนที่แสดงสถานที่ก่อเหตุ สถานที่ที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ
<p>ขั้นตอนที่ 3: การตรวจสอบแหล่งเกิดเหตุ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินเสียง 360° โดยรอบแหล่งกำเนิดเพื่อให้มั่นใจว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากแหล่งที่สงสัย เข้าไปในสถานที่ถูกร้องเรียน บันทึกขั้นตอนการดำเนินงาน ณ เวลาปัจจุบัน รวมถึงเหตุผลที่ทำให้เกิดเสียงรบกวนและประสิทธิภาพของมาตรการที่ผู้ประกอบการใช้ในการควบคุมเสียงในแบบฟอร์ม ส3 ถ่ายภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวและลักษณะเสียงพร้อมกับตั้งวันที่บันทึกไว้เพื่อใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการวินิจฉัย สรุปผลการประเมินของเจ้าหน้าที่ เช่น ลักษณะเสียง ความดัง แหล่งกำเนิดเสียงสัมพันธ์กับเสียงที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ ผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ขณะตรวจสอบ เป็นต้น
<p>ขั้นตอนที่ 4: การประเมินเหตุรำคาญโดยภาพรวม</p>	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นต่อสถานที่ภายนอกแหล่งเกิดเหตุ

ตารางที่ 3.6 ลักษณะบ่งชี้และแนวทางการใช้ประเมินเหตุร้ายด้านเสียง

ประเภทกิจการ	เครื่องมือ		ลักษณะบ่งชี้ที่สำคัญและแนวทางการใช้ประเมินเหตุร้ายด้านเสียง
	กายภาค	วิทยาศาสตร์	
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	<p>- แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุร้ายจากเสียง ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ส1-สำหรับเจ้าหน้าที่)</p> <p>- แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านเสียง (แบบฟอร์ม ส2-สำหรับผู้ใช้ได้รับผลกระทบ)</p> <p>- แบบสอบสวนเหตุร้ายจากเสียง ณ แหล่งกำเนิด (แบบฟอร์ม ส3-สำหรับเจ้าหน้าที่)</p>	<p>- การใช้เครื่องมือเพื่อวัดเสียงรบกวน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดค่ามาตรฐานเสียงก่อกวนที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2561* หรือ</p> <p>- การใช้เครื่องมือเพื่อวัดเสียงรบกวน ตามประกาศคณะกรรมการควบคุมพิษ เรื่อง วิธีการตรวจวัดระดับเสียงพื้นฐาน ระดับเสียงขณะไม่มีการรบกวนการตรวจวัดและคำนวณระดับเสียงขณะมีการรบกวน การคำนวณค่าระดับการรบกวนและแบบบันทึกการตรวจวัดเสียงรบกวน*</p>	<p>กรณีที่ 1 หากการคำนวณผลการตรวจวัดโดยใช้มาตรวัดเสียงแล้วมีระดับการรบกวนเกินกว่า 10 เดซิเบลเอ ประกอบกับข้อมูลทางกายภาคบ่งชี้ว่ามีแหล่งกำเนิดก่อให้เกิดเหตุร้ายและมีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุร้าย เจ้าหน้าที่ที่สามารถสรุปผลได้ว่าเป็นเหตุร้ายด้านเสียง</p> <p>กรณีที่ 2 หากการคำนวณผลการตรวจวัดโดยใช้มาตรวัดเสียงแล้วมีระดับการรบกวนไม่เกิน 10 เดซิเบลเอ เจ้าหน้าที่จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาคโดยต้องเน้นไปที่ลักษณะเสียงและความถี่ของการเกิดเสียงว่ามีความเหมาะสมกับผลกระทบที่เกิดขึ้นและเกิดบ่อยจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อผู้ที่อาศัยในบริเวณที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ การตัดสินว่าเป็นเหตุร้ายหรือไม่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี (case-by-case basis)</p>
			<p>ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่มีเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์หรือมีเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์แต่เสียงที่เกิดขึ้นมีระยะเวลาสั้นจนไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ในการคำนวณระดับการรบกวน เช่น เสียงยกลวดเย็บกระดาษที่ยังบ่อยแต่ใช้เวลายังไม่กี่วินาที เจ้าหน้าที่จะต้องทำการวิเคราะห์เหตุร้ายที่เกิดขึ้นจากการเก็บข้อมูลทางกายภาคโดยเน้นไปที่ระดับเสียงที่ได้จากการประเมินทางกายภาค ลักษณะเสียง ความถี่ พร้อมกับนำข้อมูลแหล่งกำเนิดมาวิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมกับผลกระทบและมาากพอจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อผู้ที่อาศัยในบริเวณที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ ประกอบดุลยพินิจในการตัดสินเหตุร้ายด้านเสียง ดังนั้น การตัดสินว่าเป็นเหตุร้ายหรือไม่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี (case-by-case basis)</p>

ตัวอย่างการเขียนบันทึกแบบฟอร์มและวินิจฉัยเหตุรำคาญด้านเสียงมีดังนี้

กรณีศึกษาที่ 3.4 การร้องเรียนเหตุรำคาญเสียงจากปั้มน้ำ

เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2562 นักวิชาการสาธารณสุขได้รับการร้องเรียนจากนายกรพิสุทธิ์ มงคลธรรม เลขที่ 8/1 คอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม. หมายเลขโทรศัพท์ xx-xxx-xxxx ว่า ได้รับผลกระทบจากเสียงปั้มน้ำที่อยู่บนคอนโดจนก่อให้เกิดความเครียดและปวดหัว โดยปั้มน้ำดังกล่าวจะทำงานทุกวันในช่วง 17.00 - 19.00 น. เจ้าหน้าที่จึงได้ส่งแบบฟอร์มให้ผู้ร้องเรียนและผู้ที่อยู่ในรัศมีที่ได้รับผลกระทบทำการบันทึกข้อมูลเป็นเวลา 4 วัน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบในวันที่ 25 สิงหาคม 2562 โดยใช้แบบฟอร์มทางภาค โดยมีรายละเอียดดังนี้

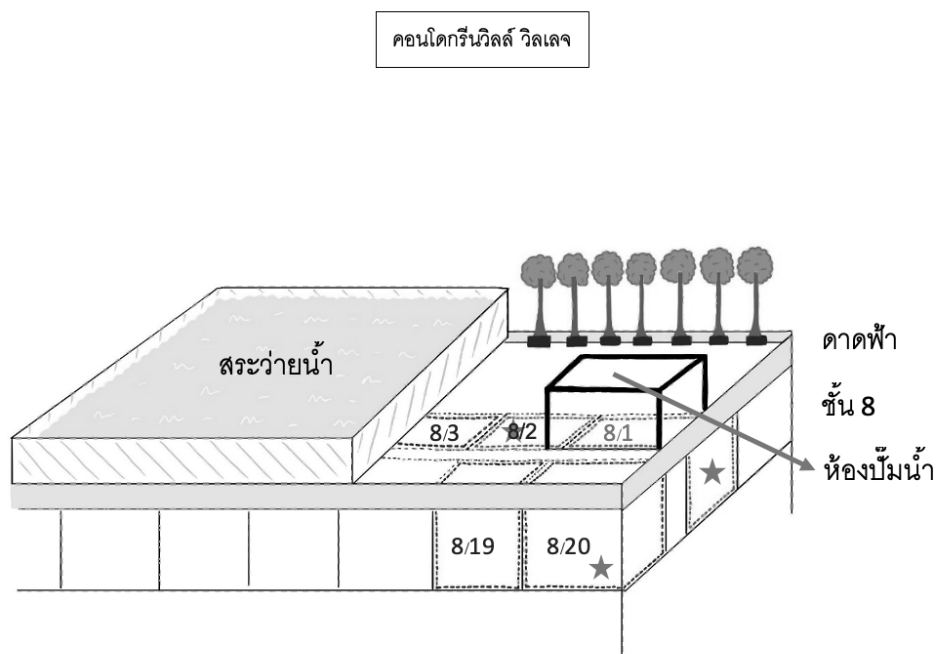
แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากเสียง ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด

ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดเสียง ปั้มน้ำบนคอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ

วันที่ 25 สิงหาคม 2562 ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด) 16.00 - 18.30 น.

ขณะตรวจสอบ มีเสียงจากแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียนหรือไม่ มี

แผนที่แสดงจุดประเมินเสียง สถานที่ก่อเหตุ สถานที่ที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ

----- = ได้รับความเดือดร้อนจากเสียงดัง
----- = เสียงดังแต่ไม่ได้รับความเดือดร้อน
8/1 = ห้องผู้ร้องเรียน
★ = จุดประเมินเสียง

บริเวณ เช่น ห้องครัว ห้องนอน ห้องนั่งเล่น	ระดับ เสียง	ช่วงเวลาที่สำรวจ* (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความ ต่อเนื่อง	ลักษณะ เสียง	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ห้องนอน	3	17.00 - 17.10 น.	1	3, 4	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาดและมีการสั่นสะเทือนจน ทำให้กระจกห้องนอนสั่น
ห้องนั่งเล่น	2	17.20 - 17.30 น.	1	3	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาดแต่เบากว่าเสียงที่ห้องนอน
ห้องครัว	2	17.35 - 17.45 น.	1	3	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาดแต่เบากว่าเสียงที่ห้องนอน

- ที่อยู่ เลขที่ 8/2 คอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม. ชั้นที่ 8

บริเวณ เช่น ห้องครัว ห้องนอน ห้องนั่งเล่น	ระดับ เสียง	ช่วงเวลาที่สำรวจ* (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความ ต่อเนื่อง	ลักษณะ เสียง	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ห้องนอน	2	17.50 - 17.55 น.	1	3	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาด
ห้องนั่งเล่น	2	17.56 - 17.30 น.	1	3	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาด
ห้องครัว	2	17.35 - 17.42 น.	1	3	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาด

- ที่อยู่ เลขที่ 8/20 คอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม. ชั้นที่ 8

บริเวณ เช่น ห้องครัว ห้องนอน ห้องนั่งเล่น	ระดับ เสียง	ช่วงเวลาที่สำรวจ* (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความ ต่อเนื่อง	ลักษณะ เสียง	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ห้องนอน	2	17.45 - 17.50 น.	1	3	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาด
ห้องนั่งเล่น	2	17.52 - 17.59 น.	1	3	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาด
ห้องครัว	2	18.00 - 18.10 น.	1	3	เสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่ สัญญาณขาด

*ควรใช้เวลาสำรวจอย่างน้อย 5 นาที ในแต่ละบริเวณที่เลือกสำรวจ

ระดับเสียง 0 = ไม่มีเสียง 1=แทบจะไม่ได้ยินเสียง เช่น ต้องตั้งใจฟังจึงจะได้ยินเสียง 2= รับรู้ว่ามีเสียงโดยง่าย

3 = เสียงดัง เช่นต้องเพิ่มระดับเสียงกว่าปกติ ขณะคุยกัน ต้องเพิ่มระดับเสียงวิทยุ หรือ โทรทัศน์

ความต่อเนื่อง 0 = ไม่มีเสียง 1 = เสียงต่อเนื่อง 2 = เสียงที่ดังเป็นระยะ

ลักษณะเสียง 0 = ไม่มีเสียง 1 = เสียงสม่ำเสมอ 2 = เสียงกระแทก 3 = เสียงแหลมดัง 4 = เสียงที่ทำให้เกิดความสั่นสะเทือน

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้ร้องเรียนและผู้พักอาศัยโดยรอบ

2.1 ชื่อผู้ร้องเรียน นายกรพิสุทธิ์ มงคลธรรม หมายเลขโทรศัพท์ 081-xxx-xxxx ที่อยู่ เลขที่ 8/1 คอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม (ให้บันทึกรายละเอียดเหตุรำคาญจากผู้ได้รับผลกระทบ เช่น สถานที่ก่อเหตุ สาเหตุเสียงดังที่เกิดขึ้นตามที่อยู่ของผู้ร้องเรียนเข้าใจ ลักษณะเสียง ความต่อเนื่องของเสียง ความถี่ ระยะเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง ผลกระทบต่อสุขภาพและผลกระทบด้านอื่น ๆ)

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ร้องเรียน ซึ่งพักอาศัยอยู่บนคอนโด ชั้น 8 เป็นชั้นบนสุดของคอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ให้ข้อมูลว่าสถานที่ก่อเหตุมาจากปั้มน้ำของสระว่ายน้ำ ซึ่งตั้งอยู่บนชั้นดาดฟ้าและวางอยู่ในตำแหน่งด้านบนของห้องผู้ร้องเรียน ลักษณะเสียงที่เกิดขึ้นเป็นเสียงแหลมดังรบกวนจนไม่สามารถพักผ่อนในห้องนอนได้เมื่อฟังนาน ๆ ทำให้รู้สึกปวดหัว นอกจากนี้ ยังมีความสั่นสะเทือนร่วมจนทำให้หน้าต่างกระจกห้องนอนสั่นโดยมักเกิดเสียงในช่วง 17.00 - 20.00 น. ของทุกวัน ซึ่งเป็นเวลาเปิดปั้มน้ำของสระว่ายน้ำของคอนโด โดยในช่วงเวลาดังกล่าวตนไม่สามารถพักผ่อนในห้องนอนได้ ต้องออกจากห้องนอนมาอยู่ที่ห้องนั่งเล่นแทนแต่ก็ต้องเพิ่มระดับเสียงจากโทรทัศน์ขึ้นเพื่อให้กลบเสียงดังกล่าว

ลายมือชื่อผู้ได้รับผลกระทบ _____

(นายกรพิสุทธิ์ มงคลธรรม)

วันที่ 25 สิงหาคม 2562

2.2 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นางสาวจิตติ สมฤดี หมายเลขโทรศัพท์ 081-xxx-xxxx ที่อยู่ เลขที่ 8/2 คอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม

จากการสัมภาษณ์ผู้พักอาศัยโดยรอบ ซึ่งอยู่ติดกับห้องผู้ร้องเรียนให้ความเห็นว่าสถานที่ก่อเหตุน่าจะมาจากปั้มน้ำของสระว่ายน้ำ ซึ่งอยู่บนชั้นดาดฟ้า ในตำแหน่งที่เอียงไปทางขวาของห้องพักตน ซึ่งมักเกิดในช่วง 17.00 - 20.00 น. ของทุกวัน ลักษณะเสียงเป็นเสียงแหลมรบกวน โดยเมื่อฟังนาน ๆ ทำให้รู้สึกมีน้มน้ำตา ต้องเปิดทีวีหรือเพลงเพื่อกลบเสียงรบกวน

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นางสาวจิตติ สมฤดี)

วันที่ 25 สิงหาคม 2562

2.3 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นางสาวสายรุ้ง สดสี หมายเลขโทรศัพท์ 081-xxx-xxxx ที่อยู่ เลขที่ 8/20 คอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม

จากการสัมภาษณ์ผู้พักอาศัยโดยรอบ ซึ่งอยู่ห้องตรงกันข้ามกับห้องผู้ร้องเรียน ให้ความเห็นว่าสถานที่ก่อเหตุน่าจะมาจากปั้มน้ำของสระว่ายน้ำ ซึ่งอยู่บนชั้นดาดฟ้าซึ่งจะเปิดช่วง 17.00-20.00 น โดยห้องตนเองได้รับเสียงดังรบกวนเช่นกันแต่หากเปิดทีวีก็จะไม่ได้ยินเสียงดังกล่าว

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นางสาวสายรุ้ง สดสี)

วันที่ 25 สิงหาคม 2562

2.4 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ นายศักดิ์ชาย ม่วงศรี หมายเลขโทรศัพท์ 081-xxx-xxxx
ที่อยู่ เลขที่ 8/19 คอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้พักอาศัยโดยรอบ ซึ่งอยู่ห้องตรงกันข้ามเยื้องกับห้องผู้ร้องเรียน ให้ความเห็นว่า
สถานที่ก่อเหตุน่าจะมาจากบ่อน้ำของสระว่ายน้ำซึ่งอยู่บนชั้นดาดฟ้า โดยห้องตนเองได้รับเสียงดังรบกวนเล็กน้อย
แต่ไม่ถึงกับได้รับความเดือนร้อนรำคาญ เนื่องจากมีการทำงานล่วงเวลา ทำให้ส่วนใหญ่ในแต่ละวันจะ
กลับมาถึงห้องพักหลังช่วงสองทุ่ม จึงมักไม่ค่อยได้รับเสียงดังรบกวนดังกล่าวซึ่งอาจเป็นช่วงที่สระปิดเรียบร้อยแล้ว
แล้ว โดยอาจจะได้ยินเสียงดังบ้างในบางวันที่ตนเองกลับมาถึงห้องพักก่อนเวลาสองทุ่ม

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____

(นายศักดิ์ชาย ม่วงศรี)

วันที่ 25 สิงหาคม 2562

แบบฉบับที่กผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านเสียง

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล นายกรพิสุทธิ์ มงคลธรรม อายุ 35 ปี โรคประจำตัว ☒ ไม่มี ☐ มี (ระบุ) _____					
สถานที่บันทึกข้อมูล เลขที่ 8/1 คอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม					
แหล่งที่สงสัยว่าทำให้เกิดปัญหา ปีที่สระว่ายน้ำ _____					
ว/ด/ป	ช่วงเวลาเกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ชนิดของเสียง เช่น เสียงดนตรี เสียงปั้มน้ำ	ระดับเสียง*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบ ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน*	ข้อสังเกต เช่น ผู้ก่อเหตุทำกิจกรรมอะไร ขณะเกิดเสียง หรือข้อสังเกตอื่น ๆ
21/8/62	17.00-20.00 น.	เสียงปั้มน้ำ ดูระดับใน ภาคนวนกของ แบบบันทึก	4	เสียงแหลมรบกวนทำให้เกิดความเครียด ไม่สามารถพักผ่อนใน ห้องนอนได้ขณะเกิดเสียงดัง เมื่อพียงนาน ๆ ทำให้รู้สึกปวดหัว เสียงที่เกิดขึ้นแรง จนทำให้หน้าตาต่างกระจกห้องนอนสิ้นสะเทือน ต้องหลบไปอยู่ที่ห้องนั่งเล่นและเพิ่มเสียงโทรทัศน์ให้ดังกว่าปกติ	เปิดปั้มนสระว่ายน้ำ
22/8/62	17.00-20.00 น.	เสียงปั้มน้ำ	4	เสียงแหลมรบกวนทำให้เกิดความเครียด ปวดหัว เสียงที่เกิดขึ้นแรงจนทำให้หน้าตาต่างกระจกสิ้นสะเทือน.....	เปิดปั้มนสระว่ายน้ำ
23/8/62	17.00-20.00 น.	เสียงปั้มน้ำ	4	เสียงแหลมรบกวนทำให้เกิดความเครียด ปวดหัว เสียงที่เกิดขึ้นแรงจนทำให้หน้าตาต่างกระจกสิ้นสะเทือน.....	เปิดปั้มนสระว่ายน้ำ
24/8/62	17.00-20.00 น.	เสียงปั้มน้ำ	4	เสียงแหลมรบกวนทำให้เกิดความเครียด ปวดหัว เสียงที่เกิดขึ้นแรงจนทำให้หน้าตาต่างกระจกสิ้นสะเทือน.....	เปิดปั้มนสระว่ายน้ำ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ: _____

(นายกรพิสุทธิ์ มงคลธรรม)
ผู้บันทึก

แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือการใช้ชีวิตประจำวันด้านเสียง

ชื่อผู้บันทึกข้อมูล นางสาวจิตติ สมฤดี		อายุ 37 ปี	โรคประจำตัว ☒ ไม่มี ☐ มี (ระบุ) _____		
สถานที่บันทึกข้อมูล เลขที่ 8/2 คอนโดกรีนิวิลล์ วิลเลจ ช.อินทามระ 30 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตพญาไท กทม					
แหล่งที่สงสัยว่าทำให้เกิดปัญหา บังจากสระว่ายน้ำ					
ว/ด/ป	ช่วงเวลาเกิดเหตุ (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ชนิดของเสียง	ระดับเสียง*	อาการทางสุขภาพและ/หรือผลกระทบ	ข้อสังเกต เช่น ผู้ก่อเหตุทำกิจกรรมอะไร ขณะเกิดเสียง หรือข้อสังเกตอื่น ๆ
21/8/62	17.00-20.00 น. (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	เช่น เสียงดนตรี เสียงปั้มน้ำ	3	เสียงแหลมรบกวน เมื่อฟังนาน ๆ ทำให้รู้สึกมีน้ำเสียงดัง เปิดโทรศัพท์ หรือเปิดเพลงให้กลบเสียงรบกวนดังกล่าว	ขณะปั้มน้ำสระว่ายน้ำ
22/8/62	17.00-20.00 น.	เสียงปั้มน้ำ	3	เสียงแหลมรบกวนทำให้มีน้ำเสียงดัง เปิดโทรศัพท์ หรือเปิดเพลงให้กลบเสียงรบกวนดังกล่าว	ขณะปั้มน้ำสระว่ายน้ำ
23/8/62	17.00-20.00 น.	เสียงปั้มน้ำ	3	เสียงแหลมรบกวนทำให้มีน้ำเสียงดัง เปิดโทรศัพท์ หรือเปิดเพลงให้กลบเสียงรบกวนดังกล่าว	ขณะปั้มน้ำสระว่ายน้ำ
24/8/62	17.00-20.00 น.	เสียงปั้มน้ำ	3	เสียงแหลมรบกวนทำให้มีน้ำเสียงดัง เปิดโทรศัพท์ หรือเปิดเพลงให้กลบเสียงรบกวนดังกล่าว	ขณะปั้มน้ำสระว่ายน้ำ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริง

ลายมือชื่อ: _____

(นางสาวจิตติ สมฤดี)

ผู้บันทึก

แบบสอบถามเหตุรำคาญจากเสียง ณ แหล่งกำเนิด

วันที่ 25 สิงหาคม 2562 เวลา 18.35 - 19.10 น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดเสียง บิมน้ำสระสวยของคอนโดกรีนวิลล์ วิลเลจ ซ.อินทามระ 30
ถ.สุทธิสารวินิจฉัย เขตพญาไท กทม.
- 1.2 ชื่อเจ้าของ นายศิวรักษ์ เจริญยิ่ง
- 1.3 ลักษณะของสถานที่ก่อเหตุ
- บ้านพักส่วนบุคคล   ตลาด   ห้างร้าน (ระบุ).....
- โรงงาน (ระบุ).....
- อื่น ๆ (ระบุ) คอนโด
- 1.4 ลักษณะอาคาร (บันทึกภาพนิ่งโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)
- เป็นอาคารโรงงานโดยเฉพาะสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น
- เป็นบ้านพักสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น
- เป็นตึกแถวหรือทาว์นเฮ้าส์สร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น
- อื่น ๆ (ระบุ) อาคารคอนโด จำนวน 8 ชั้น
- 1.5 ใบอนุญาตประกอบกิจการ
- ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต
- ไม่มีใบอนุญาต
- มีใบอนุญาต
- โรงงาน (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....
- กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....
- อื่น ๆ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ)
- 1.6 ที่ตั้งของแหล่งกำเนิดคลื่น
- อยู่ในย่านที่อยู่อาศัย.....
- อยู่ในย่านพาณิชยกรรม.....
- อยู่ในย่านอุตสาหกรรม.....
- อื่น ๆ (ระบุ).....

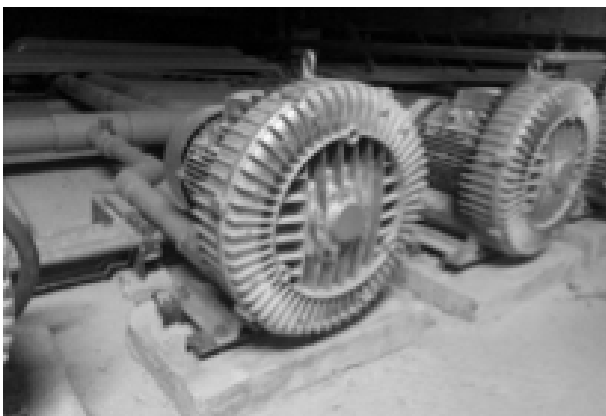
ส่วนที่ 2 กระบวนการทำงาน

2.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน ณ เวลาปัจจุบัน

แหล่งกำเนิดเสียงดังรบกวนมาจากปั๊มจากกุชชีสระว่ายน้ำ ซึ่งมีการทำงานในช่วงเวลา 17.00 - 20.00 น. ของทุกวัน ส่วนวันเสาร์ - อาทิตย์ มีการปิดปั๊มจากกุชชีในช่วง 17.00 - 21.00 น.

2.2 เหตุผลที่ทำให้เกิดเสียงรบกวนรวมถึงประสิทธิภาพของมาตรการที่ผู้ประกอบการใช้ในการควบคุมเสียง (บันทึกภาพนิ่งและ/หรือภาพเคลื่อนไหวของแหล่งกำเนิดเสียงโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

แหล่งกำเนิดเสียงดังรบกวนมาจากปั๊มจากกุชชีสระว่ายน้ำ ซึ่งมีขนาด 3 แรงม้า จำนวน 4 เครื่อง ที่ติดตั้งบนพื้นเหนือห้องนอนของผู้ร้องเรียน ขณะปั๊มทำงานมีเสียงหวีดแหลมดังรบกวนและมีการสั่นสะเทือน โดยลักษณะการติดตั้งปั๊มไม่พบมาตรการใดๆ ที่ใช้ลดการส่งผ่านแรงสั่นสะเทือนไปยังพื้นซีเมนต์ด้านล่าง

25/08/62 18:45

รูปที่ 1 สภาพปั๊มจากกุชชีสระว่ายน้ำขนาด 3 แรงม้า จำนวน 3 เครื่อง ที่ติดตั้งบนพื้นเหนือห้องนอนของผู้ร้องเรียน

25/08/62 18:46 18:46

รูปที่ 2 ลักษณะการติดตั้งปั๊มจากกุชชีที่ยึดติดบนพื้นที่เป็นคอนกรีตโดยตรงเหนือห้องนอนผู้ร้องเรียน ขณะทำงานปั๊มมีการสั่น ส่งเสียงหวีดแหลมดังรบกวน

ประเด็นที่ 2 ข้อเท็จจริงของผลกระทบ

จากการเข้าไปประเมินเสียงภายในห้องพักของผู้ร้องเรียนและห้องที่อยู่ในรัศมีที่ได้รับผลกระทบ พบว่า บริเวณห้องนอนของผู้ร้องเรียนมีเสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่สัญญาณขาดดังรบกวนการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ ยังมีการสั่นสะเทือนร่วมด้วยจนทำให้กระจกห้องนอนสั่น ส่วนห้องนั่งเล่นมีเสียงคล้ายกับเสียงโทรทัศน์ช่วงที่สัญญาณขาดแต่เบากว่าเสียงที่ห้องนอนคล้ายกับผลการประเมินห้องเลขที่ 8/2 และ 8/20 ซึ่งเป็นห้องที่ถัดจากห้องผู้ร้องเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีระยะห่างจากแหล่งกำเนิดเสียงที่มากขึ้น จึงทำให้ความสั่นสะเทือนและระดับเสียงลดลงกว่าห้องนอนของผู้ร้องเรียน ผลจากเสียงที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ร้องเรียนเกิดความเครียด เมื่อพืงนาน ๆ ทำให้รู้สึกปวดหัว ไม่สามารถพักผ่อนในห้องนอนได้ สอดคล้องกับผู้พักอาศัยในห้องที่ติดกับห้องผู้ร้องเรียนที่ให้ข้อมูลว่ารู้สึกมินศรีษะ ต้องใช้เสียงของโทรทัศน์ หรือเปิดเพลงเพื่อกลบเสียงรบกวนดังกล่าว โดยผู้ได้รับผลกระทบได้ยินเสียงรบกวนตรงกันกับช่วงที่ผู้ร้องเรียนให้ข้อมูล คือเกิดในช่วง 17.00 - 20.00 น. ของทุกวันที่เป็นเวลาเปิดปั๊มสระของคอนโด

ประเด็นที่ 3 ความสมเหตุสมผลระหว่างข้อเท็จจริงและผลกระทบที่เกิดขึ้น

จากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในบริเวณสถานที่เกิดเหตุพบว่าสาเหตุเสียงรบกวนเกิดจากการทำงานของปั๊มจากชุดของคอนโดที่มีการทำงาน 3 - 4 ชั่วโมงต่อวัน ที่ติดตั้งบนพื้นซีเมนต์เหนือห้องนอนผู้ร้องเรียน ขณะปั๊มน้ำทำงานนั้นมีการโยกตัวและส่งเสียงแหลมดังรบกวน ทำให้พลังงานเสียงและความสั่นสะเทือนส่งผ่านไปยังพื้นซีเมนต์ด้านล่างจนทำให้กระจกสั่น ส่งผลให้ผู้ร้องเรียนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากห้องนอนได้เนื่องจากเสียงที่เกิดขึ้นรบกวนจนก่อให้เกิดความเครียด ปวดศรีษะ ต้องหลบอยู่ที่ห้องอื่นและใช้เสียงเพลงหรือโทรทัศน์กลบเสียง สอดคล้องกับความรู้สึกของประชาชนที่อยู่ในรัศมีผลกระทบดังกล่าวและความรู้สึกของเจ้าหน้าที่ที่ขณะประเมินก็รู้สึกว่เสียงดังกล่าวรบกวนโสตประสาท ทำให้ไม่อยากอยู่ในห้องเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงทำให้มีข้อเท็จจริงสนับสนุนได้ว่าปั๊มน้ำที่ตั้งอยู่บนชั้นดาดฟ้าของคอนโดสามารถก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญเรื่องเสียงรบกวนแก่ผู้พักอาศัยในคอนโดได้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้ หากหน่วยงานมีเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เจ้าหน้าที่ก็สามารถทำการตรวจวัดเสียงรบกวนตามประกาศคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เรื่อง วิธีการตรวจวัดระดับเสียงพื้นฐาน ระดับเสียงขณะไม่มีการรบกวน การตรวจวัดและคำนวณระดับเสียงขณะมีการรบกวน การคำนวณค่าระดับการรบกวนและแบบบันทึกการตรวจวัดเสียงรบกวน ก็จะทำให้เจ้าหน้าที่มีความมั่นใจในการวินิจฉัยเพิ่มมากขึ้น โดยวิธีการพิจารณาลักษณะบ่งชี้และแนวทางที่ใช้ประเมินเหตุรำคาญด้านเสียงในกรณีที่สามารถนำเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์มาร่วมตรวจและกรณีที่มีการเก็บข้อมูลทางกายภาพอย่างเดียว มีหลักเกณฑ์ดังแสดงในตารางที่ 3.6

- Department of environment, food and rural affairs. Statutory nuisances: how councils deal with complaints [Internet]. Place unknown: Crown copyright; 2015 [cited 2019 Feb 25]. Available from: <https://www.gov.uk/guidance/statutory-nuisances-how-councils-deal-with-complaints>
- Ministry for the Environment. Good practice guide for assessing and managing dust. Wellington: Ministry for the Environment; 2016.
- Ministry for the Environment. Good practice guide for assessing and managing odor. Wellington: Ministry for the Environment; 2016.
- NSW Environmental Protection Authority. Noise guide for local government: Part 2 Noise assessment. Sydney: NSW Environmental Protection Authority. 2013 [cited 2019 Mar 1]. Available from: https://www.epa.nsw.gov.au/~media/EPA/Corporate%20Site/resources/noise/130127NG_LGPart2.ashx
- ชนาศรี สีหะบุตร วิจิตา พัฒนอิสรานุกุล ชวัช เพชรไทย และชวลิต วัชรอมภังรังสีมันต์. โครงการศึกษามาตรฐานเหตุรำคาญด้านกลิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ: สำนักบริการเทคโนโลยีสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2558. สัณญาเลขที่ 6/2559. สนับสนุนโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2535
- ชนาศรี สีหะบุตร อาทิตย์ โพธิ์ศรี ณิชฐานารี เอมยงค์ วิจิตา พัฒนอิสรานุกุล ชนกฤต เนียมหอม ศุภมล ศรีสุขวัฒนา และคณะ. โครงการศึกษามาตรฐานเหตุรำคาญและประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมเหตุรำคาญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักบริการเทคโนโลยีสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2558. สัณญาเลขที่ 8/2561. สนับสนุนโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2535
- พรมงคณ ชิตชอบ. การเจรจาไกล่เกลี่ย เครื่องมือสู่ความสมานฉันท์ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: คลังความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานราชการ [สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ก.ค. 2562]. จาก: http://wiki.ocsc.go.th/_media/%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B8%A1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A5_%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%8A%E0%B8%AD%E0%B8%9A4.pdf
- ศุภมล ศรีสุขวัฒนา. บริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข 2551. ใน: ผศ.ดร.ฉัตรสุมน พฤตมิถิญา. (บรรณาธิการ) บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการปัญหาเหตุรำคาญ พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2552. หน้า 45–65.

ภาคผนวก ก

แบบฟอร์มที่ใช้เก็บข้อมูลเหตุรำคาญด้านกลิ่น

แบบประเมินและสัมภาษณ์เกษตรกรจากกลืน
ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด
(แบบฟอร์ม ก1-สำหรับเจ้าหน้าที่)

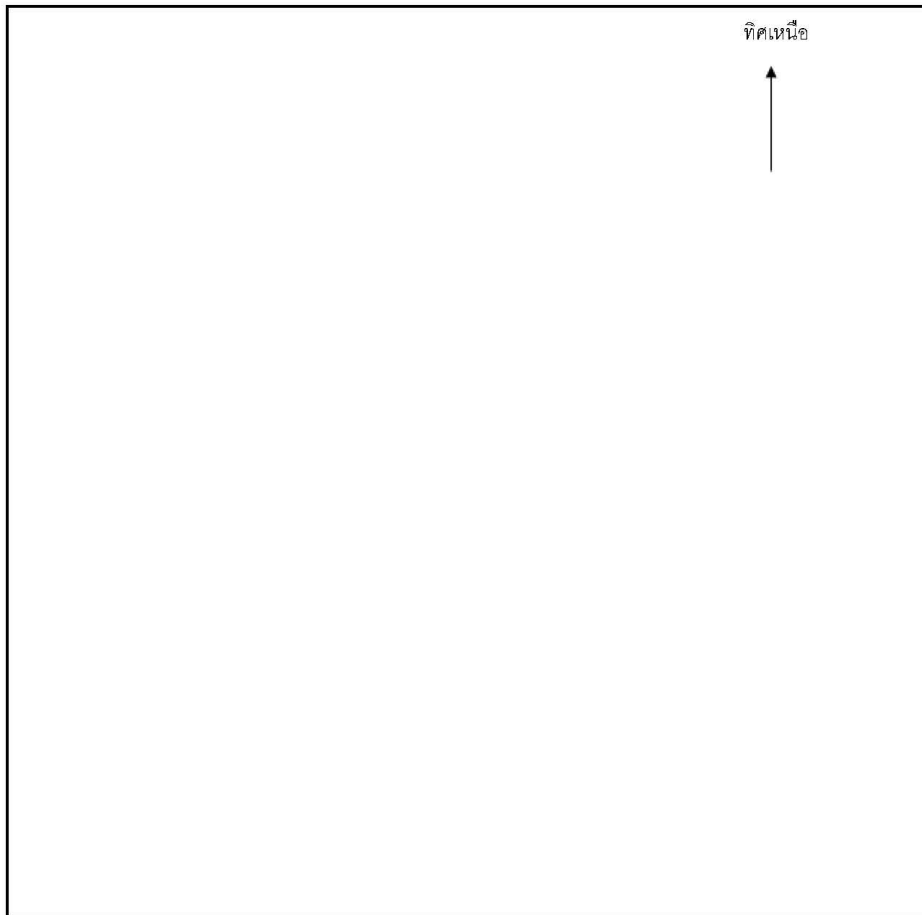

แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากกลิ่น
ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด

ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิด.....
วันที่.....ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด).....
ขณะตรวจสอบ มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียนหรือไม่.....

แผนที่แสดงจุดประเมินกลิ่น สถานที่ก่อเหตุ สถานที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ

ทิศเหนือ

ส่วนที่ 1 การประเมินกลิ่นภายในสถานที่ที่ได้รับผลกระทบ

1.1 การบันทึกเมื่อรับสัมผัสกลิ่นครั้งแรก

เวลาที่เริ่มได้กลิ่นครั้งแรก.....ลักษณะกลิ่น.....

ความแรงกลิ่น*.....

1.2 การประเมินกลิ่นในช่วงที่มีกลิ่น (ระบุสถานที่ประเมิน).....

เวลาเริ่มต้นประเมิน.....ทิศทางลม.....ความเร็วลม**.....

สภาพท้องฟ้า***.....อุณหภูมิ ****.....

โดยภาพรวม ผู้ประเมินสามารถประเมินกลิ่นเบื้องต้น ดังนี้ (หากไม่แน่ใจว่าความรุนแรงกลิ่นอยู่ระดับใด ให้ใช้แบบบันทึกในภาคผนวกเพื่อช่วยประเมินกลิ่น)

	ไม่มีกลิ่น
	กลิ่นอ่อนๆ ไม่น่ารังเกียจ
	กลิ่นที่ไม่น่ารังเกียจในระยะสั้นๆ แต่หากสัมผัสบ่อยหรือในระยะยาวอาจทำให้เป็นกลิ่นที่น่ารังเกียจ/หรืออาจมีผลต่อสุขภาพ
	กลิ่นที่แรงชัดเจนมีแนวโน้มว่าจะเป็นกลิ่นที่น่ารังเกียจและ/หรืออาจทำให้ระคายเคือง
	กลิ่นที่น่ารังเกียจและทำให้บุคคลใดใดมีแนวโน้มหลีกเลี่ยงการสูดดม เป็นกลิ่นที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายระหว่างการสัมผัสในระยะสั้นหรือยาว
	กลิ่นที่แรงมากจนกระทั่งทำให้ผู้สัมผัสทนไม่ได้ไม่ว่าจะสัมผัสเวลาใดใดและมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยง่าย

1.3 สรุปข้อมูลในช่วงที่ทำการตรวจสอบ.....

.....

1.4 การประเมินพื้นที่โดยรอบสถานประกอบการ (หากเป็นไปได้ ให้ประเมิน 360°)

1.4.1 กรณีมีลมพัด

จุดที่ 1 เหนือลมของสถานที่ก่อเหตุ

ทิศทางลม ..... ความเร็วลม.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ความคิดเห็น.....

จุดที่ 2 ใต้ลมบริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุ

ทิศทางลม..... ความเร็วลม.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ความคิดเห็น.....

จุดที่ 3 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ II บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ III บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ไม่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

1.4.2 กรณีผสมสบ

จุดที่ 1 บริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุบริเวณที่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดแรงที่สุด

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ความคิดเห็น.....

จุดที่ 2 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ II บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

จุดที่ III บริเวณ.....

ลักษณะกลิ่น..... ความแรงกลิ่น.....

ไม่มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____

( ) ( )

ตำแหน่ง _____ ตำแหน่ง _____

วันที่ _____ วันที่ _____

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____

( ) ( )

ตำแหน่ง _____ ตำแหน่ง _____

วันที่ _____ วันที่ _____

ระดับความแรงกลืน *	
ระดับ	ความแรงกลืน
0	ไม่มีกลืน
1	กลืนจางมาก
2	กลืนอ่อน
3	กลืนปานกลาง
4	กลืนแรงค่อนข้างมาก
5	กลืนแรงมาก

ความเร็วลม**		
ระดับ	การอธิบาย	การสังเกต
0	สงบ	ควันลอยขึ้นตรงตรง
1	ลมเบา	ควันลอยตามลม
2	ลมอ่อน	รู้สึกลมพัดที่หน้า ใบไม้แกว่ง
3	ลมโชย	ธงปลิว ใบไม้และกิ่งก้านเล็กๆ สั่น
4	ลมปานกลาง	กระดาษปลิว กิ่งไม้เล็กแกว่ง
5	ลมแรง	ต้นไม้เล็กส่ายไปมา
6	ลมจัด	กิ่งไม้ใหญ่แกว่ง เสียงลม
7	พายุเกลอ่อน	ต้นไม้ใหญ่ทั้งต้นแกว่งไกว

สภาพท้องฟ้า***
ท้องฟ้าโปร่ง แสงแดดจัด
มีเมฆบางส่วน
มีเมฆมาก
มีดคริม
มีเมฆปกคลุมฟ้าประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่

อุณหภูมิ****
อากาศเย็นมาก
อากาศค่อนข้างเย็น
อากาศไม่ร้อนหรือเย็นเกินไป
อากาศค่อนข้างร้อน
อากาศร้อน

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้ร้องเรียนและผู้พักอาศัยโดยรอบ

ให้บันทึกรายละเอียดการร้องเรียน เช่น สถานที่ก่อเหตุ สาเหตุกลิ่นที่เกิดขึ้นตามที่อยู่ผู้ร้องเรียนเข้าใจ ลักษณะกลิ่น ความน่ารังเกียจ ความถี่ ระยะเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง ผลกระทบต่อสุขภาพและผลกระทบด้านอื่นๆ

2.1 ชื่อผู้ร้องเรียน.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ได้รับผลกระทบ _____
(_____)
วันที่ _____

2.2 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

2.3 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

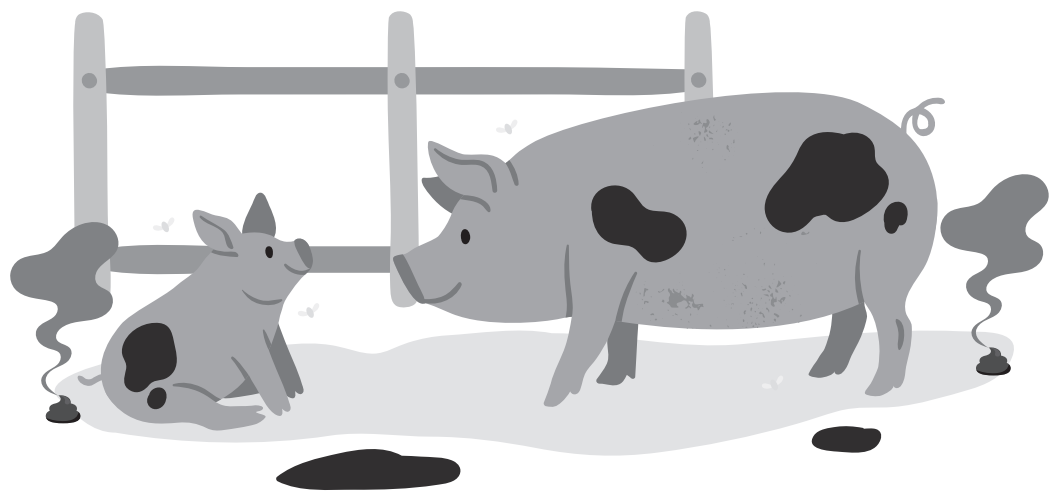
2.4 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

2.5 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

ภาคผนวก

หากกลิ่นที่เกิดขึ้นเป็นกลิ่นต่อเนื่องให้ใช้ตารางที่ 1 และ 2

หากกลิ่นที่เกิดขึ้นเป็นกลิ่นไม่ต่อเนื่องให้ใช้ตารางที่ 3 และ 4

กรณีที่ 1 กลิ่นต่อเนื่อง

ให้ผู้ประเมินหายใจตามปกติ บันทึกความแรงกลิ่นและลักษณะกลิ่นทุก 10 วินาทีแล้วนำข้อมูลมาประมวลภาพรวมกลิ่นในตารางที่ 2 อย่างไรก็ตาม หากกลิ่นแรงจนสามารถประเมินกลิ่นเบื้องต้นในตารางที่ 2 ได้ ผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องใช้เวลาถึง 10 นาที

ตารางที่ 1 ตารางประเมินกลิ่นแบบต่อเนื่อง

	วินาที	ความแรงกลิ่น					ลักษณะกลิ่น
		0	1	2	3	4	
นาทีที่ 1	0						
	10						
	20						
	30						
	40						
	50						
นาทีที่ 2	0						
	10						
	20						
	30						
	40						
	50						
นาทีที่ 3	0						
	10						
	20						
	30						
	40						
	50						
นาทีที่ 4	0						
	10						
	20						

	วินาที	ความแรงกลิ่น					ลักษณะกลิ่น
		0	1	2	3	4	
นาทีที่ 6	0						
	10						
	20						
	30						
	40						
	50						
นาทีที่ 7	0						
	10						
	20						
	30						
	40						
	50						
นาทีที่ 8	0						
	10						
	20						
	30						
	40						
	50						
นาทีที่ 9	0						
	10						
	20						

	30								
	40								
	50								
นาที่ที่ 5	0								
	10								
	20								
	30								
	40								
	50								

	30								
	40								
	50								
นาที่ที่ 10	0								
	10								
	20								
	30								
	40								
	50								

ความแรงกลืน

0 - ไม่มีกลืน 1- กลืนจางมาก 2-กลืนอ่อน 3- กลืนปานกลาง 4- กลืนแรงค่อนข้างมาก 5-กลืนแรงมาก

ตารางที่ 2 ภาพรวมกลืน ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบ

	ไม่มีกลืน
	กลืนอ่อนๆ ไม่น่ารังเกียจ
	กลืนที่ไม่น่ารังเกียจในระยะสั้นๆ แต่หากสัมผัสบ่อยหรือในระยะยาวอาจทำให้เป็นกลืนที่น่ารังเกียจ/หรืออาจมีผลต่อสุขภาพ
	กลืนที่แรงชัดเจนมีแนวโน้มว่าจะเป็นกลืนที่น่ารังเกียจและ/หรืออาจทำให้ระคายเคือง
	กลืนที่น่ารังเกียจและทำให้บุคคลใดได้มีแนวโน้มหลีกเลี่ยงการสูดดม เป็นกลืนที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายระหว่างการสัมผัสในระยะสั้นหรือยาว
	กลืนที่แรงมากจนกระทั่งทำให้ผู้สัมผัสทนไม่ได้ไม่ว่าจะสัมผัสเวลาใดและมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยง่าย

แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือ
การใช้ชีวิตประจำวันด้านกลิ่น
(แบบฟอร์ม ก2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ)

ระดับความแรงกลิ่น*	
ความแรงกลิ่น	
1	แทบจะไม่ได้กลิ่น ต้องสังเกตจึงจะทราบว่ามึกลิ่น
2	ได้กลิ่นแต่ไม่กระทบการใช้ชีวิตประจำวัน
3	ได้กลิ่นและกระทบการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น ไม่สามารถไปเดินเล่นที่สนามได้ ต้องหลบกลิ่นภายในบ้าน
4	ทำให้มีอาการทางสุขภาพ เช่น ปวดหัว เวียนศีรษะ
5	ความเข้มข้นกลิ่นมากจนทนไม่ได้ ต้องหลีกเลี่ยงการสัมผัส เช่น ต้องออกจากบ้านไปอยู่อื่น

ความเร็วลม**		
ระดับ	การอธิบาย	การสังเกต
0	สงบ	ควันลอยขึ้นตรงตรง
1	ลมเบา	ควันลอยตามลม
2	ลมอ่อน	รู้สึกลมพัดที่หน้า ใบไม้แกว่ง
3	ลมโชย	ธงปลิว ใบไม้และกิ่งก้านเล็กๆ สั่น
4	ลมปานกลาง	กระดาษปลิว กิ่งไม้เล็กแกว่ง
5	ลมแรง	ต้นไม้เล็กส่ายไปมา
6	ลมจัด	กิ่งไม้ใหญ่แกว่ง เสียงลม
7	พายุเกล่อน	ต้นไม้ใหญ่ทั้งต้นแกว่งไปมา

แบบสอบถามเหตุรำคาญจากกลิ่น
ณ แหล่งกำเนิด
(แบบฟอร์ม ก3-สำหรับเจ้าหน้าที่)

แบบสอบถามเหตุรำคาญจากกลิ่น ณ แหล่งกำเนิด

วันที่.....ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด) .....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดกลิ่น.....

1.2 ชื่อเจ้าของ.....

1.3 ลักษณะของสถานที่ก่อเหตุ

 บ้านพักส่วนบุคคล ตลาด ห้างร้าน (ระบุ)..... โรงงาน (ระบุ)..... อื่นๆ (ระบุ).....

1.4 ลักษณะอาคาร (บันทึกภาพนิ่งโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

 เป็นอาคารโรงงานโดยเฉพาะสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น เป็นบ้านพักสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น เป็นตึกแถวหรือทาวน์เฮ้าส์สร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น อื่นๆ (ระบุ).....

1.5 ใบอนุญาต

 ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต ไม่มีใบอนุญาต มีใบอนุญาต โรงงาน (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ)..... กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ)..... อื่นๆ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....

1.6 ที่ตั้งของแหล่งกำเนิดกลิ่น

 อยู่ในย่านที่อยู่อาศัย..... อยู่ในย่านพาณิชยกรรม..... อยู่ในย่านอุตสาหกรรม..... อื่นๆ (ระบุ).....

ภาพถ่ายแหล่งกำเนิดกลิ่น (ตั้งเวลาและวันที่)

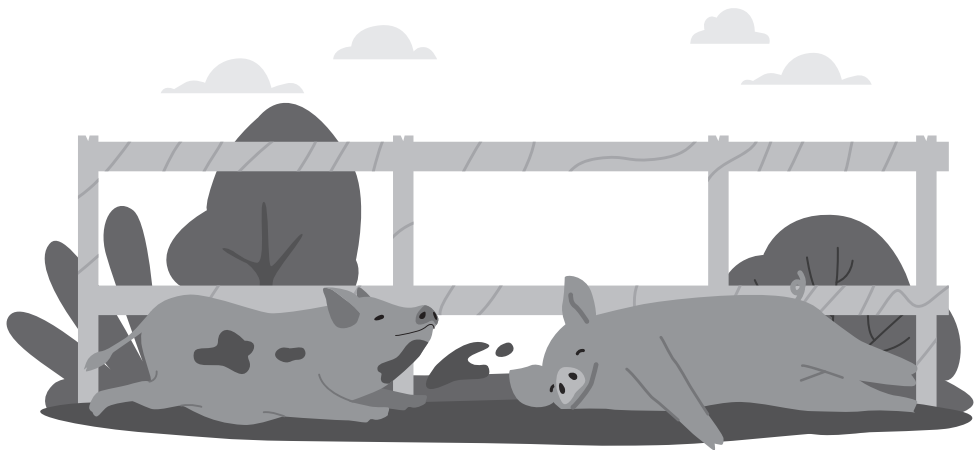
รูปที่ 1.....

ภาพถ่ายแหล่งกำเนิดกลิ่น (ตั้งเวลาและวันที่)

รูปที่ 2.....

ภาพถ่ายแหล่งกำเนิดกลิ่น (ตั้งเวลาและวันที่)

รูปที่ 3.....

ภาคผนวก ข

แบบฟอร์มที่ใช้เก็บข้อมูลเหตุรำคาญด้านฝุ่น

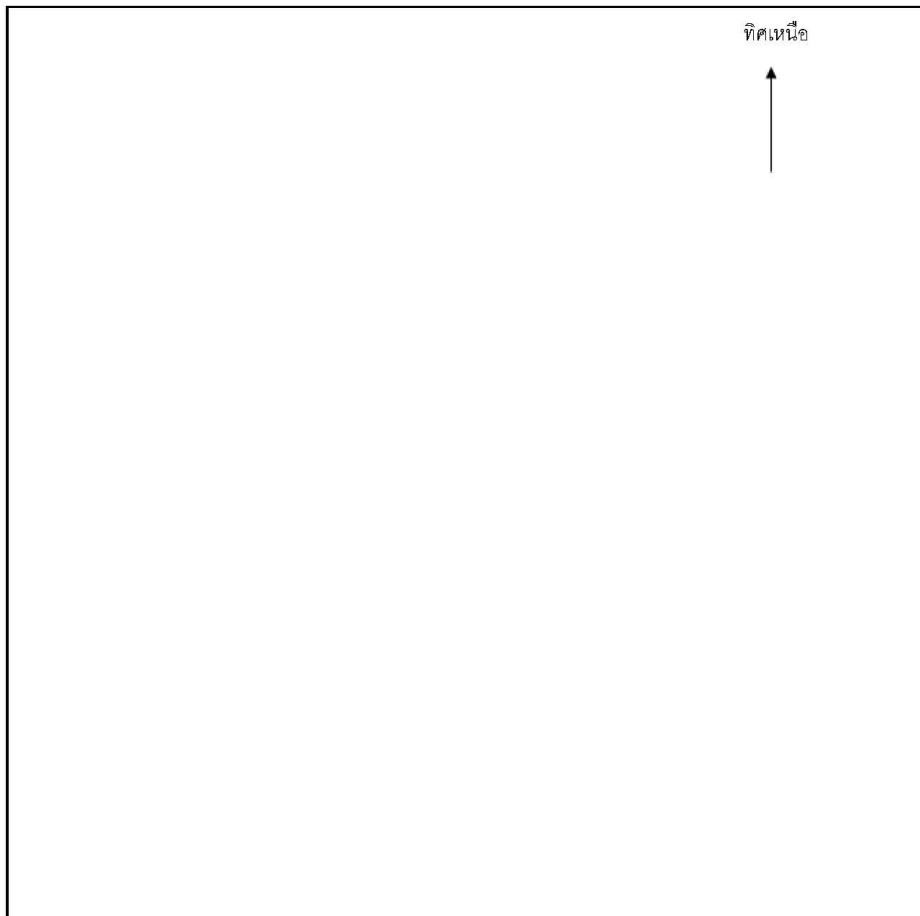
แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากฝุ่น
ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด
(แบบฟอร์ม ฝ1-สำหรับเจ้าหน้าที่)

แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากฝุ่น
ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด

ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดฝุ่น.....
วันที่.....ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด).....
ขณะตรวจสอบ มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียนหรือไม่.....

แผนที่แสดงจุดประเมินกลิ่น สถานที่ก่อเหตุ สถานที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ

ส่วนที่ 1 การประเมินฝุ่นบริเวณที่ได้รับผลกระทบ

1.1 ข้อมูลทั่วไป

ทิศทางลม.....ความเร็วลม*.....

สภาพท้องฟ้า**.....อุณหภูมิ ***.....

มีฝนตกในช่วง 24 ชั่วโมงที่ผ่านมาหรือไม่.....

1.2 การบันทึกเมื่อสังเกตเห็นฝุ่นครั้งแรก

เวลาที่สังเกตเห็นฝุ่นครั้งแรก.....ชนิดของฝุ่น.....

ขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ.....

1.3 การประเมินฝุ่นที่สะสมในบริเวณที่ร้องเรียน (ระบุสถานที่).....

1.3.1 อธิบายปริมาณและขอบเขตบริเวณที่มีฝุ่นสะสม

.....

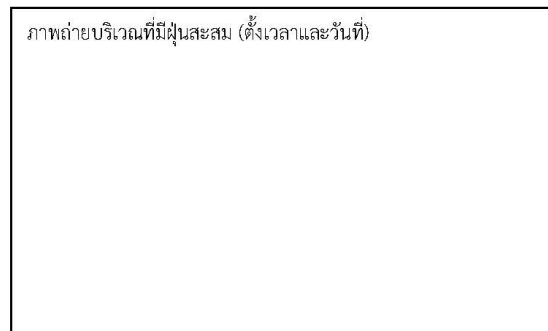
.....

.....

1.3.2 ให้อธิบายลักษณะของฝุ่นที่สะสมบนพื้นผิว (สีของฝุ่น มีกลิ่นหรือไม่ ลักษณะเป็นเกล็ด ผง เป็น
ฝุ่น ละอองหรือหยาก ละลายน้ำได้หรือไม่ เป็นต้น).....

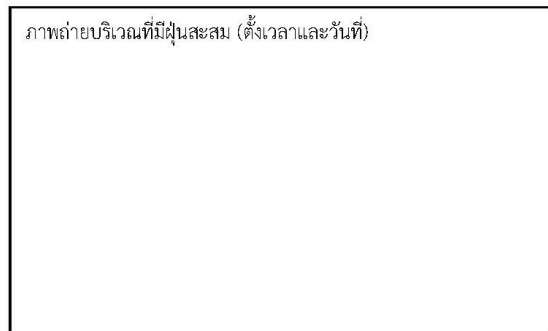
.....

ภาพถ่ายบริเวณที่มีฝุ่นสะสม (ตั้งเวลาและวันที่)

สถานที่ถ่ายภาพ (บรรยายบริเวณที่
ถ่ายภาพ เช่น บริเวณไหน ความถี่ในการ
ทำความสะอาด ทำความสะอาดครั้ง
สุดท้ายเมื่อไร เป็นต้น)
.....

ภาพถ่ายบริเวณที่มีฝุ่นสะสม (ตั้งเวลาและวันที่)

สถานที่ถ่ายภาพ (บรรยายบริเวณที่
ถ่ายภาพ เช่น บริเวณไหน ความถี่ในการ
ทำความสะอาด ทำความสะอาดครั้ง
สุดท้ายเมื่อไร เป็นต้น).....

ภาพถ่ายบริเวณที่มีฝุ่นสะสม (ตั้งเวลาและวันที่)

สถานที่ถ่ายภาพ (บรรยายบริเวณที่ถ่ายภาพ เช่น บริเวณไหน ความถี่ในการทำความสะอาด ทำความสะอาดครั้งสุดท้ายเมื่อไร เป็นต้น).....

ตัวอย่างฝุ่น

ใช้แปรงสะอาดขัดฝุ่นประมาณ 1 ช้อนชา ใส่กระดาษและเทใส่ถุงพลาสติก จดบันทึกวันที่ เวลาและสถานที่เก็บฝุ่นบนถุงตัวอย่าง

ผลการประเมินฝุ่นเบื้องต้น มีดังนี้

	ไม่มีฝุ่น
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญไม่ว่าจะเกิดขึ้นบ่อยแค่ไหนหรือช่วงเวลาใด
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นอาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญหากเกิดเป็นประจำ
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มชัดเจนชัดเจนว่าก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และ/หรือ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลใดใดหลีกเลี่ยงการสูดดมเนื่องจากอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายระหว่างการสัมผัสในระยะสั้นหรือยาว
	ฝุ่นที่เกิดขึ้นมีปริมาณเยอะมากจนกระทั่งทำให้ผู้สัมผัสทนไม่ได้ไม่ว่าจะสัมผัสเวลาใดใดและมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยง่าย

1.3 สรุปรายชื่อข้อมูลในช่วงที่ทำการตรวจสอบ

.....
.....
.....

1.4 การประเมินพื้นที่โดยรอบสถานประกอบกิจการ (หากเป็นไปได้ ให้ประเมิน 360°)

1.4.1 กรณีมีลมพัด

จุดที่ 1 เหนือลมของสถานที่ก่อเหตุ

ทิศทางลม .....ความเร็วลม.....ลักษณะฝุ่น.....
ความคิดเห็น.....

จุดที่ 2 ใต้ลมบริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุ

ทิศทางลม .....ความเร็วลม.....ลักษณะฝุ่น.....
ความคิดเห็น.....

จุดที่ 3 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....
จุดที่ II บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....
จุดที่ III บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

ไม่มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

1.4.2 กรณีล้มสงบ

จุดที่ 1 บริเวณริมรั้วของสถานที่ก่อเหตุบริเวณที่มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดมากที่สุด

ลักษณะฝุ่น.....

ความคิดเห็น.....

จุดที่ 2 ทิศทางอื่นโดยรอบ

มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น (ระบุ)

จุดที่ I บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

จุดที่ II บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

จุดที่ III บริเวณ.....ลักษณะฝุ่น.....

ไม่มีฝุ่นจากแหล่งกำเนิดอื่น

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____

( ) ( )

ตำแหน่ง _____ ตำแหน่ง _____

วันที่ _____ วันที่ _____

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____

( ) ( )

ตำแหน่ง _____ ตำแหน่ง _____

วันที่ _____ วันที่ _____

ความเร็วลม*		
ระดับ	การอธิบาย	การสังเกต
0	สงบ	ควันลอยขึ้นตรงตรง
1	ลมเบา	ควันลอยตามลม
2	ลมอ่อน	รู้สึกลมพัดที่หน้า ใบไม้แกว่ง
3	ลมโชย	ธงปลิว ใบไม้และกิ่งก้านเล็กๆ สั่น
4	ลมปานกลาง	กระดาษปลิว กิ่งไม้เล็กแกว่ง
5	ลมแรง	ต้นไม้เล็กส่ายไปมา
6	ลมจัด	กิ่งไม้ใหญ่แกว่ง เสียงลม
7	พายุเกลอ่อน	ต้นไม้ใหญ่ทั้งต้นแกว่งไหว

สภาพท้องฟ้า**
ท้องฟ้าโปร่ง แสงแดดจัด
มีเมฆบางส่วน
มีเมฆมาก
มีดคริม

อุณหภูมิ***
อากาศเย็นมาก
อากาศค่อนข้างเย็น
อากาศไม่ร้อนหรือเย็นเกินไป
อากาศค่อนข้างร้อน
อากาศร้อน

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้ร้องเรียนและผู้พักอาศัยโดยรอบ

ให้บันทึกรายละเอียดการร้องเรียน เช่น สถานที่ก่อเหตุ สาเหตุฝุ่นที่เกิดขึ้นตามที่อยู่ผู้ร้องเรียนเข้าใจ ลักษณะฝุ่น ความน่ารังเกียจ ความถี่ ระยะเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง ผลกระทบต่อสุขภาพและอื่นๆ

2.1 ชื่อผู้ร้องเรียน.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ได้รับผลกระทบ _____
(_____)
วันที่ _____

2.2 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

2.3 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

2.4 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

2.5 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....

.....

.....

.....

.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล.....

(.....)

วันที่.....

แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือ
การใช้ชีวิตประจำวันด้านฝุ่น
(แบบฟอร์ม ฝ2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ)

ระดับความเข้มฝุ่น*	
ระดับ	ความเข้มฝุ่น
1	ต้องสังเกตจึงจะทราบว่า มีฝุ่น
2	มองเห็นฝุ่นแต่ไม่กระทบการใช้ชีวิตประจำวัน
3	มองเห็นฝุ่นและกระทบการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น ต้องใส่หน้ากากต้องปิดหน้าต่าง หลบฝุ่นภายในบ้าน
4	ทำให้มีอาการทางสุขภาพ เช่น แสบตา หายใจไม่สะดวก
5	ปริมาณฝุ่นมากจนต้องหลีกเลี่ยงการสัมผัส เช่น ต้องออกจากบ้านไปอยู่ที่อื่น

ความเร็วลม**		
ระดับ	การอธิบาย	การสังเกต
0	สงบ	ควันลอยขึ้นตรงตรง
1	ลมเบา	ควันลอยตามลม
2	ลมอ่อน	รู้สึกลมพัดที่หน้า ไปไม่แฉวง
3	ลมไช	ธงปลิว ไปไม่และกิ่งก้านเล็กๆ สั่น
4	ลมปานกลาง	กระดาษปลิว กิ่งไม้เล็กแกว่ง
5	ลมแรง	ต้นไม้เล็กส่ายไปมา
6	ลมจัด	กิ่งไม้ใหญ่แกว่ง มีเสียงลม
7	พายุเกลอ่อน	ต้นไม้ใหญ่ทั้งต้นแกว่งไหว

แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากฝุ่น
ณ แหล่งกำเนิด
(แบบฟอร์ม ฝ3-สำหรับเจ้าหน้าที่)

แบบสอบถามเหตุรำคาญจากฝุ่น ณ แหล่งกำเนิด

วันที่.....ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด) .....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดฝุ่น.....

1.2 ชื่อเจ้าของ.....

1.3 ลักษณะของสถานที่ก่อเหตุ

 บ้านพักส่วนบุคคล ตลาด ห้างร้าน (ระบุ)..... โรงงาน (ระบุ)..... อื่นๆ (ระบุ).....

1.4 ลักษณะอาคาร (บันทึกภาพนิ่งโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

 เป็นอาคารโรงงานโดยเฉพาะสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น เป็นบ้านพักสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น เป็นตึกแถวหรือทาวนเฮ้าส์สร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น อื่นๆ (ระบุ).....

1.5 ใบอนุญาต

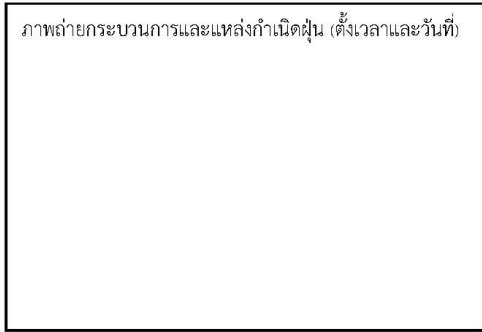
 ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต ไม่มีใบอนุญาต มีใบอนุญาต โรงงาน (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ)..... กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ)..... อื่นๆ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....

1.6 ที่ตั้งของแหล่งกำเนิดฝุ่น

 อยู่ในย่านที่อยู่อาศัย..... อยู่ในย่านพาณิชยกรรม..... อยู่ในย่านอุตสาหกรรม..... อื่นๆ (ระบุ).....

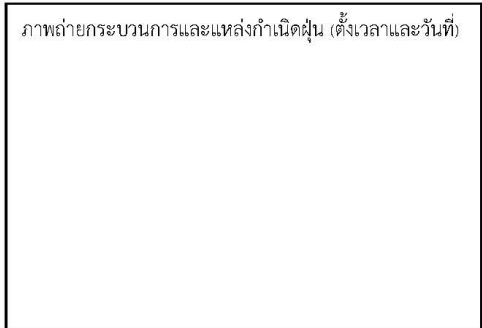

ภาพถ่ายกระบวนการและแหล่งกำเนิดฝุ่น (ตั้งเวลาและวันที่)

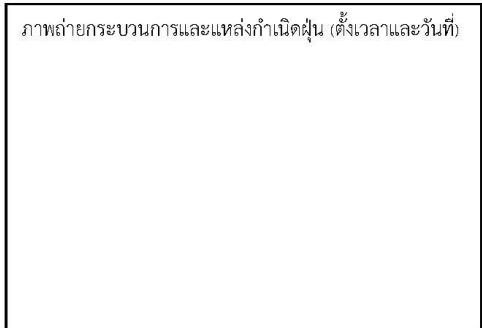
รูปที่ 1.....

ภาพถ่ายกระบวนการและแหล่งกำเนิดฝุ่น (ตั้งเวลาและวันที่)

รูปที่ 2.....

ภาพถ่ายกระบวนการและแหล่งกำเนิดฝุ่น (ตั้งเวลาและวันที่)

รูปที่ 3.....

ภาคผนวก ค

แบบฟอร์มที่ใช้เก็บข้อมูลเหตุรำคาญด้านเสียง

แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากเสียง
ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด
(แบบฟอร์ม ส1-สำหรับเจ้าหน้าที่)

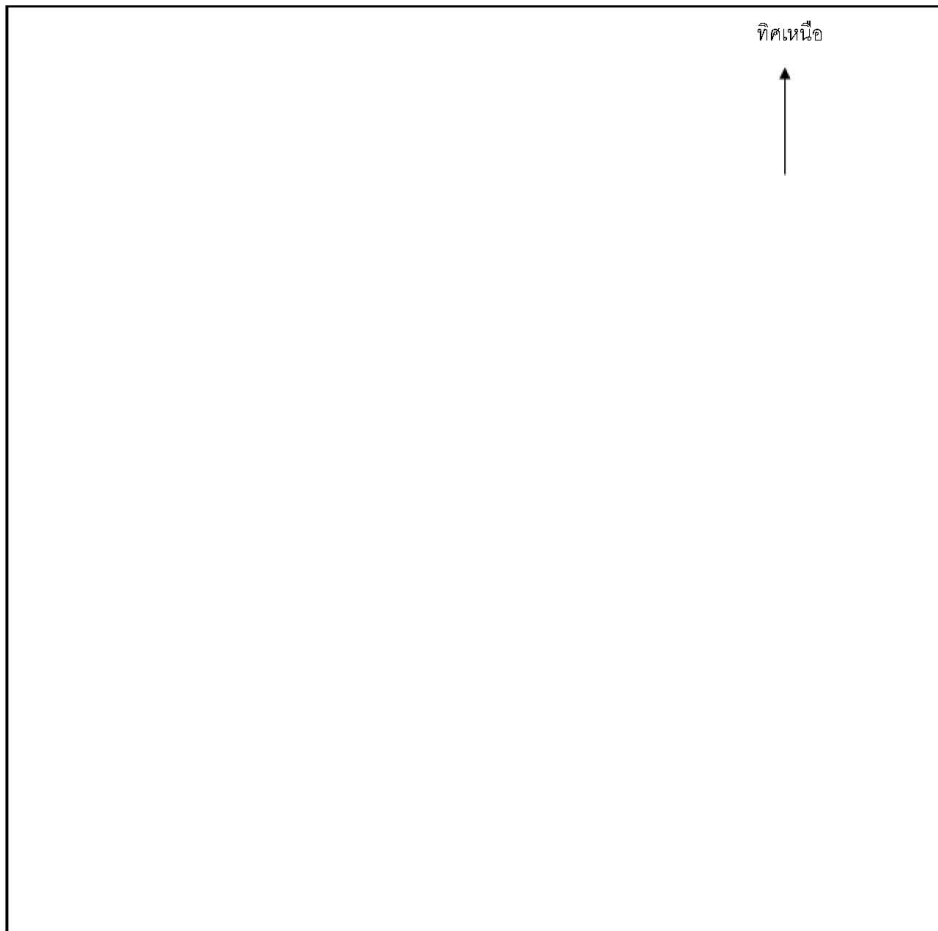

แบบประเมินและสัมภาษณ์เหตุรำคาญจากเสียง
ณ บริเวณที่ได้รับผลกระทบและโดยรอบแหล่งกำเนิด

ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิด.....
วันที่..... ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด).....
ขณะตรวจสอบ มีกลิ่นจากแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียนหรือไม่.....

แผนที่แสดงจุดประเมินกลิ่น สถานที่ก่อเหตุ สถานที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบ

ทิศเหนือ

ส่วนที่ 1 การประเมินเสียงภายในสถานที่ที่ได้รับผลกระทบและบริเวณโดยรอบแหล่งกำเนิด

1.1 ที่อยู่.....

บริเวณ เช่น ห้องครัว ห้องนอน ห้องนั่งเล่น	ระดับเสียง	ช่วงเวลาที่สำคัญ* (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	ความ ต่อเนื่อง	ลักษณะ เสียง	ข้อสังเกตเพิ่มเติม

*ควรใช้เวลาสำรวจอย่างน้อย 5 นาทีในแต่ละบริเวณที่เลือกสำรวจ

ระดับเสียง 0 = ไม่มีเสียง 1 = แทบจะไม่ได้ยินเสียง เช่น ผู้ประเมินต้องตั้งใจฟังจึงจะได้ยินเสียง 2 = รับรู้ว่ามีเสียงโดยง่าย

3 = เสียงดัง เช่น ต้องเพิ่มระดับเสียงกว่าปกติขณะคุยกัน ต้องเพิ่มระดับเสียงวิทยุหรือโทรทัศน์

ความต่อเนื่อง 0 = ไม่มีเสียง 1 = เสียงต่อเนื่อง 2 = เสียงที่ตั้งเป็นระยะ

ลักษณะเสียง 0 = ไม่มีเสียง 1 = เสียงสม่ำเสมอ 2 = เสียงกระแทก 3 = เสียงแหลมดัง 4 = เสียงที่ทำให้เกิดความ
สั่นสะเทือน

1.2 สรุปข้อมูลในช่วงที่ทำการตรวจสอบ.....

1.3 การประเมินเสียงโดยรอบแหล่งกำเนิดที่ถูกร้องเรียน

ไม่มีเสียงดังผิดปกติจากแหล่งกำเนิดอื่น

มีเสียงดังจากแหล่งกำเนิดอื่น(อธิบาย).....

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____
 ( ) ( )
 ตำแหน่ง _____ ตำแหน่ง _____
 วันที่ _____ วันที่ _____

ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____ ลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ: _____
 ( ) ( )
 ตำแหน่ง _____ ตำแหน่ง _____
 วันที่ _____ วันที่ _____

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้ร้องเรียนและผู้พักอาศัยโดยรอบ

2.1 ชื่อผู้ร้องเรียน.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

ให้บันทึกรายละเอียดเหตุรำคาญจากผู้ได้รับผลกระทบ เช่น สถานที่ก่อเหตุ สาเหตุเสียงดังที่เกิดขึ้นตามที่อยู่
ร้องเรียนเข้าใจ ลักษณะเสียง ความต่อเนื่องของเสียง ความถี่ ระยะเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง ผลกระทบต่อ
สุขภาพและผลกระทบด้านอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ได้รับผลกระทบ _____
(_____)
วันที่ _____

2.2 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

2.3 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ที่อยู่.....

รายละเอียด

.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

2.4 ชื่อผู้พักอาศัยโดยรอบ.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ที่อยู่.....

รายละเอียด

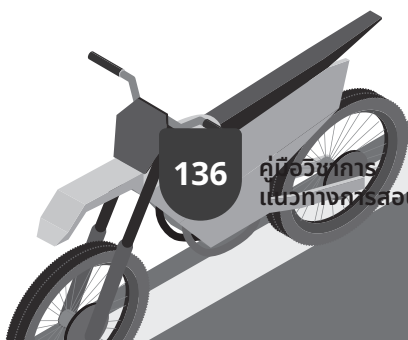
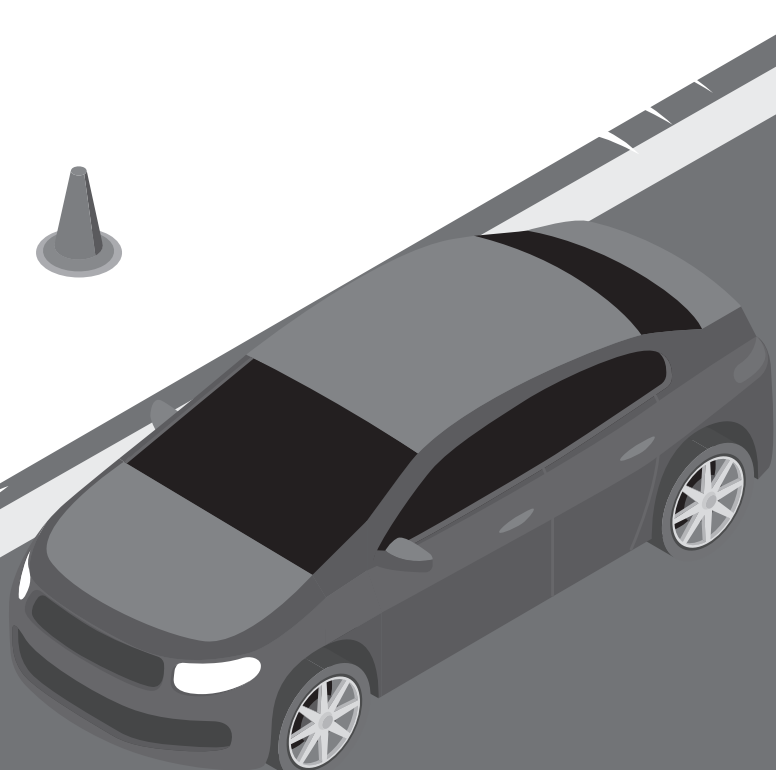
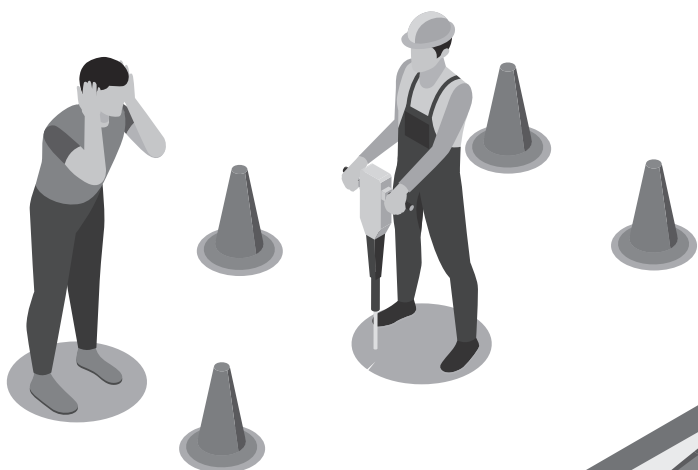
.....
.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล _____
(_____)
วันที่ _____

แบบบันทึกผลกระทบต่อสุขภาพหรือ
การใช้ชีวิตประจำวันด้านเสียง
(แบบฟอร์ม ส2-สำหรับผู้ได้รับผลกระทบ)

136

คู่มือวิชาการ
แนวทางการสอบสวนและวินิจฉัยเหตุรำคาญ

ระดับ	ระดับเสียง*
1	แทบจะไม่ได้ยินเสียง เช่น ต้องตั้งใจฟังจึงจะได้ยินเสียง
2	รับรู้ว่ามีเสียงโดยง่ายแต่ไม่ได้รับความเดือดร้อนรำคาญ
3	รับรู้ว่ามีเสียงโดยง่ายและรู้สึกเดือดร้อนรำคาญ
4	เสียงดัง เช่น ต้องเพิ่มระดับเสียงกว่าปกติขณะคุยกัน ต้องเพิ่มระดับเสียงวิทยุหรือโทรทัศน์
5	เสียงดังมากจนต้องหลีกเลี่ยงการสัมผัส เช่น ต้องออกจากบ้านไปอยู่อื่น

แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากเสียง
ณ แหล่งกำเนิด
(แบบฟอร์ม ส3-สำหรับเจ้าหน้าที่)

แบบสอบสวนเหตุรำคาญจากเสียง ณ แหล่งกำเนิด

วันที่.....ช่วงเวลาตรวจสอบ (เริ่มต้น-สิ้นสุด) .....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อและที่อยู่แหล่งกำเนิดเสียง.....

1.2 ชื่อเจ้าของ.....

1.3 ลักษณะของสถานที่ก่อเหตุ

 บ้านพักส่วนบุคคล ตลาด ห้างร้าน (ระบุ)..... โรงงาน (ระบุ)..... อื่นๆ (ระบุ).....

1.4 ลักษณะอาคาร (บันทึกภาพนิ่งโดยตั้งวันที่ไว้ด้วย)

 เป็นอาคารโรงงานโดยเฉพาะสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น เป็นบ้านพักสร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น เป็นตึกแถวหรือทาวน์เฮ้าส์สร้างด้วยวัสดุ.....จำนวน.....ชั้น อื่นๆ (ระบุ).....

1.5 ใบอนุญาต

 ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต ไม่มีใบอนุญาต มีใบอนุญาต โรงงาน (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ)..... กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ)..... อื่นๆ (ระบุประเภท วันที่ได้รับอนุญาตและวันหมดอายุ).....

1.6 ที่ตั้งของแหล่งกำเนิดเสียง

 อยู่ในย่านที่อยู่อาศัย..... อยู่ในย่านพาณิชยกรรม..... อยู่ในย่านอุตสาหกรรม..... อื่นๆ (ระบุ).....

ภาพถ่ายกระบวนการและแหล่งกำเนิดเสียง (ตั้งเวลาและวันที่)

รูปที่ 1.....

ภาพถ่ายกระบวนการและแหล่งกำเนิดเสียง (ตั้งเวลาและวันที่)

รูปที่ 2.....

ภาพถ่ายกระบวนการและแหล่งกำเนิดเสียง (ตั้งเวลาและวันที่)

รูปที่ 3.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

แพทย์หญิงอัมพร

นายแพทย์นเรศฤทธิ์

นางฉวีรุข

เบญจพลพิทักษ์

ชัชระสีมา

อภาจรัส

อธิบดีกรมอนามัย

รองอธิบดีกรมอนามัย

ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

เรียบเรียง

นายศุภมล

ผศ.ดร.ธนาศรี

ผศ.ดร.วิธิตา

ศรีสุขวัฒนา

สีหะบุตร

พัฒนอิสรานุกูล

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะผู้ร่วมจัดทำ

นายทัยธัช

นางสาวศรัญญา

นายตฤชนันท์

นางพรพรรณ

นางสาวศิริลักษณ์

นางสาวธนัชฐา

นายดวงสิทธิ์

นางสาวพิมพ์ผกา

นางสาวทัตพร

หิรัญเรือง

กำจายกลาง

อุกจิตร

บุญปลีก

กลินมาลี

หอมสุวรรณ

วิมุกตายน

สุวรรณมาลี

ศิริวัฒน์

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

วิศวกร

กรมอนามัย
Department of Health

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

88/22 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 02 590 4263, 02 590 4397, 02 590 4259

<https://env.anamai.moph.go.th/th>

<https://www.facebook.com/env.doh.thai>

